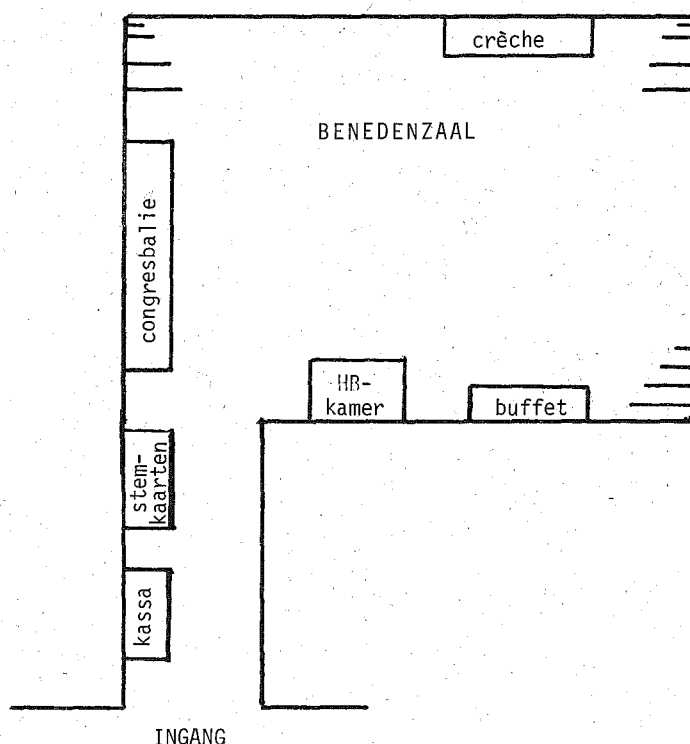
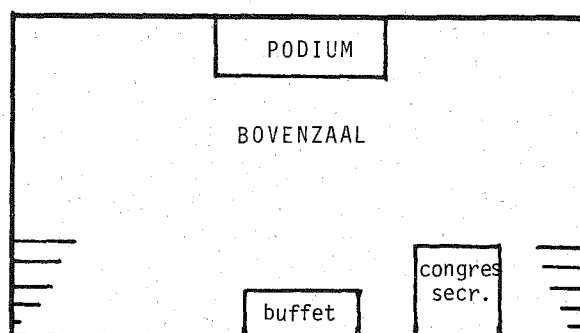

CONGRESBOEK

NAJAARSCONGRES 1980

VEEMARKTHALLEN/MARESCA UTRECHT

31 OKTOBER – 1 NOVEMBER 1980

INDEX CONGRESSTUKKEN

Agendapunt	Onderwerp	Congresstuk	WAAR VINDT U WELKE CONGRESSTUKKEN	
	Congresagenda		Congresboek	blz. 3
4	Sociaal Economisch Beleid	ECD-3 Beslispunten Moties 300-309 Amendementen 4001-4152	Dem. 7/80 Congresboek Congresboek Congresboek	ECD blz.8 blz.4 blz.5 blz.8
5	Wijziging Huishoudelijk Reglement	TCD-3 Amendementen 500-503	Dem. 8/80 Congresboek	TCD blz.4 blz.28
9	Kandidaatstelling Commissies		Congresboek	blz.29
10	Begroting 1981	TCD-2 Deelbegrotingen	Dem. 8/80 Congresboek	TCD blz.3 blz.30
12	Actuele Politieke Moties	Moties 800-807	Congresboek	blz. 36
13	Kandidaatstelling - Dagelijks Bestuur - PSVI Bestuur		Congresboek Congresboek	blz. 38 blz. 39
15	Beleidsprogramma Vrede en Veiligheid	ECD-4 TCD-5 Kern + Beslispunten Moties 900-905 Amendementen 1500-1602 Moties 906-911	Dem. 7/80 Dem. 8/80 Congresboek Congresboek Congresboek Congresboek	ECD blz.15 TCD blz. 7 blz. 39 blz. 40 blz. 42 blz. 55
	Besluitvorming Congressen		Congresboek	blz. 57

ERRATA

Op TCD 3

Abusievelijk is in de voorgestelde tekst voor artikel 103, lid 5 weggefallen de volgende bijzin (toevoegen aan einde laatste zin):

"die binnen tien dagen na de datum van het beroep beslist."

CONGRESAGENDA

voor de 28ste Algemene Ledenvergadering van de
POLITIEKE PARTIJ DEMOCRATEN '66
op 31 oktober en 1 november 1980 in de Veemarkthallen te Utrecht

=====

VRIJDAG 31 OKTOBER 1980

20.00 uur	1. OPENING door de partijvoorzitter
en voorstellen door de congresleiding
	2. Benoeming notulen- en stemcommissie
	3. Toelichting op de stemprocedure
20.10 uur	4. BELEIDSPROGRAMMA - SOCIAAL-ECONOMISCH BELEID
22.30 uur	5. Wijziging HUISHOUDELIJK REGLEMENT
22.45 uur	6. Schorsing

ZATERDAG 1 NOVEMBER 1980

10.00 uur	7. Heropening van de vergadering
	8. Toelichting op de stemprocedure
	9. Aanvulling vaste commissies
10.15 uur	10. Begroting 1981
10.45 uur	11. TOESPRAAK fractievoorzitter Europees Parlement
11.15 uur	12. Actuele politieke moties
12.15 uur	13. PRESENTATIE KANDIDATEN voor het Dagelijks Bestuur
en overige besturen

OPENING STEMBUSSEN

12.30 uur	LUNCH
13.30 uur	14. TOESPRAAK fractievoorzitter Tweede Kamer

SLUITING STEMBUSSEN

14.15 uur	15. BELEIDSPROGRAMMA - VREDE EN VEILIGHEID
16.45 uur	16. Uitslag stemmingen
17.00 uur	17. SLOTTESPRAAK door partijvoorzitter
17.15 uur	18. Sluiting.

ALGEMENE INLEIDING

In dit Congresboek zijn alle ingediende moties en amendementen opgenomen die tijdig zijn ingediend op de congresstukken die gepubliceerd zijn in de Eerste Congresdemocraat (ECD) nr. 7 van augustus 1980 en de Tweede Congresdemocraat (TCD) nr. 8 van oktober 1980.

De moties en amendementen zijn per agendapunt en in volgorde van het congresstuk afgedrukt en genummerd. De Rapportagecommissie heeft in tegenstelling tot vorige congressen bij een aantal moties en amendementen de verstrekte toelichting, meestal ingekort, laten afdrukken. Dit is een keuzedie, hoewel kostenverhogend, misschien toch de congresganger beter in staat stelt hun oordeel te vormen en hopelijk de mondelinge toelichting van de indieners kan bekorten.

Uit de Index kunt u opmaken welke congresstukken bij welk agendapunt behoren en waar deze te vinden zijn. Bijgaand is tevens de definitieve congresagenda vermeld, zoals reeds gepubliceerd in de Tweede Congresdemocraat.

Wij hopen deze agenda te kunnen aanhouden en vooral te kunnen afwerken. Toch kan het nog noodzakelijk blijken hierin wijziging te moeten aanbrengen, vooral ook omdat er geen zekerheid bestaat of Aar de Goede, fractievoorzitter van het Europees Parlement, die reeds enige tijd ziek is, het congres kan toespreken.

In dit Congresboek zijn voorts afgedrukt:

- de deelbegrotingen die ten grondslag liggen aan de Hoofdbegroting 1981, gepubliceerd als TCD 2;
- de kandidaten voor het Dagelijks Bestuur, voor het bestuur van het Politiek Scholings en Vormingsinstituut D'66 en de Geschillencommissie.

In afwijking van eerdere 2-daagse congressen is in overleg met de afdeling Utrecht besloten op vrijdagavond geen feest te organiseren. De financiële exploitatie van de congressen en de financiële positie van de afdelingen bieden geen ruimte voor dergelijke extra uitgaven, die bovendien regelmatig dezelfde afdelingen treffen.

Wél is er na schorsing van het congres tot 02.00 uur gelegenheid nog wat na te praten onder het genot van een zelf te betalen hapje en drankje. Bovendien hebben wij gemeend de congresgangers in staat te moeten stellen ook in de benedenzaal via luidsprekers en enige t.v. toestellen het congres te volgen. Wij hopen met deze extra service aan een veel gehoorde wens te voldoen.

Wij wensen de leden een goed en vruchtbaar congres toe en hopen hen hiertoe met dit Congresboek de gelegenheid te bieden.

Frans Rogier
vice-voorzitter organisatie

CONGRESVOORBEREIDINGSKOMMISSIE

In dit congresboek vindt u alle amendementen en moties betreffende de beleidsprogrammoofdstukken "Sociaal-Economisch Beleid" en "Vrede en Veiligheid", alsmede de in de Tweede Congresdemocraat gepubliceerde voorstellen m.b.t. het Huishoudelijk Reglement.

Om de amendementen en moties te kunnen beoordelen is snelle vergelijking met de in beide congresdemocraten vermelde ontwerp-teksten geboden. Hieronder worden daarom de kerngedachten en essentiële beslis- punten uit de ontwerp-teksten Sociaal-Economisch Beleid en Vrede en Veiligheid zeer beknopt en "direct" geformuleerd op een rij gezet. De Congresvoorbereidingscommissie hoopt hiermee het "inleven" te vergemakkelijken. "Weten waar het precies om gaat" is nu eenmaal de basis voor een verantwoorde besluitvorming en straks moeten in relatief hoog tempo vele, vaak verstrekkende beslissingen genomen worden.

De wijzigingen op het Huishoudelijk Reglement werden niet nog eens beknopt weergegeven. De hoofdlijnen van de voorstellen op dit punt staan reeds vermeld op pag. 4 van de Tweede Congresdemocraat, voorafgaand aan de feitelijke tekst van de voorstellen.

Namens bovengenoemde commissie,
Jan van den Hazel.

CONGRESSTUK ECD-3, pag. 8 t/m 15

Tekstvoorstel ter vervanging van beleidsprogramma Deel 3, hoofdstukken 1 en 2:

Essentiële beslis- punten t.a.v.:

SOCIAAL-ECONOMISCH BELEID

I. KERNGEDACHTEN (pag. 8/9)

1. Centraal staat: oplossing gedwongen werkloosheid.
2. Meer arbeidsplaatsen scheppen: niet door meer groei, maar door herverdeling van het beschikbare werk.
3. Bestaande omvang van collectieve voorzieningen staat ter discussie.
4. Geen absolute koopkrachthandhaving, ook niet voor de laagste inkomens.

II. ECONOMISCHE ORDE (pag. 9)

D'66 wil streven naar:

- fundamentele democratisering van arbeidsverhoudingen,
- medebeslissingsrecht van het personeel t.a.v. het beleid en de benoeming van de leiding van een onderneming,
- beperking van de invloed van aandeelhouders,
- productie plaatsvindend in particuliere bedrijven,
- waarborgen m.b.t. vrije economische mededinging door optreden van de overheid als regelgever, controleur en corrigerend door eigen deelname,
- sociaal contract voor twee jaar, bij mislukking grijpt de overheid in en voert ook voor m.n. trendvolgers een eigen inkomensbeleid,
- actieve medewerking van ons land aan totstandkoming van gedragsregels voor multinationals,
- bedrijfstakingen ... ?

III. HET MACRO-ECONOMISCH BELEID (pag. 8/9)

- het scheppen van werkgelegenheid staat nummer één,
- uitgangspunt in 1½% groei en voor lonen en salarissen een 0- of minlijn,
- op korte termijn verschuivingen binnen de collectieve sector: materiële overheidsconsumptie,

ambtenarensalarissen en inkomens van uitkerings-trekkers,

- handhaving netto-netto koppeling,
- geen automatische prijscompensatie als gevolg van stijging energieprijzen en prijsstijgingen a.g.v. milieuvervuiling,
- zoeken naar objectieve maatstaf voor inkomensvergelijking (overheid - bedrijfsleven),
- schaarse middelen primair toekennen aan verbetering productie-structuur, energiebesparende investeringen en verbetering en vergroting van de woningvoorraad,
- meer grip van het parlement op het beleid van de Nederlandse Bank,
- financieringstekort vlgs. Zijlstra-norm.

IV. INKOMENSVERDELINGSBELEID (pag. 10/11)

- inkomensverschillen aanvaardbaar; geen maximale inkomensgrens, wel toetsing aan functiewaarderingsystemen,
- recht van het individu op minimum aan welvaart, wezenlijk rekening houden met samenlevingsverba- ren,
- inkomensverdeling geldt voor alle inkomensgroepen,
- compenserende inkomensverschillen aanvaardbaar, doch allereerst bezwarende omstandigheden wegnemen i.p.v. meer betalen,
- begeleidde inkomenspolitiek voor alle beroeps- groepen: voor iedereen een c.a.o.
- beoordeling c.a.o.'s door een College van Rijks- bemiddelaars Nieuwe Stijl,
- gehele stelsel van sociale zekerheid komt ter discussie,
- studie naar batenverdeling van overheidsuitgaven (onderwijs, volkshuisvesting e.d.) en hun invloed op de absolute hoogte van individuele inkomens en het effect op de inkomensverdeling.

V. FISCAAL BELEID (pag. 11/12)

- op weg naar een eerlijke verdeling van feitelijke lasten,
- eenzelfde inkomensbestanddeel niet 2 x belasten; o.m. dividendbelasting aftrekbaar voor vermogens- belasting,
- uitvoerig onderzoek van de totale belastingdruk; locale belastingdruk mag geen inkomenspolitieke factor worden,
- invoering vermogenswinstbelasting met oog voor vermogensverliezen;
- internationale bestrijding belastingontduiking, harmonisatiebelastingen binnen EEG,
- heffing inkomstenbelasting en premies volksverzekeringen per individu,
- voorkomen dat bruto-inkomensstijging leidt tot netto-inkomensdaling,
- zoveel mogelijk inflatieneutrale belastingheffing,
- studie naar nieuw systeem van verrekening van af- trekbare posten met belastingbetaling,
- aftrek hypotheekrente: volledig tot maximaal hypotheken ad f 300.000,-.

VI. SOCIALE ZEKERHEID (pag. 12)

- verbetering pensioenstelsel plus reorganisatie sociale verzekeringsstelsels; misbruik tegengaan,
- invoering D'66 Pensioen-Woningplan, verplicht spaarsysteem t.b.v. aanvullend pensioen naast AOW
- invoering D'66 ziektekostenverzekeringsplan: verplichte volksverzekering,
- omzetting bestaande kinderbijslagregeling: basis is leeftijd per kind,
- één alomvattende loondervingswet,
- gelijkberechtiging man en vrouw in de sociale voorzieningen en uitkeringsrechten per individu,
- premies volksverzekeringen inbouwen in tarieven inkomstenbelasting en bedrijfsbelasting.

VII. HET VERNIEUWENDE STRUCTUURBELEID (pag.12/13)

- sleutel tot verbetering: op product- en productietechnologie alsmede arbeidsomstandigheden gerichte innovatie,
- specifiek op midden- en kleinbedrijf gericht beleid: particuliere participatiemaatschappijen; subsidies technologie en marktkennis in centrale databanken en flexibel systeem van opleiding en vorming,
- sectorgewijs overleg t.a.v. overheidsaankoopbeleid,
- extra baten uit koppeling aardgas-olieprijs aanwenden voor investeringen t.b.v. minder energie-intensieve productie, energiebesparingen en onderzoek,
- meso-economisch beleid volgens een taakstellend sector-structuurschema, om de vijf jaar bij te stellen door het parlement,
- de NEHEM wordt omgebouwd tot een Ned. Industriële Vernieuwingsmaatschappij, waarin investeringsbronnen, markt- en technologische kennis, zijn samengebracht onder een zelfstandig bestuursorgaan,
- bedrijfssluitingen begeleiden met aflopende subsidies,
- overheidsbeleid zodanig richten dat bedrijfsleven meer risicodragen kapitaal kan aantrekken, o.a. via een Nationale Investeringsbank en fiscale maatregelen.

VIII. HET ARBEIDSMARKTBELEID (pag.13/14)

Verbetering van vraag- en aanbodrelatie door:

- optimalisering van de kwaliteit van de arbeidsplaatsen,
- verregaande democratisering van de bedrijven,
- betere beloning van vuil en/of onaangenaam werk,
- betere afstemming onderwijs op arbeidsmarktontwikkelingen,
- aantrekkelijker om-, her- en bijscholingsfaciliteiten,
- meer gerichte interne bedrijfsscholingsmogelijkheden,
- vergroting geografische mobiliteit door vergroting en verbetering woningvoorraad in het westen,
- aanpassing normen woon-werkafstanden,
- wetgeving t.a.v. selectie criteria bij personeelwerving,
- adequate dienstverlening door G.A.B.'s.

Bij onderhandelingen over het sociaal contract moeten kaderafspraken (...) worden gemaakt. D'66 streeft hierbij naar: meer deeltijdbanen, arbeidsduurverkortingen en educatief-verlofmogelijkheden.

- korter werken betekent minder verdienen.

IX. CONSUMENTENBELEID

Totstandkoming van consumentenwetgeving met:

- reële invloed van de consument,
- terugdringing machtsposities van de producent,
- verplichting tot milieubewuste en energie- en grondstoffenbesparende productiewijzen.

Warenwetbesluiten zijn bindend, anderen dan overheid mogen toepassing wel uitbreiden, niet uithollen.

Een staatssecretariaat voor consumentenzaken is gewenst.

BELEIDSPROGRAMMA – SOCIAAL-ECONOMISCH BELEID

AGENDAPUNT 4

MOTIE 300

Indieners : Afdeling Utrecht
 Woordvoerder : Jan Schonk
 Onderwerp : Uitstel besluitvorming Sociaal-Economisch Beleid

De Algemene Ledenvergadering van D'66, in vergadering bijeen te Utrecht op 31 oktober en 1 november 1980,

overwegende

- dat voor de vaststelling van het sociaal-economisch beleid van D'66 voor de wat langere termijn het noodzakelijk is dat binnen de partij grote mate van overeenstemming wordt bereikt over doelstellingen, middelen en randvoorwaarden van dat beleid;
- dat daarvoor een uitvoerige discussie binnen alle geledingen van de partij noodzakelijk is;
- dat het daarvoor noodzakelijk is dat voldoende gelegenheid dient te zijn om kennis te nemen van hetgeen door de verschillende afdelingen en geledingen aan wijzigingen wordt voorgesteld;
- dat discussie hierover tijdens het kongres onvoldoende basis biedt om tot besluiten te komen;
- dat het basiskoncept van waaruit het sociaal economisch beleid zoals voorgesteld in congresstuk ECD 3 onvoldoende duidelijk is voor wezenlijke wijziging;
- dat met name D'66 dient te streven naar optimale voorwaarden voor een democratische besluitvorming;
- dat in het voorjaar van 1981 in het verkiezingsprogramma ruimte is de noodzakelijke beleidsvoornemens op het gebied van het sociaal-economisch beleid vast te leggen;

konstaterend

- dat twee maanden voor wat betreft de basistekst en twee uur voor wat betreft de amendementen onvoldoende zijn voor de bovengenoemde voorwaarden voor een democratische besluitvorming;

besluit

- gedurende het najaarscongres van 1980 niet tot besluitvorming en vaststelling van het sociaal-economisch beleid over te gaan, maar dit uit te stellen tot het najaar van 1981;

draagt het hoofdbestuur op

- een brede discussie over het sociaal-economisch beleid van D'66 voor de wat langere termijn voor te bereiden, die kan leiden tot een verantwoorde besluitvorming op het najaarscongres van 1981;

besluit

- daartoe congresstuk ECD 3 en de daarop van toepassing zijnde amendementen als discussiebasis te hanteren,

en gaat over tot de orde van de dag.

MOTIE 301

Indieners : D. van der Werf e.a.
 Woordvoerder : D. van der Werf
 Onderwerp : Internationaal economisch beleid

De Algemene Ledenvergadering van D'66, in vergadering
 bijeen te Utrecht op 31 oktober en 1 november 1980,
 overwegende dat

- Congresstuk ECD 3 nog onvoldoende aanzetten geeft voor een vernieuwd macro-economisch beleid;
- de oorzaak van de verslechterde economische situatie en de daaraan gepaard gaande toenemende werkloosheid voor een belangrijk deel moet worden gezocht in internationale ontwikkelingen: gestegen olieprijs, toeneming van de produktiekracht van landen met lage lonen, technische ontwikkelingen die automatisering mogelijk maken;
- de geïndustrialiseerde landen elk voor zich een beleid voeren van inflatiebestrijding en matiging en versterking van de concurrentiepositie;
- dit beleid in de verschillende landen door zijn gezamenlijk effect het risico in zich draagt ernstige depressieverschijnselen op te roepen;
- Nederland deze problematiek niet zelfstandig kan oplossen, maar dat internationale samenwerking daarvoor nodig is,

nodig het hoofdbestuur uit

om deze materie te onderzoeken of te doen onderzoeken en tijdig voor de verkiezingen met voorstellen voor een aanvulling op het beleidsprogramma te komen, en gaat over tot de orde van de dag.

Toelichting

Het macro-economisch en sociaal-economisch beleid van het kabinet is uitzichtloos. Verbetering van de economische en van de werkgelegenheidssituatie kan er niet van worden verwacht. In bijna alle geïndustrialiseerde landen is het beleid gericht op matiging en op inflatiebestrijding, om daarmee de basis te leggen voor een toekomstig herstel van de economie en de werkgelegenheid. Doordat in veel landen een gelijksoortig anti-inflatiebeleid gevoerd wordt, gecombineerd met industriepolitiek, neemt de internationale concurrentie toe en komt de werkgelegenheid in de knel.

Een land als Nederland is niet in staat zelfstandig tot een oplossing van de problematiek te komen. Daarvoor is internationale samenwerking nodig.

Jan Terlouw schrijft in de Congresdemocraat: "De oorzaak van de toenemende werkloosheid moet voor een belangrijk deel worden gezocht in internationale ontwikkelingen: gestegen olieprijs, toeneming van de produktiekracht van landen met lage lonen, technische ontwikkelingen die automatisering mogelijk maken". De conclusie moet zijn: Nederland moet kiezen voor oplossingen die op deze oorzaken passen, niet voor een voortzetting van het huidige beleid in ons land en de ons omringende landen, dat door zijn gezamenlijk effect onontkoombaar leidt naar de moeilijkste economische situatie die denkbaar is: een internationale depressie.

Congresstuk ECD 3 behoeft nog aanvulling op het stuk van de oplossing van de problematiek, die zoals gezegd in internationaal verband moet worden nagestreefd. Bijgaande motie nodig het hoofdbestuur uit terzake tijdig voor de verkiezingen met aanvullende voorstellen te komen.

MOTIE 302

Indieners : D. van der Werf e.a.
 Woordvoerder : D. van der Werf
 Onderwerp : Sociaal-economisch beleid

De Algemene Ledenvergadering van D'66, in vergadering
 bijeen te Utrecht op 31 oktober en 1 november 1980,
 overwegende dat

- voor de komende jaren ernstig rekening moet worden gehouden met de mogelijkheid van een lagere groei dan de in congresstuk ECD 3 geprojecteerde 1,5% per jaar;
- in dat geval de macro-economische en sociaal-economische problematiek ernstig kan worden verzwaard;
- congresstuk ECD 3 in een zodanige situatie onvoldoende duidelijkheid verschaft over de aan te houden prioriteiten;

dringt er bij het bestuur op aan

om de macro-economische en sociaal-economische problematiek nader te onderzoeken of te doen onderzoeken en op basis daarvan terzake van de prioriteitenbepaling tijdig voor de verkiezingen nadere voorstellen te doen, en gaat over tot de orde van de dag.

Toelichting

Bij de bepaling van de prioriteiten voor het sociaal-economische beleid wordt in congresstuk ECD 3 nog uitgegaan van een macro-economische groei van 1 1/2 per jaar op middellange termijn. Recent zijn de vooruitzichten voor de economie en de werkgelegenheid snel verslechterd: voor de komende middellange periode moet thans ernstig rekening worden gehouden met de mogelijkheid van geen groei. De oplossing van de macro-economische en sociaal-economische problematiek zou daardoor ernstig worden bemoeilijkt.

Het congresstuk ECD 3 geeft voor het geval van een zodanige verslechterde situatie geen duidelijke richtlijnen, omdat het zijn innerlijke samenhang verliest. Voorkomen moet worden dat D'66 hetzelfde overkomt als het huidige kabinet: dat het zijn plannen niet kan waarmaken omdat het zich zijn prioriteiten niet tijdig heeft gerealiseerd.

Wat is er aan de hand? Kort geschetst:

Toenemende werkloosheid betekent meer sociale uitkeringen. Deze problematiek komt bovenop de afnemende financiële beleidsruimte als gevolg van lagere of ontbrekende economische groei. Om een redelijke omvang van het financieringstekort van de overheid te bereiken, conform ECD 3, zouden nieuwe, omvangrijke ombuigingen nodig worden en/of verhogingen van belastingen en sociale premies.

De ombuigingen komen in strijd met claims, o.a. in ECD 3. De belastingen en premies mogen volgens ECD 3 niet omhoog. Wat heeft nu de voorrang, het financieringstekort of andere prioriteiten? Welk financieringstekort is toelaatbaar, indien wij met de inflatie in de pas willen blijven met het concurrerende buitenland? Zulke keuzen zijn wel belangrijk in verband met hetgeen ECD 3 voorstelt ten aanzien van koopkrachthandhaving voor actieven en niet-actieven. Welke weg ook gevolgd wordt, te verwachten is dat er een conflictsituatie ontstaat tussen de inkomensontwikkeling en de wenselijkheden van ECD 3. Om dit te voorkomen zal moeten worden aangegeven hoe in verschillende omstandigheden de matiging zou moeten worden verdeeld over sterkere en minder sterke schouders, waarbij tevens bedacht moet worden dat het principe van een redelijke inkomensverdeling niet alleen geldt voor looninkomens maar ook voor winstinkomens (vgl. winsten op aardgas, op bankactiviteiten, enz.). ECD 3 geeft aan de werkgelegenheid een formele prioriteit. Kan dit onder verslechterde omstandigheden ook als materiële prioriteit worden ingevuld?

Bevordering van de werkgelegenheid via stimulering van de economie is een kostbare methode, die het geld op-eist dat voor andere zaken nodig is; verdeling van werk zou volgens ECD 3 gepaard moeten gaan met een lager inkomen voor diegenen die korter willen werken, en is op basis van vrijwilligheid vermoedelijk niet op grote schaal haalbaar. Dwang wordt door ECD 3, geheel volgens de beginselen van D'66, afgewezen. Maar waar blijft dan de prioriteit voor de werkgelegenheid?

Het is nodig dat zulke belangrijke prioriteiten nader worden vastgesteld in het licht van de ongunstigere perspectieven voor de economie en de werkgelegenheid.

In ECD 3 staat voorts nog een aantal plannen, van fiscale of van andere aard, w.o. het pensioen-woningplan, waarvan kosten en opbrengsten tegelijkertijd meer expliciet bij de prioriteitenbepaling zouden moeten worden betrokken.

Bijgaande concept-motie dringt er bij het hoofdbestuur op aan om deze problematiek nader in beschouwing te nemen en op grond daarvan tijdig voor de verkiezingen over de prioriteitenbepaling nieuwe voorstellen te doen.

MOTIE 303

Indieners : Carien Evenhuis e.a.
 Woordvoerder : Carien Evenhuis
 Onderwerp : Emancipatieaspecten van sociaal-economisch beleid

De Algemene Ledenvergadering van D'66, in vergadering bijeen te Utrecht op 31 oktober en 1 november 1980, overwegende dat

het streven naar emancipatie een essentieel onderdeel vormt van de D'66 doelstellingen,

van mening dat

op een aantal punten in de sociaal-economische paragraaf onvoldoende aandacht is gegeven aan emancipatieaspecten,

en dat dit b.v. geldt voor

- de organisatie van de arbeid naast de kwaliteit van de arbeid (pag.8, 3e kolom, 24e regel van boven);
- de (fysieke) arbeidsomstandigheden die voor vrouwen vaak nog ongunstiger zijn (pag.8, 3e kolom, 26e regel van boven);
- de toegankelijkheid van goederen en diensten naast de hoeveelheid, samenstelling en produktiewijze (pag.9, 2e kolom, 22e regel van boven);
- opleidingen die niet alleen ongeschikt of onvolledig kunnen zijn, maar ook verouderd (pag.14, 1e kolom, 16e regel van onder);
- de deelname aan om-, her- en bijscholingscursussen (die bij vrouwen gestimuleerd moeten worden door b.v. deelname concreet mogelijk te maken);
- de normverruiming t.a.v. het begrip passende arbeid, waarbij rekening gehouden moet worden met de individuele omstandigheden waarin de werknemer verkeert (pag.14, 2e kolom, 20e regel van boven)

verzoekt het hoofdbestuur

aanpassingen als bovengenoemd in het programma aan te (laten) brengen,

en gaat over tot de orde van de dag.

MOTIE 304

Indieners : H. Korstman e.a.
 Woordvoerder : H. Korstman
 Onderwerp : Congresstuk ECD 3

De Algemene Ledenvergadering van D'66, in vergadering bijeen te Utrecht op 31 oktober en 1 november 1980, overwegende

- dat in paragraaf III (Macro-economisch beleid) onder punt III-2 een beschouwing over het effect van de inflatie op een rechtvaardige inkomensverdeling node wordt gemist;
- dat het verschijnsel van inflatie en de effecten daarvan gevolgen hebben voor meerdere paragrafen,

verzoekt het hoofdbestuur

alsnog een standpuntbepaling terzake van inflatie aan paragraaf III-2 toe te voegen, waarbij als uitgangspunt dient te worden genomen:

- Het totale collectieve beslag (belasting en sociale lasten) op het bruto nationaal inkomen mag bij de huidige economische toestand niet meer stijgen. Speciale noden dienen gelenigd te worden door verschuivingen binnen het geheel van de collectieve bestedingen.
- De totale loonsomstijging (lonen + sociale lasten) dient voor het bedrijfsleven lager te zijn dan de heersende inflatie,

en gaat over tot de orde van de dag.

MOTIE 305

Indieners : Afdeling Apeldoorn
 Woordvoerder : Jaap van der Schaaf
 Onderwerp : Sociaal-economisch beleid; IV Inkomensverdelingsbeleid; IV.2 De primaire inkomensverdeling; laatste alinea

De Algemene Ledenvergadering van D'66, in vergadering bijeen te Utrecht op 31 oktober en 1 november 1980,

overwegende dat

- de conclusie, dat toepassing van de genoemde algemene uitgangspunten op zichzelf reeds tot aanvaardbare inkomensverhoudingen leidt, niet gedragen wordt door voorafgaande argumenten;
- niet wordt ingegaan op de vraag wat aanvaardbare inkomensverhoudingen zijn;

is van oordeel dat

de huidige formulering te vaag en te weinig onderbouwd is;

besluit

dat de inhoud van de laatste alinea van paragraaf IV.2 beter onderbouwd of weggelaten moet worden,

en gaat over tot de orde van de dag.

MOTIE 306

Indieners : Jo Gruijters e.a.
 Woordvoerder : Jo Gruijters
 Onderwerp : Sociale zekerheid

De Algemene Ledenvergadering van D'66, in vergadering
 bijeen te Utrecht op 31 oktober en 1 november 1980,

overwegende dat

- hetgeen in VI 3 (eerste congresdemocraat nr. 7 1980 blz. 12) is gesteld met betrekking tot de verzekering van ziektekosten, niet in overeenstemming is met hetgeen is gesteld in het door de Algemene Ledenvergadering van 26 april 1980 vastgestelde Beleidsprogramma Volksgezondheid;
- het niet gewenst is dat in het beleidsprogramma tegenstrijdigheden voorkomen;

besluit dat

- het gestelde in VI 3 vooralsnog geen deel zal uitmaken van het Beleidsprogramma Sociale Zekerheid;

en draagt het hoofdbestuur op

- de opstellers van de betreffende paragraaf te verzoeken met een delegatie uit de Werkgroep Volksgezondheid in overleg te treden, om een nieuwe tekst op te stellen en deze aan een volgende Algemene Ledenvergadering ter goedkeuring voor te leggen,

en gaat over tot de orde van de dag.

MOTIE 307

Indieners : Afdeling Apeldoorn
 Woordvoerder : Jaap van der Schaaf
 Onderwerp : Sociaal-economisch beleid; VII Het vernieuwde structuurbeleid. paragraaf VII.3

De Algemene Ledenvergadering van D'66, in vergadering
 bijeen te Utrecht op 31 oktober en 1 november 1980,

overwegende dat

- het vernieuwend structuurbeleid, in het bijzonder door de inhoud van paragraaf VII.3 te eenzijdig is gericht op het Midden- en Kleinbedrijf (MKB);

is van oordeel dat

- op deze wijze de indruk wordt gewekt, dat grote bedrijven niet in aanmerking kunnen komen voor steunverlening bij innovatie; m.n. door de beschikbaarstelling van extra risico-dragend vermogen;

besluit

- dat deze mogelijkheid alsnog expliciet in de tekst van VII moet worden opgenomen,

en gaat over tot de orde van de dag.

MOTIE 308

Indieners : Afdeling Utrecht
 Woordvoerder : Joop Baars
 Onderwerp : Sociaal-economisch beleid

De Algemene Ledenvergadering van D'66, in vergadering
 bijeen te Utrecht op 31 oktober en 1 november 1980,

overwegende dat

- arbeidsverdeling van het grootste belang is;
- maximale arbeidsverdeling niet te realiseren zal zijn door daarbij onbetaalde arbeid niet te betrekken;

- tot nu toe onbetaalde en betaalde arbeid ongelijk is verdeeld over mannen en vrouwen;

constaterende dat

- in het concept beleidsprogram sociaal-economisch beleid de betaalde arbeid centraal staat;

is van mening dat

- in het hoofdstuk sociaal-economisch beleid van het beleidsprogram als uitgangspunt dient te zijn verwerkt dat betaalde arbeid en onbetaalde arbeid beter dienen te worden verdeeld over mannen en vrouwen;

verzoekt het hoofdbestuur

- het hoofdstuk sociaal-economisch beleid in bovenbedoelde zin te (laten) herzien;

en gaat over tot de orde van de dag.

Toelichting

Een rechtvaardige arbeidsverdeling zal nimmer tot stand kunnen komen vanuit de klassieke benadering, waarbij slechts wordt uitgegaan van betaalde arbeid.

MOTIE 309

Indieners : Macro-economische werkgroep
 Woordvoerder :
 Onderwerp : Sociaal-economisch beleid

De Algemene Ledenvergadering van D'66, in vergadering
 bijeen te Utrecht op 31 oktober en 1 november 1980,

overwegende dat

- in het congresstuk ECD 3 enerzijds wordt gesteld dat in het inkomensverdelingsbeleid rekening moet worden gehouden met het feit dat individuen deel uit kunnen maken van een grotere consumptie-eenheid (paragraaf inkomensverdelingsbeleid);
- en anderzijds in de fiscale paragraaf wordt gesteld dat moet worden voorbijgegaan aan het feit dat individuen gehuwd kunnen zijn, samenwonen of samenleven;

- dat dientengevolge sprake is van een belangrijke inconsistentie in het beleidsprogramma;

- het opheffen van ongelijkheden in de fiscale behandeling van mannen en vrouwen niet mag leiden tot nieuwe onrechtvaardigheden in de inkomensverdeling;

- het opheffen van ongelijkheden in de fiscale behandeling van mannen en vrouwen niet mag leiden tot nieuwe onrechtvaardigheden in de inkomensverdeling;

dringt er bij het hoofdbestuur op aan

- ten behoeve van het verkiezingsprogramma over de bedoelde problematiek een uitspraak te doen die tegemoetkomt aan de eisen die aan een aanvaardbare inkomensverdeling worden gesteld, zonder het emancipatiebeginsel aan te tasten,

en gaat over tot de orde van de dag.

Amendement 4001

Indieners : J. van der Heijden e.a.

Woordvoerder:

Onderwerp : Sociaal Economisch Beleid

Paragraaf I, 2e alinea. Pag. 8, 3e kolom.

Voorstel: Paragraaf I, 2e alinea: "WAO" schrappen.

Amendement 4002

Indieners : Regio Utrecht
 Woordvoerder: Wim Blaauw
 Onderwerp : Sociaal Economisch Beleid. I. Inleiding,
 E.C.D. pag. 8, 3e kolom, 8e regel v. boven.

Voorstel: ...slechte arbeidsmarktomsandigheden....
 hierin markt tussen haakjes zetten, dus....
 slechte arbeids(markt)omsandigheden.

Amendement 4003

Indieners : Emancipatie Werkgroep Haarlem e.o., en
 Nelleke Schoemaker e.a.
 Woordvoerder: Ans Karsdorp-Samson, Nelleke Schoemaker
 Onderwerp : Sociaal Economisch Beleid. Hoofdstuk I, in-
 leiding pag. 8, 3e kolom, 2e alinea.

Voorstel: zinsnede "en zijn er veel Nederlanders....
 t/m (bijv. vrouwen)" vervangen door:
 "Bovendien zijn er veel vrouwen, die graag
 zouden willen gaan werken, maar voor wie re-
 gistratie weinig zin heeft gezien de slechte
 mogelijkheden, de discriminerende werking van
 de arbeidsmarkt en andere belemmerende fac-
 toren."

Amendement 4004

Indieners : Macro economische werkgroep
 Woordvoerder: Joop van Ginkel
 Onderwerp : Sociaal Economisch Beleid. Inleiding,
 kolom 4, pag. 8.

Voorstel: Tekst vanaf halverweg de 4e kolom beginnend
 met "Dat zal tot gevolg hebben" t/m de volgende
 twee zinnen eindigend met "Sociaal -economisch
 beleid." vervangen door volgende tekst:

De daling van de aardgasinkomsten zal zeer
 hardnekkige begrotings- en betalingsbalans
 problemen veroorzaken, tenzij het wegvallen
 van deze aardgasinkomsten zal worden gecomp-
 enseerd door een sterk verhoogde exportacti-
 viteit in een groot aantal andere sectoren.
 Zonder de hiermede gepaard gaande vergrote
 economische activiteit zal de verstandhouding
 van het stelsel van sociale voorzieningen en
 de oplossing van het probleem van de gedwon-
 gen werkloosheid bijzonder moeilijk worden.
 D'66 meent dat de essentie van het huidige
 stelsel van sociale voorzieningen intact
 dient te blijven. Ook zal de oplossing voor
 de gedwongen werkloosheid centraal moeten
 staan in het sociaal economische beleid. Deze
 stellingname impliceert dat de hiervoor nood-
 zakelijke selectieve verhoging van economi-
 sche activiteit daadwerkelijk wordt nage-
 streefd. Daarbij zal zoveel mogelijk ge-
 streefd worden naar de ontwikkeling van een
 minder energie intensief export pakket.

Amendement 4005

Indieners : Louise Groenman e.a.
 Woordvoerder: Louise Groenman
 Onderwerp : Sociaal Economisch Beleid. Inleiding,
 pag. 8, 4e kolom, 33e regel van onderen.

Voorstel: Tekst "Het benadrukken van dit recht houdt
 niet in dat wij niet kritisch staan t.o.v. de
 centrale rol van de betaalde arbeid in onze
 samenleving. D'66 vindt.....t/m welzijn van
 de medemens."

Vervangen door: Het benadrukken van dit recht
 houdt niet in dat wij niet kritisch staan
 t.o.v. de centrale rol van de betaalde arbeid
 in onze samenleving (arbeid in de "formele"
 sector). D'66 wil daarnaast een groot belang
 toekennen aan het werk in de "informele"
 sector (huishoudelijke arbeid en andere onbe-
 taalde arbeid, zoals vrijwilligerswerk) als
 mogelijkheid tot zelfontplooiing. In dit ver-
 band streeft D'66 naar gelijke kansen voor
 mannen en vrouwen op deelname aan alle secto-
 ren en alle niveaus van betaalde arbeid en
 naar een gelijke verdeling van de overige ta-
 ken in de samenleving.

Amendement 4006

Indieners : Regio Utrecht
 Woordvoerder: G. Mik
 Onderwerp : Sociaal Economisch Beleid. Blz. 9, kolom
 1, 2e zin.

Voorstel: D'66 is van mening enz.: weglaten.

Amendement 4007

Indieners : F. Baas, e.a.
 Woordvoerder: F. Baas
 Onderwerp : Sociaal Economisch Beleid. Inleiding, blz.
 9, 1e kolom, 40e regel e.v.

Voorstel: "Dat houdt in....dan verhogen" vervangen door
 "Dat houdt in dat wij creatie van werkgelegen-
 heid door het stimuleren van hoge economische
 groei in zijn algemeenheid afwijzen."

Amendement 4008

Indieners : Louise Groenman, e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Soc. Econ. Beleid. Inl. pag. 9, 1e kolom,
 24e regel van onderen.

Voorstel: "De jaren tachtig moeten o.i. in het teken
 staan van een grootscheepse creatie van deel-
 tijdbanen." Deze zin vervangen door het vol-
 gende: Nagegaan moet worden welke gevolgen de
 verschillende vormen van algemene arbeidstijd-
 verkorting hebben voor het inkomensbeleid het
 emancipatiebeleid, het educatief beleid en het
 vrijwilligersbeleid.
 Onder voorwaarden voor wat betreft rechtsposi-
 tie, arbeidsvoorwaarden, promotiekansen en de
 verhouding tussen voltijd- en deeltijdwerkers
 dient in de jaren tachtig begonnen te worden
 met het (grootscheeps) creëren van deeltijd-
 banen.

Amendement 4009

Indieners : G. Mik, e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Soc. Econ. Beleid. Blz. 9, kolom 1, 2e
 alinea, laatste zin.

Voorstel: "De jaren tachtig moeten.....enz"
 Na deeltijdbanen toevoegen: en arbeidstijdver-
 korting.

Amendement 4010

Indieners : J.A. Maassen, c.s.
Woordvoerder:
Onderwerp : Soc. Econ. Beleid. Congresstuk ECD 3.

Voorstel: a. I. Inleiding. Blz. 9, kolom 1: laatste alinea, 7e regel van onderen af:
Vervalt: "ook voor de lagere inkomens"
b. III. Het macro-economisch beleid
III.2. Blz. 10, kolom 1: laatste alinea 4e & 5e regel van boven af: Vervalt: "en de inkomens van uitkeringstrekkers"
c. III. Het macro-economisch beleid
III.2. Blz. 10, kolom 2: 2e alinea: Vervalt: "Wel vindt D'66 "t/m" een absolute koopkrachtgarantie worden gegeven": Vervangen door: c.
"Gezien, met als uitgangspunt, dat een ieder het recht heeft op welvaart en welzijn, dat inkomensverschillen aanvaardbaar zijn, indien deze op een rechtvaardige wijze zijn gemotiveerd en zolang er ongerechtvaardigde inkomensverschillen bestaan, is D'66 van mening, dat het uit inkomenspolitieke overwegingen noodzakelijk is, dat voor de laagste inkomensgroepen in de samenleving de koopkracht gehandhaafd dient te blijven."

Amendement 4011

Indieners : G. Mik e.a.
Woordvoerder:
Onderwerp : Soc. Econ. Beleid. Blz. 9, kolom 2, hfdst. II (Econ. orde).

Voorstel: Laatste zin: "D'66 streeft...enz.", de laatste woorden "demokr. markteconomie", vervangen door: "een democratisch funktionerend bedrijfsleven".

Amendement 4012

Indieners : Regio Utrecht
Woordvoerder: Wim Blaauw
Onderwerp : Soc. Econ. Beleid. II, Econ. orde.

Voorstel: Aan II.1 toevoegen als II.1.1. De natuur dient als een produktiefactor te worden erkend, waarvoor middelen gereserveerd en geassureerd dienen te mogen worden.

Amendement 4013

Indieners : F. Baas, e.a.
Woordvoerder: F. Baas
Onderwerp : Soc. Econ. Beleid. Econ. orde, blz. 9, 2e kolom, II.1.

Voorstel: II.1. Aanvullen met: waarbij als uitgangspunt geldt, dat democratisering van structuren niet los gezien kan worden van emancipatie van mensen.

Amendement 4014

Indieners : Erwin Nypels, e.a.
Woordvoerder: Piet van den Berg
Onderwerp : Soc. Econ. Beleid. Pag. 9, 2e kolom.

Voorstel: Onderdeel II.2. wordt vervangen door:
Er moet een fundamentele democratisering van de arbeidsverhoudingen plaatsvinden, waarbij de leiding door de arbeidsorganisatie bewust wordt aanvaard en het traditionele beginsel van ondergeschiktheid van de factor arbeid ten opzichte van de factor kapitaal wordt afgeschaft.

Amendement 4015

Indieners : Gert de Raaff, e.a.
Woordvoerder: Gert de Raaff
Onderwerp : Soc. Econ. Beleid. Pag. 9, 2e kolom.

Voorstel: Hfdst. 1, par. II.2. vervangen door:
"Er moet een fundamentele democratisering van de arbeidsverhoudingen plaatsvinden waartoe, binnen een systeem van verantwoordelijkheden, de nodige overlegstructuren worden geschapen."

Amendement 4016

Indieners : V.L. van der Willigen e.a.
Woordvoerder: V.L. van der Willigen
Onderwerp : Soc. Econ. Beleid

Voorstel: Hfdst. II, Econ. orde, par. II.2. In zijn geheel te schrappen en te vervangen door:
"De arbeidsverhoudingen zullen gedemocratiseerd moeten worden, voorzover dit het functioneren van de organisatie, gezien vanuit de gemeenschap, kan verbeteren. Ondergeschiktheid in de arbeidsverhouding kan slechts aanvaard worden, indien hiermede bedoeld wordt een door betrokkenen als acceptabel en doelmatig beoordeelde verdeling van werk en verantwoordelijkheid, die in geen enkel opzicht afdoet aan de menselijke waardigheid."

Amendement 4017

Indieners : J. Schonk, e.a.
Woordvoerder: Jan Schonk
Onderwerp : Soc. Econ. Beleid. Econ. orde, II.2.1. Pag. 9, 2e kolom.

Voorstel: Eerste 13 regels van II.2.1. vervangen door:
De produktie dient plaats te vinden in gedemocratiseerde bedrijven waarin alle mensen op basis van medeverantwoordelijkheid een bijdrage leveren aan de arbeidsgemeenschap. De arbeidsgemeenschap krijgt in het algemeen het beslissingsrecht voor alle ingrijpende besluiten over het ondernemingsbeleid en de benoeming van de direktoren.

Amendement 4018

Indieners : Regio Utrecht
 Woordvoerder: Harry Bollema/Blaauw
 Onderwerp : Soc. Econ. Beleid. II Econ. orde, II.2.1.
 (ECD pag.9) 2e kolom.

Voorstel: "De produktie dient plaats te vinden in gedemocratiseerde partikuliere bedrijven, waarin enz." Schrappen: "partikuliere".

Amendement 4019

Indieners : G. Mik, e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Soc. Econ. Beleid. Blz. 9, kolom 2.

Voorstel: "D'66 heeft geen behoefte...enz." Vervangen door: D'66 meent dat het niet noodzakelijk is een dogmatische uitspraak te doen t.a.v. de gewenste economische orde. Overheidsdeelneming is soms gewenst wegens; de specifieke regionale problematiek; het stimuleren van innovatie; onrendabele produktie van algemeen belang; het exploiteren van bodemschatten; sociale factoren. Anderszijds wordt het economisch functioneren in ons land in sterke mate bepaald door de partikuliere ondernemingen.

Amendement 4020

Indieners : G. Mik, e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Soc. Econ. Beleid

Voorstel: Blz. 9 kolom 2, laatste zin: "wel willen wij" vervangen door "daarom willen wij".

Amendement 4021

Indieners : G. Mik, e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Soc. Econ. Beleid

Voorstel: Blz. 9 kolom 2, geamendeerde inhoud van "D'66 heeft geen behoefte.....orde." naar II Economische orde.

Amendement 4022

Indieners : Erwin Nypels, e.a.
 Woordvoerder: Piet van den Berg
 Onderwerp : Soc. Econ. Beleid. Pag. 9, 3e kolom.

Voorstel: In onderdeel II.2.1. vervalt de één na laatste zin. (Alléén...uitoefenen) Daarvoor in de plaats wordt aan het einde van dit onderdeel toegevoegd: Het is wenselijk na te gaan of aandeelhouders gestimuleerd kunnen worden hun financieel belang voor langere tijd te verbinden aan de onderneming door te bepalen dat alleen houders van aandelen op naam als "financiële deelenoten" invloed mogen uitoefenen op de besturing van de onderneming.

Amendement 4023

Indieners : J. van der Heijden, e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Soc. Econ. Beleid. Pag. 9, 3e kolom.

Voorstel: Paragraaf II, 2.1.: Vanaf "alleen aandeelhouders" schrappen.

Amendement 4024

Indieners : G. Mik, e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Soc. Econ. Beleid

Voorstel: Blz. 9 kolom 3, zin 1 van II.3. (de door ons voorgestane...enz) vervangen door het volgende: In de bestaande gemengde economie functioneert het deel dat zich bezighoudt met de ondernemingswijze vrije produktie alleen dan goed als het de bedrijven onmogelijk wordt gemaakt het principe van vrije economische mededinging te schenden door hun omvang of door afspraken met andere bedrijven.

Amendement 4025

Indieners : Regio Utrecht
 Woordvoerder: Wim Blaauw
 Onderwerp : Soc. Econ. Beleid. II Econ. orde, II.3. eerste regel, voorgestane markteconomie...Pag. 9, 3e kolom.

Voorstel: "markt" te vervangen door "overleg".

Amendement 4026

Indieners : G. Mik
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Soc. Econ. Beleid. Blz. 9 kolom 2.

Voorstel: II.3. 4e zin (In de eerste plaats) "in uiterste gevallen door" vervangen door "eventueel".

Amendement 4027

Indieners : Louise Groenman, e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Soc. Econ. Beleid. Pag. 9. II.5. 4e kolom 3e alinea.

Voorstel: Tekst "Daarnaast...enz." achter "makro-economische variabelen" toevoegen "als de omvang en de verdeling van de totale werkgelegenheid".

Amendement 4028

Indieners : Hans Minderhoud e.a.
 Woordvoerder: Hans Minderhoud
 Onderwerp : Soc. Econ. Beleid

Voorstel: Pag. 9, 4e kolom, II.5., 4e alinea, 1e zin: "...dat aan het begin....voorgelegd." vervangen door: "...dat ieder jaar aan de aktuele situatie wordt aangepast en aan het parlement moet worden voorgelegd."

Amendement 4029

Indieners : J. van der Heijden. e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Soc. Econ. Beleid. Pag. 9, 4e kolom.

Voorstel: Paragraaf I, 2e alinea: "WAO" schrappen.

Amendement 4030

Indieners : Regio Utrecht
 Woordvoerder: Wim Blaauw
 Onderwerp : Soc. Econ. Beleid. III, Het macro economisch beleid. III.1. Inleiding. Pag. 9, 4e kolom

Voorstel: Eerste regel, gedeelte na "primair om..." vervangen door: "primair om allen een inkomen te verschaffen, dat toereikend is voor de algemene kosten voor materiële- en kulturele behoeften."

Amendement 4031

Indieners : Regio Utrecht
 Woordvoerder: Wim Blaauw
 Onderwerp : Soc. Econ. Beleid. III, het macro economisch beleid, III.1., pag. 10, 1e kolom, 2e regel van boven.

Voorstel: "kwaliteit van de werkgelegenheid daarmee" vervangen door: "kwaliteit van de persoonlijke levensvervulling daarmee".

Amendement 4032

Indieners : J. Peeters e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Soc. Econ. Beleid. III.1. Inleiding, blz. 10 tussen "gediend" en "Daarbij".

Voorstel: "Daarbij passen enkele aantekeningen: Nederland is in economisch opzicht geen eiland. Het beleid zal er daarom mede op moeten zijn gericht dat in internationaal verband een gecoördineerd beleid wordt ontwikkeld waarbij een wedloop in het beperken van partikuliere en overheidsinkomens wordt vermeden". "Daarbij" wordt: "Ten tweede".

Amendement 4033

Indieners : Werkgroep macro-economie
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Soc. Econ. Beleid. III.2, eerste alinea, vervangen. Pag. 10, 1e kolom.

Voorstel: Bij deze beperkte groei moet prioriteit worden gegeven aan het vergroten van de investeringen van zowel het bedrijfsleven als de overheid, aan de modernisering van de productiestructuur, aan energiebesparing en aan de vergroting en verbetering van de woningvoorraad.

Amendement 4034

Indieners : Regio Utrecht
 Woordvoerder: Wim Blaauw
 Onderwerp : Soc. Econ. Beleid. III. Het macro economisch beleid, III.2. na 't midden. Pag. 10, 1e kolom.

Voorstel: De 2 zinnen, beginnend met: "De investeringen ...t/m...nul-of een minlijn." Voorstel is deze te schrappen.

Amendement 4035

Indieners : Regio Utrecht
 Woordvoerder: Wim Blaauw
 Onderwerp : Soc. Econ. Beleid. III Het macro economisch beleid, III.2. 3e alinea, pag.10, 1ste kolom

Voorstel: In de zin "De bijdrage van de overheid... ..mogelijk gemaakt te worden door een verschuiving..." achter:"gemaakt te worden" toevoegen ";als het helemaal niet anders meer kan,".

Amendement 4036

Indieners : Erwin Nypels e.a.
 Woordvoerder: Erwin Nypels
 Onderwerp : Soc. Econ. Beleid

Voorstel: In paragraaf III.2. wordt de eerste zin van de derde alinea "Deze verschuiving etc" vervangen door: A. "Deze verschuiving houdt een beperking in van de totale ruimte voor materiële overheidsconsumptie, ambtenarensalarissen, overdrachtsuitgaven en sociale uitkeringen." B. Tevens wordt in deze alinea na de woorden "snel en beredeneerd gaan plaatsvinden.", de volgende zin ingelast: "Bij de sociale voorzieningen behoort hiervoor allereerst de nadruk gelegd te worden op het volumebeleid (b.v. scheppen arbeidsplaatsen, humanisering van de arbeid); daarnaast kunnen de in de hoofdstukken IV en VI aangegeven reorganisaties van het sociale zekerheidsstelsel daartoe een bijdrage leveren."

Amendement 4037

Indieners : Afd. Ede-Wageningen
 Woordvoerder: Gerard-Jan Brummer
 Onderwerp : Soc. Econ. Beleid. Hfdst. I, III.2 (blz. 10, Eerste Congresdemocraat). 1ste kolom

Voorstel: "Deze verschuiving zal ten koste van de posten voor de materiële overheidsconsumptie, de ambtenarensalarissen en de inkomens van uitkeringstrekkers moeten gaan." Vervangen door: "Deze verschuiving zal ten koste moeten gaan van de posten voor de materiële overheidsconsumptie, de ambtenarensalarissen en het totale volume van de sociale uitkeringen."

Amendement 4038

Indieners : Peter A. van den Brandhof e.a.
 Woordvoerder: Peter A. van den Brandhof
 Onderwerp : Soc. Econ. Beleid. Paragraaf III.2.
 3e alinea, pag.10, 1ste kolom

Voorstel: "Deze verschuiving zal ten koste van... de inkomens van uitkeringstrekkers moeten gaan." Vervangen door: Deze verschuiving zal ten koste van... de omvang van de overdrachtsuitgaven moeten gaan.

Amendement 4039

Indieners : Peter A. van den Brandhof e.a.
 Woordvoerder: Peter A. van den Brandhof
 Onderwerp : Soc. Econ. Beleid. Paragraaf III.2. 2e kolom, bovenaan.

Voorstel: "Voor de inkomens zowel in het bedrijfsleven als in de overheid blijft dan eigenlijk geen ruimte meer over." Vervangen door: Voor de loon-inkomens zowel in het bedrijfsleven als bij de overheid blijft dan eigenlijk geen extra ruimte meer over.

Amendement 4040

Indieners : Werkgroep macro-economisch beleid
 Woordvoerder: M. Engwirda
 Onderwerp : Soc. Econ. Beleid, pag.10, 1ste kolom

Voorstel: III.3. Laatste alinea te vervangen door: "In principe is D'66 voorstander van handhaving van het systeem van de automatische prijscompensatie. Kostenveranderingen, die per saldo vanuit het buitenland op ons afkomen, zullen echter in de loonvorming moeten worden afgewenteld. Dit betekent, dat de loonvorming achteraf gekorrigeerd zal moeten worden voor ontwikkelingen van de ruilvoet.

Amendement 4041

Indieners : Peter A. van den Brandhof e.a.
 Woordvoerder: Peter A. van den Brandhof
 Onderwerp : Soc. Econ. Beleid. Paragraaf III, 3 slot.
 pag.10, 2de kolom

Voorstel: "Vooruitlopend daarop... van de milieuvervuiling." Toevoegen: In plaats van een dergelijke schoning zou bij de vaststelling van de prijscompensatie de ontwikkeling van de ruilvoet betrokken kunnen worden.

Amendement 4042

Indieners : K.H. Klaver
 Woordvoerder: K.H. Klaver
 Onderwerp : Soc. Econ. Beleid. III.4.

Voorstel: Na de zin: "Maar daarnaast acht D'66 het noodzakelijk" enz. in de derde kolom op blz. 10, laten volgen: D'66 is er een voorstander van, dat met name de pensioenpremielasten voor de overheid als component wordt betrokken in het koppelingsmechanisme bij het trendbeleid van de salariering van de ambtenaren.

Amendement 4043

Indieners : Regio Utrecht
 Woordvoerder: Wim Blaauw
 Onderwerp : Soc. Econ. Beleid. III. Het macro economisch beleid, III.4. 3e kolom, 9e regel van boven, "Maar daarnaast...t/m...,aangebracht te worden"

Voorstel: Dit geheel overbrengen naar de tweede kolom op pag. 11 (ECD) 7e regel, na "...inkomensverschillen wordt voldaan". Het woordje "dat" op de volgende regel van par.IV.3. dient vervolgens taalkundig aangepast te worden.

Amendement 4044

Indieners : Macro-economische Werkgroep
 Woordvoerder: F. Baas
 Onderwerp : Soc. Econ. Beleid. Blz.10, 3e kolom,eind
 3e alinea, Democraat 7(80)

Voorstel: In de zin "Wij achten...wenselijk." het woord wenselijk vervangen door vereist.

Amendement 4045

Indieners : Peter A. van den Brandhof e.a.
 Woordvoerder: Peter A. van den Brandhof
 Onderwerp : Soc. Econ. Beleid, par. III.4, één na laatste alinea.

Voorstel: "Wij achten handhaving van deze koppeling om sociale redenen wenselijk." Toevoegen: , en om economische redenen noodzakelijk.

Amendement 4046

Indieners : Werkgroep macro-economie
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Soc. Econ. Beleid. blz.10 kolom 3, 6e regel boven III.5.

Voorstel: "de zgn. Zijlstra-norm" vervangen door: "de uitgangspunten van het trendmatig begrotingsbeleid."

Amendement 4047

Indieners : J. van der Heijden e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Soc. Econ. Beleid. Paragraaf III,4, pag.10, 3de kol.

Voorstel: Laatste alinea opnieuw redigeren tot: Er dient gestreefd te worden naar vermindering van het financieringstekort tot minder dan 5%. Inflatoire financiering van de begrotingstekorten van de overheid dient tot een minimum te worden beperkt.

Amendement 4048

Indieners : Werkgroep macro-economie
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Soc. Econ. Beleid. Vervanging alinea III.4 blz.10, 3e kolom.

Voorstel: D'66 acht het verantwoord dat het feitelijk financieringstekort de aanvaardbare omvang van het trendmatig tekort tijdelijk overschrijdt, mits de hierdoor gecreëerde ruimte wordt benut voor het financieren van investeringen die dienen ter versterking van de economische structuur. Hierbij dient met name te worden gedacht aan investeringen die de totstandkoming van de gewenste herstructurering van de Nederlandse industrie (in de richting van energiebesparing, hoogwaardige technologie etc) bevorderen.

Amendement 4049

Indieners : Prov. Emancipatiewerkgroep van N.H.
 Woordvoerder: Riet Kuperus
 Onderwerp : Soc. Econ. Beleid. Pag. 10, 4e kolom, paragraaf IV.1.

Voorstel: De 1e alinea "zodat....t/m...onderbouwd" kan komen te vervallen en worden vervangen door: Het huidige funktiewaarderingssysteem dat nog steeds een volstrekt onevenredig belang toekent aan theoretisch opleidingsnivo, is sterk verouderd en daarom dringend toe aan herziening. Aangezien steeds meer mensen in staat en graag bereid zijn tot hoofdarbeid en steeds minder mensen bereid zijn tot handarbeid, is het doelmatig de laatste aanzienlijk beter te belonen dan nu het geval is en de eerste in veel gevallen aanzienlijk minder. Evenzo wordt ook in veel gevallen beroepen waarin vnl. vrouwen werkzaam zijn lager ingeschaald dan vergelijkbare beroepen waarin vnl. mannen werken. Deze onevenwichtige situatie dient te worden opgeheven waarbij de overheid het voorbeeld moet geven.

Amendement 4050

Indieners : Nelleke Schoemaker, e.a.
 Woordvoerder :
 Onderwerp : Hoofdstuk IV, p.10, 4e kolom, 27e regel van boven

Voorstel : "Daarbij is het echter van wezenlijke betekenis" . . . t/m "ander samenlevingsverband."

Vervangen door:

"Onderzocht dient te worden in hoeverre bij de inkomensverwerving kan worden uitgegaan van het individu. Het is daarbij van wezenlijke betekenis rekening te houden met het feit dat een individu deel kan uitmaken - en dat veelal ook doet - van een grotere consumptie-eenheid zoals een gezin of een ander samenlevingsverband."

Amendement 4051

Indieners : H. Mooij e.a.
 Woordvoerder : H. Mooij
 Onderwerp : Beleidsprogram hoofdstuk I, Sociaal-Economisch Beleid, par. IV Inkomensverdelingsbeleid onderdeel IV.1. Algemene uitgangspunten, tweede alinea laatste volzin, Pag. 10, 4e kolom.

Voorstel : Schrappen: "Daarbij of een ander samenlevingsverband."

Amendement 4052

Indieners : Nelleke Schoemaker, e.a.
 Woordvoerder :
 Onderwerp : Hoofdstuk IV.1. Sociaal-economisch beleid inkomensverdelingsbeleid pag.10 4e kolom 33e regel van boven

Concepttekst "Een derde algemeen uitgangspunt is dat het beleid met betrekking tot de inkomensverdeling zich in principe dient uit te strekken tot alle inkomensgroepen. Het beleid richt zich dus op werknemers, zelfstandigen, vrije beroepsbeoefenaren en niet-actieven."

Voorstel : . . . dient uit te strekken tot alle inkomensgroepen en uitkeringsgerechtigden.

en schrappen: "Het beleid niet-actieven."

Amendement 4053

Indieners : Jan Schonk e.a.
 Woordvoerder : Jan Schonk
 Onderwerp : Inkomensverdelingsbeleid, IV.1. Blz. 10 4e kolom.

Voorstel : Vervangen van eerste 26 regels ("D'66 is van mening . . . samenlevingsverband")

"D'66 is van mening dat ieder individu ongeacht haar of zijn levenssituatie en/of bezigheden recht heeft op een nader te bepalen minimum aan inkomen. De samenleving als geheel is daarvoor verantwoordelijk. Het tweede uitgangspunt is het nastreven van een rechtvaardige verdeling van de rest van het inkomen waarbij in het bijzonder de hoge inkomens betrokken dienen te worden. Inkomensverschillen tussen mensen zijn aanvaardbaar mits die gebaseerd zijn op werkzaamheden die verschillen voor wat betreft de inspanning en risico's die het vervullen van werkzaamheden met zich meebrengen, dan wel bijzondere taken die moeten worden vervuld, zoals de zorg voor kinderen. Aan deze inkomensverschillen dienen grenzen te worden gesteld. In verband met de verschillen in werkzaamheden dienen de verschillende functies systematisch naar nivo te worden geordend met behulp van funktiewaarderingssystemen."

Amendement 4054

Indieners : Afdeling Utrecht
 Woordvoerder : Joop Baars
 Onderwerp : Sociaal-ekonomisch beleid, Blz.10, 4e kolom.

Voorstel : IV. Inkomensverdelingsbeleid, IV.1. Algemene uitgangspunten,

vervangen door: IV. Inkomensbeleid, IV.1. Algemene Uitgangspunten

De samenleving is ervoor verantwoordelijk dat de welvaart gelijkmatig wordt verdeeld over alle individuen. D'66 ziet het inkomensbeleid als een van de middelen daartoe. Met het inkomensbeleid wil D'66 structurele verbeteringen in de samenleving nastreven. Wij zien teveel dat dit beleid beperkt blijft tot gedachten over inkomensverdelingsbeleid, in de zin van minimum en maximuminkomens. Wij vinden dat primair het inkomensbeleid dient te zijn gericht op het kwalitatief verbeteren van de collectieve voorzieningen. Daarbij dient prioriteit te worden gegeven aan de instandhouding en verbetering van ons leefmilieu evenzo aan het verbeteren en uitbreiden van de woningvoorraad en de energiebesparing.

Van het inkomensbeleid dat betrekking heeft op de zgn. primaire en secundaire inkomens, dient geen enkele inkomensgroep te zijn uitgezonderd. Pas dan kan een inkomensverdelingsbeleid werkelijk betekenis krijgen.

Amendement 4055

Indieners : Regio Utrecht
 Woordvoerder : Wim Blaauw
 Onderwerp : Sociaal-ekonomisch beleid, IV. Inkomensverdelingsbeleid, IV.2. pag. 11, 1e kolom, 21e regel van boven.

Concepttekst ". . . gaat het hierbij om functieloze inkomens, b.v. inkomens die . . ."

Voorstel : "functieloze" laten vervallen.

Amendement 4056

Indieners : J.P. Wind e.a.
 Woordvoerder : J.P. Wind
 Onderwerp : IV.2. De primaire inkomensverdeling, blz. 11, 5e alinea, 1e kolom

Voorstel : Het stuk vanaf "D'66 acht het noemen van een maximum inkomen niet zinvol . . . noch in de secundaire sfeer mogelijk is."

vervalt en wordt vervangen door:

"Het bovenstaande maakt duidelijk dat het moeilijk is aan te geven binnen welke grenzen aanvaardbare inkomensverhoudingen zich zullen moeten bewegen. Toch houden wij voorlopig aan, als criterium van een rechtvaardige inkomensverdeling, dat de verhouding van vrij beschikbare inkomens tussen de laagste en de hoogste inkomensgroepen maximaal 1:5 mag zijn (voor volwassenen met een volledige dagtaak).

Amendement 4057

Indieners : Regio Utrecht
 Woordvoerder : Harry Bollema
 Onderwerp : Sociaal-ekonomisch beleid, IV. Inkomensverdelingsbeleid, IV.2. De primaire inkomensverdeling (ECD pag. 11, 1e t/m 4e alinea)

Voorstel : Schrappen: "Naast compenserende inkomensverschillen . . ." enz. tot IV.3.

Amendement 4058

Indieners : Aart Resoort e.a.
 Woordvoerder :
 Onderwerp : Een begeleide inkomenspolitiek ECD pag.11, 1e kolom, par. IV.3., regel 9 van onderen

Voorstel : Na "de vrije beroepsbeoefenaars en zo mogelijk ook de niet-actieven"

invoegeen: "Indien de overheid en de sociale partners niet tot overeenstemming komen, dient er door de regering en het parlement een loon- en prijsmaatregel voor ten hoogste één jaar te worden vastgesteld."

Amendement 4059

Indieners : Afdeling Apeldoorn
 Woordvoerder : Jaap van der Schaaf
 Onderwerp : Sociaal-ekonomisch beleid, IV. Inkomensverdelingsbeleid, IV.3. Een begeleide inkomenspolitiek (pag.11, kolom 2)

Voorstel : De afkorting cao steeds te vervangen door collectieve bedrijfs(tak)contracten.

Amendement 4060

Indieners : J. van der Heyden e.a.
 Woordvoerder :
 Onderwerp : Paragraaf IV.3., 2e kolom, 2e alinea

Voorstel : Vanaf "Voor zover . . . beloningsstructuur" schrappen.

Amendement 4061

Indieners : Macro-ekonomische werkgroep
 Woordvoerder : Erwin Nypels
 Onderwerp : Sociaal-Ekonomisch Beleid

Voorstel : In paragraaf IV.3. dient de laatste zin te luiden:

"Indien geen overeenstemming over een sociaal contract wordt bereikt, dient de overheid in het kader van een algemene ingreep in de inkomensvorming ten aanzien van de ambtenaren en trendvolgers een eigen inkomensbeleid te voeren; hierbij blijft evenwel het streven naar een globaal evenwicht in totale arbeidsbeloning voor vergelijkbare functies bij overheid, semi-overheid en particuliere sector het uitgangspunt."

Amendement 4062

Indieners : Erwin Nypels e.a.
 Woordvoerder : Karel Klaver
 Onderwerp : Sociaal-Economisch Beleid

Voorstel : In paragraaf IV.4. wordt de tweede alinea ("Met betrekking . . . ingevoerd.") vervangen door:

"Op zo kort mogelijke termijn moet met een reorganisatie van het sociale verzekeringsstelsel worden begonnen."

Amendement 4063

Indieners : Subgroep Pensioenen
 Woordvoerder : Erwin Nypels
 Onderwerp : Sociaal-Economisch Beleid

Voorstel : Paragraaf IV.4., laatste alinea, blz. 11, 3e kolom ("Ten aanzien . . . iedereen") wordt vervangen door:

"De demografische ontwikkeling zal leiden tot een extra stijging van de lasten voor collectieve voorzieningen (AOW). Niettemin moet worden gestreefd naar een behoorlijk aanvullend pensioen voor iedereen naast de AOW. Daarvoor is een wettelijke regeling onvermijdelijk (zie verder hoofdstuk VI).

Amendement 4064

Indieners : Gert de Raaff
 Woordvoerder : Gert de Raaff
 Onderwerp : Beleidsprogramma, Sociaal-Economisch Beleid

Voorstel : Hoofdstuk IV.4., laatste alinea ("Ten aanzien . . . t/m hoofdstuk VI") geheel schrappen.

Amendement 4065

Indieners : J.J.A. Janssen e.a.
 Woordvoerder :
 Onderwerp : Agendapunt 4, blz. 11, 3e kolom

Voorstel : Invoegen nieuw punt IV.6.
"Overwinstdeling."

D'66 constateert dat de huidige voorstellen voor de Vermogensaanwasdeling, waarbij de voeding van het fonds voor een belangrijk deel plaatsvindt uit de aardgasbaten, in sterke mate afwijkt van de oorspronkelijke ideeën daarover. Bovendien is de uitvoering ervan zeer gecompliceerd en administratief buitengewoon bewerkelijk, waarbij de ermee gepaard gaande kosten in relatie tot de opbrengst niet acceptabel zijn.

Om deze redenen stelt D'66 voor, andere voorstellen uit te werken, die een nauwere koppeling leggen tussen de winsten in de bedrijven en de bestemming ervan ten behoeve van de in die bedrijven werkzame werknemers."

Amendement 4066

Indieners : Gert de Raaff e.a.
 Woordvoerder : Gert de Raaff
 Onderwerp : Beleidsprogram Sociaal-Economisch Beleid. Agendapunt 4. Blz. 11, 4e kolom

Voorstel : Invoegen in Hoofdstuk 1, par. V.I. Fiscaal Beleid) na de 4e alinea (na: . . . ten grondslag liggen):

"Gestreefd dient te worden naar een voor de belastingplichtige doorzichtig systeem waarin een eerlijke verdeling van de feitelijke lasten in principe bepaald wordt door de loon- en inkomstenbelasting. Inkomengebonden heffingen zijn dan ook slechts gerechtvaardigd indien het (mogelijke) genot ook gekoppeld is aan de hoogte van het inkomen. Uit oogpunt van rechtvaardigheid en duidelijkheid dient gestreefd te worden naar een inflatie-neutraal systeem voor de heffing van de loon- en inkomstenbelasting.

Amendement 4067

Indieners : Fiscale werkgroep SWB
 Woordvoerder : H. Mooij
 Onderwerp : Beleidsprogram Hoofdstuk I, Sociaal Economisch Beleid, paragraaf V. Fiscaal beleid, onderdeel V.3., laatste volzin. Pag. 11, 4e kolom.

Voorstel : "In dit geval zou D'66 het uitgekeerde dividend voor de vennootschapsbelasting aftrekbaar willen maken"

vervangen door:

"Teneinde aan deze vorm van dubbele belasting een einde te maken, dient de Nederlandse belastingwetgeving zo spoedig mogelijk te worden aangepast aan de ontwerp EG-richtlijn uit 1975 inzake de harmonisatie van de stelsels van vennootschapsbelasting en van de bronheffingen op dividenden."

Amendement 4068

Indieners : Regio Utrecht
 Woordvoerder : Wim Blaauw
 Onderwerp : Sociaal-economisch beleid, V. Fiscaal beleid, V.4.(blz. 11, 4e kolom)

Voorstel : Na: . . . "vruchten afwerpen", toevoegen:

"Onderzocht dient te worden in hoeverre in dit kader naast het territorialiteitsbeginsel, het gaan hanteren van het nationaliteitsbeginsel tot een rechtvaardiger dragen van lasten kan bijdragen."

Amendement 4069

Indieners : J. van der Heyden e.a.
 Woordvoerder :
 Onderwerp : Paragraaf V.5.Pag. 11, 4e kolom.

Voorstel : Deze passage schrappen.

Toelichting: Vermogenswinstbelasting/verliescompensatie gaat oneigenlijke inkomens belasten en zal verder sterk belemmerend werken op vernieuwing van het bedrijfsleven.

Amendement 4070

Indieners : Fiscale werkgroep SWB
Woordvoerder : H. Mooij
Onderwerp : Beleidsprogramma Hoofdstuk I, Sociaal-Economisch Beleid, paragraaf V Fiscaal beleid onderdeel V.7.

Voorstel : "Veel van de problemen met betrekking tot de belastingheffing liggen in de sfeer van de inkomstenbelasting. Op de volgende punten vindt D'66 aanpassing noodzakelijk."

Vervangen door:

"Veel van de problemen met betrekking tot de belastingheffing liggen in de sfeer van de inkomstenbelasting. D'66 bepleit een fundamentele herformulering van het inkomensbegrip - al dan niet in samenhang met een in te voeren vermogenswinstbelasting - teneinde dit begrip zodanig te verwoorden dat het meer in overeenstemming is met hetgeen economisch beschouwd als draagkracht vermeerderend wordt ervaren. Op korte termijn is aanpassing op de volgende punten noodzakelijk:"

Amendement 4071

Indieners : Hans Minderhoud e.a.
Woordvoerder : Hans Minderhoud
Onderwerp : Beleidsprogram Sociaal Economisch Beleid

Voorstel : Pag. 12, 1e kolom, V.7.a., na "... ter voorkoming van oneigenlijk gebruik." toevoegen:

"Alvorens tot een verdere individualisering over te gaan zal wel onderzocht dienen te worden hoe de negatieve gevolgen van een volledig geïndividualiseerde belastingheffing met betrekking tot een rechtvaardige inkomensverdeling voorkomen kunnen worden."

Amendement 4072

Indieners : Provinciale Emancipatiewerkgroep van NH
Woordvoerder : Marja Pel
Onderwerp : Sociaal Economisch Beleid

Voorstel : Pag. 12, 1e kolom, paragraaf V.7.a., tweede alinea, 4e zin, tussen "vrouw" en "in beginsel" in te voegen:

"en andere in duurzame samenlevingsvormen samenwonenden"

Amendement 4073

Indieners : J. van der Heyden e.a.
Woordvoerder :
Onderwerp : Paragraaf V. 7.b.

Voorstel : Tekst vervangen door:

"Er dient een uitgebreid onderzoek te worden ingesteld naar allerlei subsidies van de overheid aan individuen die afhankelijk zijn van de hoogte van het inkomen. Op basis hiervan moeten maatregelen worden genomen om tot een sterke vereenvoudiging van dit soort regelingen te komen, die tezamen met te betalen belasting en sociale premies een doorzichtige netto-inkomensverdeling kunnen bewerkstelligen.
Motivatie: De redenering wordt in de tekst omgedraaid. Door allerlei niet gecoördineerde "netto" regelingen, gekoppeld aan het bruto-inkomen wordt ondoorzichtigheid en onrechtvaardige verhoudingen in de hand gewerkt. Bruto-inkomenstoename die tot netto-afname leidt, is slechts een gevolg, scheve verhoudingen zijn evenzeer onrechtvaardig."

Amendement 4074

Indieners : Bernard Grimmelt e.a.
Woordvoerder :
Onderwerp : Sociaal Economisch Beleid, Hoofdstuk V

Voorstel : Wijziging tekst in het beleidsprogramma onder hoofdstuk V. Fiscaal Beleid, V.7.b. marginale druk, 7e regel tekst: "de opname in het ziekenhuis" laten vervallen. Agendapunt 4, pag. 12, 1e kolom.

Amendement 4075

Indieners : Peter A. van den Brandhof e.a.
Woordvoerder : Peter A. van den Brandhof
Onderwerp : Sociaal Economisch Beleid, paragraaf V.7.d., 2e alinea

Voorstel : "... maar verrekend kunnen worden ..." vervangen door:

"... maar door ieder in gelijke mate verrekend kunnen worden ..."

Amendement 4076

Indieners : Regio Utrecht
Woordvoerder : Harry Bollema, G. Wissink
Onderwerp : Sociaal economisch beleid, V. Fiscaal Beleid, V.7.d., laatste alinea. Pag.12 1e kolom.

Voorstel : Wijziging door de volgende tekst:

"In ieder geval zal in de toekomst de rente over hypotheecaire leningen van maximaal f 300.000 volledig aftrekbaar zijn, waarbij de hoogte van dit bedrag jaarlijks aan de geldontwaarding wordt aangepast middels de CBS-indexeringscijfers voor de bouwkosten van koopwoningen vrij opleverbaar. Behoudens in het kader van een algemene belastingherziening zal deze aftrekbaarheid gedurende 15 jaren na wetswijziging niet ter discussie worden gesteld."

Amendement 4077

Indieners : Afd. Vleuten-De Meern-Haarzuilens
Woordvoerder : Harry Bollema
Onderwerp : Sociaal economisch beleid, V. Fiscaal Beleid, V.7.d. Belastingaftrek ECD pag. 12, 1e kolom.

Voorstel : Toevoegen aan V.7.d.:

"Kosten van onderhoud aan de woning van de eigenaar/ bewoner dienen aftrekbaar te zijn."

Amendement 4078

Indieners : Hans Minderhoud e.a.
Woordvoerder : Hans Minderhoud
Onderwerp : Beleidsprogram Sociaal Economisch Beleid

Voorstel : Pag. 12, 1e kolom, V.7.d., toevoegen:

"Teneinde het onderhoud te stimuleren en het zwartwerken tegen te gaan, zullen bepaalde onderhoudskosten van het door de eigenaar bewoonde huis weer fiscaal aftrekbaar worden gemaakt onder gelijktijdige verhoging van het huurwaarde-forfait."

Amendement 4079

Indieners : Fiscale werkgroep SWB
 Woordvoerder : H. Mooij
 Onderwerp : Beleidsprogram Hoofdstuk I, Sociaal Economisch Beleid, paragraaf V. Fiscaal beleid onderdeel V.7.d., Belastingaftrek. Pag. 12, 1e kolom.

Voorstel : Tekst geheel vervangen door:

"Ten aanzien van de aftrekbaarheid van buitengewone lasten, giften en persoonlijke verplichtingen past een genuanceerde stellingname. Veelal is de fiscaal-technische fundering zwak en moet aan de geldigheid van in het verleden aangevoerde argumenten ten gunste van de aftrekbaarheid getwijfeld worden. Naar de mening van D'66 dient:

- een onderzoek te worden ingesteld naar de mogelijkheden van een nieuw systeem waarbij buitengewone lasten niet meer op het belastbaar inkomen in aftrek komen, maar worden verrekend met het te betalen bedrag aan belasting;
- bekeken te worden of, en zo ja in welke vorm de giftenaftrek gehandhaafd moet blijven;
- de mogelijkheid tot aftrek van louter consumptieve rente ongedaan te worden gemaakt. Bij de bepaling van de wijze waarop dient uitvoerig aandacht te worden besteed aan de uitvoeringstechnische aspecten. Om het gevaar van frustratie van de maatregel zoveel mogelijk te beperken, kan worden gedacht aan een koppeling tussen de volledige aftrek van de rente en een vermogenswinstbelasting op het object dat met het geleende geld is verworven. Vooralsnog zal betaalde hypotheekaire rente slechts volledig aftrekbaar kunnen zijn, voorzover de aangegane lening de som van f 300.000 niet te boven gaat (prijzen van 1980)."

Amendement 4080

Indieners : Regio Utrecht
 Woordvoerder : G. Wissink
 Onderwerp : Sociaal Economisch beleid, V. Fiscaal Beleid. Pag. 12, 2e kolom.

Voorstel : Toevoegen als V.8.:

"De belasting op de overdracht van onroerend goed dient te worden verminderd en uiteindelijk niet meer te bedragen dan de kosten van de overdracht voor de overheid."

Amendement 4081

Indieners : Hans Minderhoud e.a.
 Woordvoerder : Hans Minderhoud
 Onderwerp : Beleidsprogram Sociaal Economisch Beleid, Agendapunt 4, Pag.12, 1e kolom

Voorstel : Pag. 12, 1e kolom, na V.7. toevoegen:

"V.8. Het verdient overweging een extra, hoog BTW-tarief in te voeren voor milieuvervuilende en energieverstrijdende produkten."

Amendement 4082

Indieners : Gert de Raaff e.a.
 Woordvoerder : Gert de Raaff
 Onderwerp : Beleidsprogram Sociaal Economisch Beleid

Voorstel : Hoofdstuk 1, par. V., na V.7. toevoegen:

"V.8. Omdat het praktisch onmogelijk is huishoudens afzonderlijk te belasten voor de door hen veroorzaakte milieuvervuiling verdient het overweging een extra heffing in te voeren voor producten die door hun gebruik milieuvervuilend werken."

Amendement 4083

Indieners : Regio Utrecht
 Woordvoerder : G. Wissink
 Onderwerp : Sociaal Economisch Beleid, V. Fiscaal Beleid

Voorstel : Toevoegen als V.9.:

"Het verdient overweging de BTW op arbeidsloon te verlagen en die op grondstoffen, materialen en goederen te verhogen."

Amendement 4084

Indieners : Regio Utrecht
 Woordvoerder : G. Wissink
 Onderwerp : Sociaal Economisch Beleid, VI.1. Sociale Zekerheid. Pag. 12, 2e kolom

Voorstel : Toevoegen: "Vooruitlopend op deze reorganisatie dienen op korte termijn maatregelen te worden genomen om misbruik en on-eigenlijk gebruik tegen te gaan."

Amendement 4085

Indieners : Subgroep Pensioenen
 Woordvoerders : Erwin Nypels
 Onderwerp : Sociaal-Economisch Beleid

Voorstel : Paragraaf VI.2. wordt vervangen door:

"Er moet gestreefd worden naar invoering van het "Pensioenplan D'66" voor de gehele gevolking gericht op de totstandkoming van waarde- of welvaartsvaste aanvullende pensioenen naast de AOW. Enkele kenmerken van dit plan zijn:

- Er ontstaat een wettelijke verplichting tot het treffen van een minimum-pensioenvoorziening voor werknemers op basis van een minimumpremie die wordt afgeleid uit het gedeelte van het vaste salaris voor zover dit uitgaat boven het wettelijk minimumloon (invoering "premieplicht"). Aan de regeling kunnen zelfstandigen eveneens deelnemen; nagegaan zal worden of hiertoe een verplichting op zijn plaats is.
- Via een systeem met waarde- of welvaartsvaste pensioenpunten wordt een direct verband gelegd tussen de hoogte van de premiebetaling en de pensioenaanspraken. De premieplicht zal een salarismaximum kennen. De pensioenverzekerde kan onder bepaalde voorwaarden op zijn of haar verzoek vóór het 65ste levensjaar op basis van de gespaarde pensioenpunten een pensioen ontvangen (flexibele pensionering).
- Uitgangspunten bij de realisatie zijn toepassing van het kapitaaldekkingstelsel en pluriforme uitvoering via ondernemings- en bedrijfstakpensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen.
- Teneinde de waarde- of welvaartsvastheid van de verdiende pensioenpunten te verwezenlijken zal de overheid, voor belegging van de met de premieplicht ingezamelde gelden, waarde- of welvaartsvast geïndexeerde leningen met een lage, maar reële rente uitgeven of

garanderen. Deze leningen mogen alleen worden aangewend voor door de overheid aan te wijzen projecten, waaronder met name woningbouw- en woningverbetering (zowel huurwoningen en eigen woningen).

Het "Pensioenplan D'66" wordt gekenmerkt door een minimum aan inkomensoverhevelingen tussen personen en groepen. Het bevordert bovendien de arbeidsmobiliteit omdat niemand bij overgang naar een andere werkkring meer nadelen in zijn pensioenaanspraken heeft. Hierdoor wordt de "pensioenslavernij" voor oudere werknemers afgeschaft. De bestaande pensioenregelingen (inclusief die van ambtenaren en politici) zullen in dit systeem ingebouwd moeten worden.

Vooruitlopend op de invoering van dit pensioenplan is op zeer korte termijn een wettelijke regeling vereist om bij verandering van werkkring, werkloosheid, arbeidsongeschiktheid en na pensionering, de uitholling van de opgebouwde pensioenaanspraken door inflatie te beperken. Hiertoe moet de wettelijke verplichting in het leven geroepen worden om de beleggingsopbrengst van de pensioenpremies daarvoor aan te wenden (volgens de initiatiefwet van de Tweede-Kamerfractie van D'66).

Amendement 4086

Indieners : Louise Groenman e.a.
Woordvoerder :
Onderwerp : Sociaal Economisch Beleid VI.2., pag.12, 3e kolom, 12e regel van boven

Voorstel : Invoegen na VI.2.:

"Nagegaan moet worden of er analoog aan het pensioen/woningplan dat door D'66 wordt voorgestaan, mogelijkheden zijn om (een deel van) het te sparen bedrag aan te wenden voor de overbrugging van een zelfgekozen periode van beperkte duur waarin tijdelijk geen betaalde arbeid verricht wordt."

Amendement 4087

Indieners : Regio Utrecht
Woordvoerder : Trees van Engelen
Onderwerp : Sociaal economisch beleid, VI. Sociale zekerheid, VI.4. (ECD pag. 12), 3e kolom.

Voorstel : Schrappen: "of van het inkomen van de ouders".

Amendement 4088

Indieners : J. van der Heyden e.a.
Woordvoerder :
Onderwerp : Paragraaf VI.4. Pag. 12, 3e kolom.

Voorstel : Toevoegen: "de kinderbijslag dient alleen beperkt waardevast te zijn."

Amendement 4089

Indieners : Subgroep Sociale Verzekeringen
Woordvoerder : Karel Klaver
Onderwerp : Sociaal-Economisch Beleid. Agendapunt 4, Pag. 12, 3e kolom.

Voorstel : Aan paragraaf VI.5. wordt toegevoegd:

"Uiteindelijk behoren de werknemers, ambtenaren en zelfstandigen gelijke uitkeringsrechten te verkrijgen. Reeds toegekende uitkeringen mogen niet worden aangetaast (hoogte, aanpassingsmechanisme)."

Amendement 4090

Indieners : Macro-economische werkgroep
Woordvoerder :
Onderwerp : Blz. 12, kolom 4, laatste zin van VI.7.

Voorstel : "waardoor een verlichting . . kan vinden" vervangen door:

"die beter aansluit bij het tegenwoordige karakter van het stelsel van sociale zekerheid."

Amendement 4091

Indieners : Regio Utrecht
Woordvoerder : G. Wissink
Onderwerp : Sociaal Economisch Beleid, VI.7. Sociale Zekerheid. Pag. 12, 4e kolom.

Voorstel : huidige VI.7. vervangen door:

"Het huidige systeem van premieheffing leidt tot hoge loonkosten. Hierdoor worden arbeidsintensieve bedrijven relatief zwaar belast en worden Nederlandse arbeidsintensieve produkten relatief duur. Dit bevordert werkloosheid en leidt op zich weer tot hogere premies en hogere loonkosten. Deze kringloop kan worden doorbroken door een deel van de premies op te nemen in de tarieven van de loon- en inkomstenbelasting en van bedrijfsbelastingen en een deel te innen via de BTW (behalve die op arbeidsloon).

Amendement 4092

Indieners : Afdeling Apeldoorn
Woordvoerder : Jaap van der Schaaf
Onderwerp : Sociaal-ekonomisch beleid, VII. Het vernieuwend structuurbeleid VII.I. Inleiding (midden alinea)

Voorstel : Na "arbeidsomstandigheden" toevoegen:

"Innovatie vereist creativiteit van individuen. Deze creativiteit dient in het onderwijs dan ook bijzondere aandacht te krijgen."

Amendement 4093

Indieners : Gert de Raaff e.a.
Woordvoerder : Gert de Raaff
Onderwerp : Beleidsprogram Sociaal Economisch Beleid. Agendapunt 4. Pag. 12, 4e kolom

Voorstel : In hoofdstuk 1, par. VII.2., 4e (laatste) alinea ("Behalve genoemde . . . t/m - de biotechnologie") vervangen door:

"Door de overheid dient in samenwerking met het bedrijfsleven een aantal nieuwe gebieden geselecteerd te worden welke in de komende decennia verantwoordelijk kunnen worden voor een groot deel van de industriële activiteit in ons land. De overheid zal op deze gebieden d.m.v. een actief ondersteuningsbeleid, bij voorbeeld in de vorm van investeringssubsidies, alsmede door het bevorderen van wetenschappelijk onderzoek op deze gebieden een stimulerende rol moeten spelen. De huidige diversiteit van het Nederlandse bedrijfsleven maakt het mogelijk en wenselijk op meerdere terreinen een dergelijk beleid te voeren. Gebieden die in eerste instantie in aanmerking zouden kunnen komen voor bovengenoemd stimuleringsbeleid

zijn:

- de toepassing van de micro-electronica (waaronder de chips)
- exploitatie van grondstoffen in de oceanen
- ontwikkeling van milieuvriendelijke energiewinnings-systemen
- de biotechnologie (met gebruikmaking van DNA-recombinant technieken)
- ontwikkeling van medische apparatuur en -hulpmiddelen."

Amendement 4094

Indieners : J. van der Heijden e.a.
 Woordvoerder :
 Onderwerp : Paragraaf VII.2. Pag. 12, 4e kolom.

Voorstel : In de 4e alinea eerste zin "Behalve . . . namelijk" veranderen in:

"Behalve de genoemde zaken zijn er meer gebieden waar de vernieuwing zich op moet richten, zoals de micro-electronica, de exploitatie van energie en grondstoffen in de oceanen, de ontwikkeling van nieuwe energiebronnen en de bio-technologie. Deze opsomming kan echter niet limitatief zijn, aangezien er zich nieuwe kansen kunnen aandienen."

Amendement 4095

Indieners : R. de Graaf e.a.
 Woordvoerder : R. Kooman
 Onderwerp : Hoofdstuk 1, par. VII.2., 4e alinea Pag.12, 4e kolom.

Voorstel : Tekst wijzigen in:

"Behalve genoemde zaken zijn er nog vele gebieden aan te geven, waar wij ons op kunnen richten, zoals met name"

AMENDEMENT 4096

Indieners : R.Kooman e.a.
 Woordvoerder: R.Kooman
 Onderwerp : VII, Het vernieuwende structuurbeleid. Pag. 12, 1e kolom.

Voorstel: toevoegen, na laatste punt genoemd in VII 2, Het Innovatiebeleid:

-milieuvriendelijker maken van processen en producten.

AMENDEMENT 4097

Indieners : Rolf Rijkmans e.a.
 Woordvoerder: R. Rijkmans
 Onderwerp : paragraaf VII.3. pag. 13, 1e kolom.

Voorstel: pag.13, 1ste kolom, toevoegen bij Informatie na: wij denken hierbij dan ook aan de centrale databank voor deze gegevens":

welke op regionale punten gemakkelijk verkregen moeten kunnen worden.

AMENDEMENT 4098

Indieners : Subregio Twente
 Woordvoerder: Noortje van Lijf-van Leeuwen
 Onderwerp : VII Het vernieuwend structuurbeleid. Pag. 13, 1e kolom.

Voorstel: Toevoegen aan VII-3 eind van de paragraaf:

Er dienen middelen beschikbaar gesteld te worden om innovatieve projecten te financieren bij het M.K.B. waaraan door jonge afgestudeerden kan worden gewerkt in nauwe samenwerking met het instituut waar hij/zij opleiding heeft genoten.

De financiering zou in de tijd moeten worden gespreid met een afnemend subsidie-bedrag.

AMENDEMENT 4099

Indieners : H.Cohen Jehoram e.a.
 Woordvoerder: H.Cohen Jehoram
 Onderwerp : VII Het vernieuwende structuurbeleid

Voorstel: Invoegen van een nieuwe paragraaf VII, 3.1 na VII.3:

VII, 3.1 - Juridische bescherming van innovatie

Gezien de ingewikkeldheid, de kostbaarheid en de langdurigheid van de procedure om een Nederlands octrooi te verkrijgen wordt voor zeer vele uitvindingen in ons land geen octrooi aangevraagd. Het zodoende ontbreken van juridische bescherming voor deze uitvindingen heeft naar het gevoelen van vele praktijkjuristen een nadelige invloed op de innovatie-activiteit van met name de kleinere en middelgrote industrie. Er dient daarom gestreefd te worden naar de invoering van een wettelijke regeling die het de industrie mogelijk zal maken een z.g. "registratie-octrooi" te verkrijgen, waarbij enerzijds geen, of slechts een zeer summier, voor-onderzoek verricht behoeft te worden en waarvoor anderzijds slechts een zeer korte looptijd, van bijv. maximaal zes jaar, geldt.

De overheid is door allerlei vormen van contract-research, bedrijfsdeelneming, subsidiëring e.d., nauw betrokken bij veel industriële innovatie. In de hierop betrekking hebbende overheidscontracten komen de meest uiteenlopende en vaak onvoldoende regelingen voor t.a.v. bescherming van deze innovatie door octrooien. De indruk bestaat, en dat geldt niet alleen voor ons land, dat hierdoor veel kansen om tot innovatie te komen gemist worden of in ieder geval niet optimaal benut worden. Er dient gestreefd te worden naar de ontwikkeling van uniforme richtlijnen voor het gehele overheidsapparaat ten aanzien van clausules in overheidscontracten, die gericht dienen te zijn op de, voor de Nederlandse economie, optimale toepassing van uitvindingen die (mede) met overheidsgelden gedaan worden.

Voor een gunstig innovatie-klimaat is het noodzakelijk de internationale kennisoverdracht zo veel mogelijk te bevorderen. Het verkrijgen, resp. het verlenen van licenties heeft in de afgelopen 30 jaar een sterke toename vertoond en stelde bedrijven in staat eigen kennis mondiaal te exploiteren (sneller dan door eigen product-export) en nieuwe kennis te verkrijgen (sneller dan door eigen research en ontwikkeling). Dit voor innovatie zo belangrijke systeem dreigt te worden doorkruist door het anti-monopolie beleid van de Europese Commissie en de eisen van de zijde van de ontwikkelingslanden. De opstelling van Nederlandse vertegenwoordigers in de desbetreffende organen dient mede bepaald te worden door een politieke uitspraak, gebaseerd op het beginsel van redelijkheid ("a fair and equitable price") en van internationale solidariteit. Gedacht kan worden aan een, door de nationale of de Europese overheid op te richten, "kennisbank" waaruit de minder ontwikkelde landen kennis kunnen verkrijgen en waarvoor de kennisverschaffers door die bank schade-loos worden gesteld.

AMENDEMENT 4100

Indieners : Afdeling Apeldoorn
 Woordvoerder: Jaap van der Schaaf
 Onderwerp : Sociaal-economisch beleid; VII Het vernieuwend structuurbeleid,
 VII.5. Innovatie en energiebeleid.

Voorstel: Na de laatste zin toevoegen:

Door energiebesparing treedt een relatieve daling op van de inkomsten van de energieleveranciers. Er dienen maatregelen te worden genomen, dat energiebesparende activiteiten als gevolg daarvan niet achterwege blijven of worden tegengewerkt.

AMENDEMENT 4101

Indieners : Afdeling Apeldoorn
 Woordvoerder: Jaap van der Schaaf
 Onderwerp : Sociaal-economisch beleid;
 VII Het vernieuwend structuurbeleid,
 VII.6: Het meso-economisch beleid.

Voorstel: Het woord "algemeen" in regel 2 schrappen.

AMENDEMENT 4102

Indieners : R. de Graaf e.a.
 Woordvoerder: V.L.A. van der Willigen
 Onderwerp : VII Het vernieuwende structuurbeleid
 Ap.4, pag. 13, 2e kolom.

Voorstel: wijziging van tekst VII.6,
 tweede alinea: "Een dergelijke visie ...
 in:

Een dergelijke visie dient in de vorm van een taakstellend sector-structuurschema vorm te krijgen en door het daarmee te belasten orgaan - bijvoorbeeld de NEHEM, nieuwe stijl, ofwel de NIVM (zie VII.6.1) te worden bijgestuurd en aangevuld, onder parlementaire controle.

AMENDEMENT 4103

Indieners : R. van der Heyden e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Het meso-economisch beleid.
 ECD, pag.13, 2de kolom,
 par.VII.6, 2de alinea.

Voorstel: "en eens in de 5 jaar in het Parlement te worden besproken en aangevuld"

vervangen door:

dat aan het begin van een nieuwe regeerperiode van 4 jaar dient te worden opgesteld. Dit wordt vervolgens per begrotingsjaar verijnd en aangevuld naar aanleiding van de resultaten van de jaarlijkse evaluatie.

AMENDEMENT 4104

Indieners : R. van der Heyden e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Het meso-economisch beleid
 ECD, pag.13, 2de kolom,
 par.VII.6, derde alinea

Voorstel: "waarbij het sectorale element het zwaarste gewicht heeft."

vervangen door:

waarbij, binnen het kader van het sectoraal beleid, het regionaal beleid voorwaardenscheppend moet zijn ten behoeve van vestiging van bedrijven uit groeisectoren.

AMENDEMENT 4105

Indieners : Afdeling Apeldoorn
 Woordvoerder: Jaap van der Schaaf
 Onderwerp : Sociaal-economische beleid,
 VII Het vernieuwend structuurbeleid,
 VII.6 Het meso-economisch beleid.

Voorstel: Vanaf "Een dergelijke visie ... t/m ... het zwaarste gewicht heeft" :schrappen.

AMENDEMENT 4106

Indieners : R. van der Heyden e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Het sectorbeleid,
 ECD pag.13, 3de kolom, paragraaf VII.6.1.
 6de regel.

Voorstel: de woorden "zelfstandig bestuursorgaan."

vervangen door:

een orgaan met eigen bevoegdheden en verantwoordelijkheid. De NIVM heeft een ondersteunende en coördinerende functie met betrekking tot met name de regionale plannen.

AMENDEMENT 4107

Indieners : R. van der Heyden e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Het sectorbeleid,
 ECD pag.13, 3de kolom, par.VII.6.1.,
 laatste twee regels

Voorstel: "Bestuursleden worden aangewezen op basis van hun deskundigheid."

vervangen door:

Bestuursleden worden aangewezen primair op basis van hun visie, waarbij hun deskundigheid een voorname rol speelt.

AMENDEMENT 4108

Indieners : R. van der Heyden e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Het regionaal beleid,
 ECD pag.13, 3de kolom, par.VII.6.3.,
 2de alinea

Voorstel: "Het regionaal beleid moet zich op een beperkt aantal gebieden richten; verwatering van het beleid over tientallen stimuleringsgebieden, zoals nu het geval is, ondergraaft de effectiviteit geheel."

vervangen door:

Het regionaal beleid moet zich richten op een beperkt aantal zwakke regio's - te denken valt hierbij aan Noord-Oost-Groningen, Twente en Zuid-Limburg - ; verwatering van het beleid over tientallen stimuleringsgebieden, zoals nu het geval is, ondergraaft de effectiviteit geheel. Gezien de perifere ligging als grensgebieden dienen de sociaal-economische mogelijkheden van deze zwakke regio's bevorderd te worden en nieuwe impulsen te krijgen.

AMENDEMENT 4109

Indieners : R. de Graaf e.a.
 Woordvoerder: M.B.J. Droste
 Onderwerp : VII Het vernieuwende structuurbeleid
 par.VII.6.3., 2de alinea. pag. 13, 3e kolom.

Voorstel: wijziging van tekst VII.6.3. 2de alinea, beginnend met "Volgens D'66 ..."

Voorgestelde nieuwe tekst:

Volgens D'66 moet het regionaal beleid de komende jaren zich vooral richten op het realiseren van een regionale verdeling van de activiteiten, gebaseerd op de mogelijkheden en prioriteiten van de onderscheidene regio's. Bij de opstelling en uitvoering van actieplannen dient aan de lagere bestuursorganen een actieve en medebeslissende rol te worden toebedeeld. Generieke regionale stimuleringsmaatregelen dienen tot echte noodsituaties te worden beperkt, waardoor middelen kunnen worden vrijgemaakt voor de uitvoering van door de regio's zelf te entameren en uit te voeren maatregelen, geënt op de mogelijkheden, wensen en prioriteiten van de desbetreffende regio. Actieplannen uit de regio's dienen door de centrale overheid slechts globaal te worden getoetst en voorts te worden gebruikt voor verdeling van de beschikbare middelen; zowel toetsing als verdeling conform van te voren opgestelde criteria.

AMENDEMENT 4110

Indieners : Provinciale Werkgroep Financiën en Economische Zaken, regio Friesland

Woordvoerder:
 Onderwerp : Sociaal Economisch Beleid,
 het regionaal beleid. Agp.4, pag.13,
 3e kolom.

Voorstel: in hoofdstuk VII, 6.3. toevoegen na:
 "Zij dienen daartoe een beleidsplan op te stellen, waarin mogelijkheden en prioriteiten van de betreffende regio worden aangegeven."

de zinnen:

Het door Provinciale Staten vastgestelde Provinciale Sociaal Economische Beleidsplan zou door de overheid getoetst moeten worden aan het landelijk beleid. Indien de landelijke overheid - na toetsing - het provinciaal plan vaststelt, dienen de middelen, daaruit voortvloeiende, ter beschikking te worden gesteld aan de provinciale overheid, dit om een decentraal en slagvaardig beleid te bevorderen.

AMENDEMENT 4111

Indieners : R. van der Heyden e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Het regionaal beleid,
 ECD pag.13, 3de kolom, par.VII.6.3.,
 derde alinea.

Voorstel: "Ter ondersteuning van de activiteiten van de regio's moeten de bestaande instituties met technologische- en marktkennis, waaronder de Regionale Ontwikkelings Maatschappijen, die zonnodig aangepast zullen worden, zoveel mogelijk ingeschakeld worden."

vervangen door:

In dit proces moeten de regionale ontwikkelingsmaatschappijen zoveel mogelijk ingeschakeld worden. Zij moeten meer armslag krijgen als belangrijkste gesprekspartners van de NIVM, beschikken over eigen fondsen voor steunverlening aan individuele bedrijven, ook met risicodragend kapitaal, en over mogelijkheden garantiecredieten te verlenen aan het midden- en kleinbedrijf. Acquisitie van nieuwe bedrijven door de Regionale Ontwikkelings Maatschappijen dient op basis van zelfstandigheid mogelijk te zijn.

AMENDEMENT 4112

Indieners : R. van der Heyden
 Woordvoerder:
 Onderwerp : ECD, pag.13, 3de kolom, par.VII.6.3.

Voorstel: onder deze paragraaf toe te voegen:

De sociaal-economische ontwikkeling van de regio dient plaats te vinden in overleg met de NIVM.

AMENDEMENT 4113

Indieners : R. van der Heyden e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Het regionaal beleid,
 ECD pag.13, 3de kolom, par.VII.6.3.

Voorstel: Onder deze paragraaf toe te voegen:

Het aankoopbeleid van de overheden dient een stimulerende factor te zijn in het regionaal beleid.

AMENDEMENT 4114

Indieners : Werkgroep regionale economie Groningen
 Woordvoerder: J.P. Wind
 Onderwerp : VII 6.3 Het regionaal economisch beleid,
 concept hoofdstuk sociaal-economisch
 beleid ECD 3.

Voorstel: Het voorgestelde stuk regionaal economisch beleid vervalt en wordt als volgt:

VII.6.3.

Bepaalde regio's hebben een werkloosheid die duidelijk hoger is dan het landelijk gemiddelde. Daarom is er een regionaal economisch beleid. Bij beoordeling van steunverlening aan bedrijven dient hier een verfijning van het sectorbeleid te worden toegepast. Bij het nagaan of bedrijven moeten worden opgeheven, dient eerst een grondig marktonderzoek, met onderzoek naar diversificatie van de produktie, gecontroleerd door een ad hoc commissie uit overheid en vakbeweging, plaats te vinden. Vertekende randvoorwaarden, die specifiek zijn voor een bepaalde regio moeten een actief onderdeel vormen van het besluit al dan niet overheidssteun te verlenen. Verschil in energieprijzen speelt hierbij een rol, zolang de verbruikersprijzen landelijk nog niet zijn gelijk getrokken.

De overheid dient een actievare rol te spelen in het beheer van ondersteunde bedrijven. Niet alleen dient toezicht gehouden te worden op de rentabiliteit van deze bedrijven, maar ook dient de overheid te werken aan een beheersing van de markt. Op het gebied van milieu- en energietechnologie dient de overheid via een projectmatige aanpak en joint ventures tijdelijk het initiatief te nemen en een stimulerende rol te vervullen. In deze groeiende markten moet het arbeidspotentieel van de zwakke

regio's planmatig worden ingezet. Behalve op dit gebied kunnen zwakke regio's, b.v. op de gebieden van onderwijs, verkorting van de werkweek en arbeidsbemiddeling een proeftuinfunctie vervullen. Voorts dient de overheid research, gericht op het in stand houden en scheppen van duurzame regionale activiteiten te stimuleren. De instrumenten voor het regionaal beleid dienen gericht te zijn op een snel en doelmatig functioneren en daartoe dienen b.v. de ontwikkelingsmaatschappijen en de WIR te worden aangepast. Aan provinciale besturen moet bij de voorbereiding, ontwikkeling en financiering van het regionaal beleid een grotere rol worden toegekend.

AMENDEMENT 4115

Indieners : P. Jongema
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Richtlijnen aan Institutionele Beleggers
 Hoofdstuk 1, Het Sociaal Economisch Beleid
 Par.VII 7.1. 4e alinea.

Voorstel: De concept tekst "D'66 wil t/m opgebracht (b.v. woningbouw)."

vervangen door:

D'66 wil, dat de overheid met kracht bevordert, dat het voor de pensioenfondsen weer aantrekkelijk wordt om gelden in het Nederlandse bedrijfsleven en in de woningbouw te beleggen.

AMENDEMENT 4116

Indieners : Subgroep Pensioenen
 Woordvoerder: Erwin Nypels
 Onderwerp : Sociaal-Economisch Beleid.Pag.13, 4e kolom

Voorstel: De laatste twee alinea's van par.VII.7.1. komen te luiden::

De institutionele beleggers ontvangen jaarlijks miljarden aan middelen door premiebetaling voor de opbouw van pensioenrechten. Uit de ontvangen premies worden de laatste jaren nauwelijks meer middelen uitgeleend aan het bedrijfsleven, noch in risicodragende, noch in risico-mijdende vorm. D'66 wil dat door vormen van risicospreiding of door middel van overheidsgaranties nieuwe mogelijkheden worden geschapen om de pensioengelden aan te wenden voor financiering van het bedrijfsleven.

AMENDEMENT 4117

Indieners : K.H. Klaver e.a.
 Woordvoerder:

Onderwerp : VII.7. pag.13 ECD, 4e kolom.

Voorstel: Toevoegen na paragraaf VII 7.2. als punt VII 7.3 (hierdoor wordt punt VII 7.3. veranderd in punt VII 7.4.)

VII 7.3. Handelsraad

D'66 is een voorstander van een snelle opzet van een organisatie als completering van de activiteiten van het NIVM, die zich bezighoudt met actieve begeleiding van het bedrijfsleven. Erkennend dat er in Nederland tevens sprake is van een psychologische crisis bij de ondernemers, meent D'66 dat de Overheid actief iets moet gaan doen ter ondersteuning van de bedrijven. Hiertoe dient te worden opgericht een organisatie, die regionaal gespreid, actief de ondernemers in deze regio bezoekt, zodat een inventarisatie kan worden ge-

maakt van de huidige mogelijkheden van handelsbevordering dan wel de mogelijkheden van toepassing van innovatie-projecten.

Deze inventarisatie wordt centraal verwerkt.

Op basis van de resultaten van dit onderzoek zal dit orgaan op de binnenlandse markt en buitenlandse markten actief marketing gaan bedrijven, zodat mede hierdoor de export bevorderd kan worden.

Dit instituut zal tevens behulpzaam zijn bij het verkrijgen van risico-dragend kapitaal, innovatiekredieten, garantielingen en andere vormen van bedrijfskredieten, in samenwerking met NIVM,

Deze organisatie zal uitsluitend worden bemand, op tijdelijke basis, door ondernemers die hiertoe geschikt geacht worden te zijn.

Dit instituut zal de ondernemers behulpzaam zijn bij het verwerken van de faciliteiten die vervuld moeten worden bij de export van hun produkten.

Het toepassen van de kredietfaciliteiten, bestemd voor innovatie van de produkten en de diensten, zal eerst dan plaatshebben, nadat is vastgesteld dat voor deze produkten een markt is.

AMENDEMENT 4118

Indieners : R. Kooman e.a.

Woordvoerder: R. Kooman

Onderwerp : VII Het vernieuwende structuurbeleid.

Voorstel: In VII 7.3, ^{Pag. 13, 4e kolom} Fiscale factoren, in de laatste zin "verdient ook in dit verband aanbeveling".

veranderen in:

is hier een voorbeeld van.

AMENDEMENT 4119

Indieners : R. Kooman e.a.

Woordvoerder: R. Kooman

Onderwerp : VII Het vernieuwende structuurbeleid.
 Pag. 13, 4e kolom.

Voorstel: Toevoegen na VII 7.3, Fiscale factoren:

VII.8. Onderwijs

De nadruk die in het technisch wetenschappelijk onderwijs wordt gelegd op te plegen onderzoek is onvoldoende in overeenstemming met de kennisbehoefte van de innoverende industrie, met name het midden- en kleinbedrijf. Instellingen van wetenschappelijk onderwijs zouden zich bij de keuze van hun onderzoekobjecten meer moeten laten leiden door de behoeften van de maatschappij en industrie, mede om de overgang van onderwijs naar industrie soepeler te laten verlopen.

Om tot een breder "innovatie-kader" te komen in de Nederlandse industrie, vooral ook op langere termijn, is het noodzakelijk dat in de initiële technisch wetenschappelijke opleiding een horizontale differentiatie wordt gebracht, waarbij meer aandacht wordt geschonken aan de voor innovatie belangrijke aspecten zoals bijvoorbeeld marketing, financiering, aspectenonderzoek en ontwikkelingsmanagement.

Verder dient gedacht te worden aan een sterkere exploitatie van de in eigen instituten ontwikkelde kennis, bijvoorbeeld door de introductie van een aan het instituut verbonden functionaris, die zich richt op (commerciële) contacten met het bedrijfsleven.

AMENDEMENT 4120

Indieners : Louise Groenman e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : VIII Arbeidsmarktbeleid, kolom 4,
 pag.13, 17de regel van onderen.

Voorstel: Concept"VIII Het Arbeidsmarktbeleid"
 vervangen door:

VIII. Het arbeidsmarkt- en werkgelegenheidsbeleid.

VII. 1. Inleiding, 2de volzin wordt dan:

Daarnaast moet in het kader van het werkgelegenheidsbeleid etc.

Titel VIII 2 wordt dan:

Verbetering van de aansluiting op de arbeidsmarkt.

AMENDEMENT 4121

Indieners : Louise Groenman e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : VIII pag.13, 4de kolom,
 10de regel van onderen.

Voorstel: Na de zin (10de regel van onderen):
 "Daarnaast moet in het kader van het arbeidsmarktbeleid inhoud worden gegeven aan de doelstelling van verdeling van het werk in de formele sector."

toevoegen:

met gelijktijdige verdeling van de overige taken in de samenleving.

AMENDEMENT 4122

Indieners : J. van der Heyden e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : par. VII.2. Het innovatiebeleid. Pag. 14,
 1e kolom.

Voorstel: Aan par.VII.2 toevoegen:

De overheid zal de innovatie bij het bedrijfsleven dienen te bevorderen door een aantal gerichte maatregelen die er toe leiden, dat de voor innovatie benodigde risicodragende financiering ter beschikking komt en dat waar nodig, kostenbelemmeringen voor belangrijke innoverende activiteiten worden weggenomen. Winstoogmerken of langdurige deelname dienen vermeden te worden.

AMENDEMENT 4123

Indieners : afdeling Bunnik
 Woordvoerder: W.G. Blaauw
 Onderwerp : Sociaal-economisch beleid,
 Congresstuk ECD 3,
 eerste congresdemocraat blz.14,
 par.VIII Het arbeidsmarktbeleid.

Voorstel: 1ste kolom, pag.14:
 "... is het bijna onmogelijk vaklieden te krijgen terwijl tegelijkertijd de toestroom tot bepaalde vormen van onderwijs zodanig is, dat reeds nu voorspeld kan worden dat velen daarmede nooit passend werk zullen kunnen vinden.

vervangen door:

is het bijna onmogelijk vaklieden te krijgen. Ruime steun aan omscholingsprogramma's dient mogelijk te worden gemaakt ten gunste van bedrijven die een garantie willen geven voor werkgelegenheid in de herschoolde richting in redelijke werkomstandigheden.

AMENDEMENT 4124

Indieners : Hans Minderhoud e.a.
 Woordvoerder: Hans Minderhoud
 Onderwerp : Sociaal-Economisch beleid.

Voorstel: pag.14, 1ste kolom, VIII.2.2. "Deelname aan deze kursussen moet daarom vrijwillig zijn."

wijzigen in:

Tot op zekere hoogte is deelname aan dergelijke kursussen slechts dan zinvol als de betrokken werknemers voldoende gemotiveerd zijn tot een opnieuw bekijken van hun mogelijkheden op de arbeidsmarkt. Toch dient overwogen te worden om, na een nader te bepalen werkloosheidsduur, de deelname aan deze kursussen te verplichten.

AMENDEMENT 4125

Indieners : afdeling Bunnik
 Woordvoerder: drs. W.G. Blaauw
 Onderwerp : Beleidsprogramma, Sociaal-Economisch Beleid, congresstuk ECD 3, eerste congresdemocraat, blz.14, par.VIII Het Arbeidsmarktbeleid

Voorstel: Tweede kolom - VIII 2.3 vierde regel:
 "...onvoldoende)

geografische mobiliteit van de beroepsbevolking. Vergroting en verbetering van de woningvoorraad in het westen zal de geografische mobiliteit in sterke mate kunnen verbeteren.

vervangen door:

... onvoldoende) economische mobiliteit. Ondernemers dienen te worden genezen van de waan, dat er alleen in het westen van het land goede vestigingsplaatsen zouden zijn.

AMENDEMENT 4126

Indieners : Hans Minderhoud e.a.
 Woordvoerder: Hans Minderhoud
 Onderwerp : Beleidsprogram Sociaal-Economisch Beleid

Voorstel: pag.14, 2de kolom, VIII.2.3, 5de regel:
 "Vergroting en verbetering ... in sterke mate kunnen verbeteren."

wijzigen in:

Een verbetering en een in het ruimtelijke ordeningsbeleid passende vergroting van de woningvoorraad in het westen zal de geografische mobiliteit in sterke mate kunnen verbeteren.

AMENDEMENT 4127

Indieners : Subregio Twente
 Woordvoerder: Stephen Tattersall
 Onderwerp : Sociaal-Economisch Beleid,
 VIII ArbeidsmarktbeleidPag.14,2e kolom.

Voorstel: VIII.2.3. laatste zin 2de alinea laten vervallen.

Vervangen door:

D'66 is van mening dat iedereen die zonder werk is, verplicht zou moeten worden aangeboden functies aan te nemen, als de te verrichten werkzaamheden bij benadering overeenkomen met zijn/haar opleiding, vakkennis en ervaring. Zonodig dient men een omscholingscursus te volgen.

AMENDEMENT 4128

Indieners : afdeling Bunnik
 Woordvoerder: drs.W.G.Blaauw
 Onderwerp : Beleidsprogramma Sociaal-Economisch Beleid
 Congresstuk ECD 3, eerste congresdemocraat
 blz.14 par.VIII Het Arbeidsmarktbeleid

Voorstel: tweede kolom VIII 2.3 vierde alinea:
 "Op zich is het natuurlijk heel vanzelfsprekend dat een bedrijf de beste mensen op de juiste plaatsen probeert te krijgen. Dat moet dan (echter wel ...

Vervangen door:

Selectie dient (echter wel ...

AMENDEMENT 4129

Indieners : Erwin Nypels e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : VIII.2.3. pag.14, 2de kolom,
 vierde alinea

Voorstel: "Dat moet dan echter wel op redelijke criteria gebeuren en niet via een 'selektiviteit' ten aanzien van vrouwen, buitenlanders, oudere werknemers en gehandicapten. Hierdoor dreigt veel werkloosheid onnodig te blijven bestaan."

Vervangen door:

Dat moet dan echter wel op redelijke criteria gebeuren en niet op grond van vooroordelen, anders dreigt veel werkloosheid onnodig te blijven bestaan.

AMENDEMENT 4130

Indieners : J. van der Heyden e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Par.VIII.2.3., pag.14, derde kolom

Voorstel: par.VIII.2.3: toevoegen alinea:

Hoe pijnlijk dit in individuele gevallen ook kan zijn, verruiming van het begrip passende arbeid zal onontkoombaar zijn. Hierdoor zal een betere aansluiting van beschikbaar arbeidsaanbod op vraag naar arbeid bewerkstelligd moeten worden. Gaat een dergelijke verruiming in individuele gevallen gepaard met teruggang in inkomen, dan zal dit voor de betreffende personen eerst geleidelijk merkbaar mogen worden.

AMENDEMENT 4131

Indieners : Harry Bollema e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Hoofdstuk 1, par.VIII.2.4.,
 pag.14, 2de kolom.

Voorstel: Na: "Helaas ... te wensen over." toevoegen:

D'66 is daarom van mening dat GAB's dienen te functioneren op basis van de uitzendformule. Via dit middel kan het doel - het bewerkstelligen van een vast dienstverband voor ingeschreven werkzoekenden - bereikt worden.

Rest van deze paragraaf schrappen.

Amendement 4132

Indieners : Subregio Twente (verg.9-10-1980)
 Woordvoerder : Harm Warrink
 Onderwerp : VIII. Arbeidsmarktbeleid, pag.14, 2e kolom

Voorstel : VIII.2.4. Laatste alinea, beginnend met "In de tweede plaats" laten vervallen.

Vervangen door:

"D'66 is dus van mening dat de arbeidsbureaus niet optimaal functioneren. Naast andere is een der belangrijkste oorzaken dat de psychologische drempel van het arbeidsbureau in het algemeen te hoog is voor veel werkzoekenden. In deze situatie kan een belangrijke verbetering worden gebracht als de GAB's overgaan tot het inrichten van dependances in daarvoor geschikte panden in de centra, zoals bv. het "arbeidsbureau nieuwe stijl" al aangeeft. Dergelijke vestigingen dienen derhalve gestimuleerd te worden. Op deze wijze worden de vakatures dichterbij de werkzoekenden gebracht; hierbij dient elke vorm van bureaucratie en formalisme te worden vermeden. Ook moeten deze arbeidswinkels in tijdelijke banen kunnen bemiddelen."

Amendement 4133

Indieners : Subregio Twente (verg. 9-10-1980)
 Woordvoerder : Harm Warrink
 Onderwerp : VIII. Arbeidsmarktbeleid, pag.14, 3e kolom

Voorstel : Toevoegen VIII.3.1. eind van de paragraaf:
 "Cumulatie van betaalde banen bij één persoon tot meer dan een volledige werkweek van 40 uur dient door wettelijke maatregelen tegen te worden gegaan."

Amendement 4134

Indieners : Subregio Twente (verg. 9-10-1980)
 Woordvoerder : Harm Warrink
 Onderwerp : VIII. Arbeidsmarktbeleid, pag.14, 3e kolom

Voorstel : Toevoegen VIII.3.1. eind van de paragraaf:
 "De rechtspositie van deeltijdwerkers dient nadrukkelijk te worden verbeterd."

Amendement 4135

Indieners : Louise Groenman e.a.
 Woordvoerder :
 Onderwerp : VIII.3. pag. 14, 3e kolom

Voorstel : Toevoegen nieuw VIII.3.1.:

"Op korte termijn dient te worden vastgesteld welke vorm van arbeidstijdverkorting de voorkeur verdient, op grond van onderzoek naar de te verwachten gevolgen van diverse vormen van arbeidstijdverkorting voor het inkomensbeleid, het emancipatiebeleid, het educatief beleid en het vrijwilligersbeleid."

Amendement 4136

Indieners : Louise Groenman e.a.
 Woordvoerder :
 Onderwerp : VIII.3.3. pag. 14, 3e kolom

concepttekst "als derde variant voor het streven naar werkverdeling moet het educatief verlot genoemd worden."

Voorstel : "als derde variant voor het streven naar werkverdeling moet het educatief of creatief verlot genoemd worden."

Amendement 4137

Indieners : Afdeling Bunnik (verg. 15-10-1980)
 Woordvoerder : W.G. Blaauw
 Onderwerp : Beleidsprogram Sociaal economisch beleid, congresstuk ECD 3, blz. 14, Het arbeidsmarktbeleid. 3e/4e kolom.

Voorstel : Derde kolom VIII.3.4. "De verregaande verdeling van het werk . . . t/m het einde van deze alinea . . . die korter werken" weglagen.

Amendement 4138

Indieners : Peter A. van den Brandhof e.a.
 Woordvoerder : Peter A. van den Brandhof
 Onderwerp : Sociaal Economisch Beleid, par. VIII. 3.4., pag.14, 3de kolom

Voorstel : ". . . zal gepaard gaan met een zeker produktiviteitsverlies en dus inkomensverlies. De kosten die hierdoor optreden dienen in de eerste plaats gedragen te worden . . ."

vervangen door:

". . . zal wellicht een zeker produktiviteitsverlies en dus inkomensverlies tot gevolg kunnen hebben. Indien dat zich voordoet dienen de kosten die hierdoor optreden in de eerste plaats gedragen te worden . . ."

Amendement 4139

Indieners : Louise Groenman e.a.
 Woordvoerder :
 Onderwerp : Konsumentenbeleid IX.1. pag.14,4^e kolom

Voorstel : Toevoegen aan IX.1.:

"D'66 streeft naar een volwaardige economische en sociale positie van de konsument in alle overlegstructuren met producenten en overheid."

Amendement 4140

Indieners : Louise Groenman e.a.
 Woordvoerder :
 Onderwerp : IX.2.2. pag. 14, 4de kolom

Concepttekst "de positie en rol van de producent is erg sterk en wordt goed gespeeld, omdat het bedrijfsleven zich te allen tijde van voldoende invloed kan verzekeren."

Voorstel : "de positie en rol van de producent van goederen en diensten is erg sterk en wordt goed gespeeld omdat het bedrijfsleven en de geïnstitutionaliseerde dienstenverlening zich te allen tijde van voldoende invloed kunnen verzekeren."

Amendement 4141

Indieners : Louise Groenman e.a.
 Woordvoerder :
 Onderwerp : IX. 3.1. Pag. 14, 4e kolom.

Voorstel : 3.1. vervangen door:

"Bij de totstandkoming van de konsumentenwetgeving dient de konsumenteninvloed sterk vergroot te worden. Alle wetsontwerpen de konsument aangaande moeten ter visie worden voorgelegd aan de konsumentenorganisaties, welke binnen een bepaalde termijn kunnen reageren. Na ontvangst van een reactie dient de betrokken bewindspersoon binnen 3 maanden te laten weten wat hij of zij met de reactie gedaan heeft."

Amendement 4142

Indieners : Louise Groenman e.a.
 Woordvoerder :
 Onderwerp : IX. 3.3., pag. 15, 1e kolom.

Voorstel : Geheel 3.3. te vervangen door:

"Er dient een staatssecretaris te worden belast met de coördinatie van consumentenzaken, die daartoe de Interdepartementale Commissie voor Consumentenangelegenheden als instrument tot zijn of haar beschikking heeft."

Amendement 4143

Indieners : Macro-economische werkgroep
 Woordvoerder :
 Onderwerp : Blz. 15, 1e kolom

Voorstel : Invoege na VIII. 3.3.:

"Als vierde variant voor het streven naar werkverdeling kan worden genoemd vervroegde pensionering, afhankelijk van het aantal in de arbeidsperiode gewerkte jaren. Dit in tegenstelling tot de tot dusverre gevoerde praktijk, waarbij de leeftijd als maatstaf wordt gehanteerd."

Amendement 4144

Indieners : Louise Groenman e.a.
 Woordvoerder :
 Onderwerp : IX. 3.5., pag. 15, 1e kolom.

Voorstel : Aan 3.5. toevoegen:

"Gedurende de tijd waarin een dergelijke procedure nog niet is geregeld dient het subsidie voor de Stichting Konsumentenklachten te worden uitgebreid van een gedeeltelijk naar een volledig subsidie."

Amendement 4145

Indieners : R. van Slooten e.a.
 Woordvoerder :
 Onderwerp : IX. 3.5. Pag. 15, 1e kolom.

Voorstel : "vereenvoudigde" vervangen door: "eenvoudige"

Amendement 4146

Indieners : R. van Slooten e.a.
Woordvoerder :
Onderwerp : IX. 4.1. Pag. 15, 1e kolom.

Voorstel : Titel veranderen in:

"Het recht op bescherming van gezondheid en veiligheid".

De eerste zin: "Zoals reeds uiteengezet . . ." enz., veranderen in:

"Er dient een Produktveiligheidswet te komen met een snelle, eenvoudige en openbare procedure voor de inhoudelijke besluiten."

Aan dit subhoofdstuk de volgende zin toevoegen:

"De controle op de naleving van de Vleeskeuringswet en de uitvoering daarvan moeten drastisch herzien worden."

Amendement 4147

Indieners : R. van Slooten e.a.
Woordvoerder :
Onderwerp : IX. 4.2. Pag. 15, 1e kolom.

Voorstel : Titel veranderen in:

"Het recht op voorlichting en vorming".

De eerste zin wordt als volgt:

"Betere etiketteringsvoorschriften voor levensmiddelen (de komende . . . enz.)."

Dit subhoofdstuk verder als volgt:

"Een naar onderwerp toegespitste regeling inzake specificatie van rekeningen en offertes (waaronder prijstabelen van reisbureaus). Energielabel op huishoudelijke apparatuur. Vermelding van effectieve rentepercentages inzake kredieten. Voorschriften inzake informatievoorziening in vreemde talen voor buitenlandse werknemers t.a.v. relevante produkten (b.v. geneesmiddelen). Vaste plaats van consumentenvoorlichting en -vorming bij radio, tv en onderwijs, integratie in vakken als rekenen, taal en scheikunde. Verantwoord consumptiegedrag als belangrijk punt bij de vorming."

Amendement 4148

Indieners : R. van Slooten e.a.
Woordvoerder :
Onderwerp : IX. 4.3. Pag. 15, 1e kolom.

Voorstel : Dit subhoofdstuk moet als volgt luiden:

"Het recht op bescherming van economische belangen."

Krachtige bescherming van de consument tegen kartels en monopolies (ook overheidsmonopolies), waarbij b.v. een kartelregister een nuttig middel lijkt. Afschaffing tweezijdige courtage bij makelaars. Wettelijke regeling inzake consumentenkoop, standaardvoorwaarden, misleidende reclame en eenvoudige rechtsgang bij consumentenklachten

Amendement 4149

Indieners : R. van Slooten e.a.
Woordvoerder :
Onderwerp : IX. 4.4. Pag. 15, 1e kolom.

Voorstel : Titel wordt als volgt: "Het recht op medezeggenschap en vertegenwoordiging."

Amendement 4150

Indieners : R. van Slooten e.a.
Woordvoerder :
Onderwerp : IX. 4.5. Het recht op schadevergoeding Pag. 15, 2e kolom.

Voorstel : Dit hoofdstuk wordt als volgt:

"Bedoeld wordt de aansprakelijkheid voor schade die ontstaat doordat een produkt of dienst ondeugdelijk is. Zowel theoretisch als praktisch is dit een van de moeilijkste punten op consumentengebied, toch moet op korte termijn tenminste een basisregeling tot stand komen, liefst in samenwerking met de overige EG partners."

Amendement 4151

Indieners : K.H. Klaver e.a.
Woordvoerder :
Onderwerp : IX. 4.5. Pag. 15, 2e kolom.

Voorstel : Aan te vullen met:

"De producenten en andere garantieverstrekken dienen een insolventie-garantie verzekering te sluiten. Hierdoor zal de consument binnen de garantietermijn altijd haar schadeloosstelling kunnen verkrijgen, ongeacht of de garantiegever nog aanwezig is."

Amendement 4152

Indieners : Louise Groenman e.a.
Woordvoerder :
Onderwerp : IX. 5, pag. 15, laatste zin

Concepttekst "D'66 zal dit met vreugde zien gebeuren omdat een kritische, zelfbewuste consument de macht bezit om zeer stimulerend te werken op de maatschappelijke veranderingsprocessen die ons de komende jaren te wachten staan."

Voorstel : vervangen door:

"D'66 wil deze ontwikkeling krachtig ondersteunen vanuit de overtuiging dat een kritische, zelfbewuste consument de macht bezit om zeer stimulerend te werken op de maatschappelijke veranderingsprocessen die ons de komende jaren te wachten staan."

WIJZIGING HUISHOUDELIJK REGLEMENT

AGENDAPUNT 5

Amendement 500

Indieners : Erno Maas e.a.
 Woordvoerder : Erno Maas
 Onderwerp : Ontwerp-tekst artikel 103, lid 7, Huishoudelijk Reglement

VOORSTEL : Ontwerp-tekst artikel 103, lid 7, in zijn geheel schrappen.

Toelichting

Hoewel wij vinden dat leden zich in beginsel niet voor meerdere functies moeten candideren maar zelf duidelijke keuzen moeten maken is inperking daarbij bij Huishoudelijk Reglement betuttelend.

De kandidaten moeten dat zelf uitmaken en kunnen verdedigen. De leden moeten dat bij een stemming over kandidaten beoordelen en hen daar zonodig op aanspreken bij hun presentatie.

In het Huishoudelijk Reglement is de onverenigbaarheid van functies duidelijk geregeld en dat moet voldoende zijn.

Amendement 501

Indieners : Landelijke Verkiezingscommissie e.a.
 Woordvoerder : Ernst Jansen
 Onderwerp : Huishoudelijk Reglement-Hoofdstuk IX

VOORSTEL I : art. 103, lid 2, aanvullen met:

- h. op de sluitingsdatum van de kandidaatstelling dient de kandidaat te voldoen aan de wettelijk vereiste voorwaarden om in het vertegenwoordigend lichaam te worden gekozen.

VOORSTEL II : art. 103 aanvullen met een nieuw lid:

- a. Een kandidaat kan bij de aanmelding als kandidaat een voorkeur uitspreken voor een onverkiesbare plaats op de kandidatenlijst. Een zodanige voorkeur wordt aan de stemgerechtigde leden van D'66 bekend gemaakt, maar laat de onder lid 2.e. bedoelde verklaring onverlet.
- b. Gelijktijdig met de aanmelding kan de kandidaat een persoonlijke toelichting van maximaal 300 woorden verstrekken. Deze toelichting mag geen verklaringen bevatten, die strijdig zijn met de in lid 2 genoemde verklaringen.

Toelichting

Bij de kandidaatstelling voor de Tweede Kamer is gebleken, dat de bovengenoemde punten duidelijker regels in het Huishoudelijk Reglement behoeven.

Amendement 502

Indieners : S.Schuijer e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : HR art.103, punt 7.

VOORSTEL : Toevoegen aan art. 103, punt 7, de volgende tekst:

"Zolang nog geen beslissing is genomen over het advies van de Kiesraad om de verkiezingen van gemeenteraden en provinciale staten niet in hetzelfde jaar vlak na elkaar te houden, zal de werking van dit artikel worden opgeschort t.a.v. dubbele kandidaatstelling voor provinciale staten en gemeenteraden."

Toelichting

Dit amendement strookt met de bedoeling van de toelichting op congresstuk TCD 3 (zie pag. 4, 1ste kolom, 2e Congresdemocraat) waarin staat: "De bepalingen voor de verkiezingen van provinciale staten, openbare lichamen en gemeenteraden zijn niet in dit voorstel begrepen, maar zullen op het eerste voorjaarscongres 1981 aan de orde worden gesteld."

Zolang de periodes van kandidaatstelling van provinciale staten en gemeenteraden elkaar gedeeltelijk overlappen, is het ongewenst de doorstroming van D'66 leden naar één van beide vertegenwoordigende lichamen zo vergaand te belemmeren.

Amendement 503

Indieners : Ina Klaasen e.a.
 Woordvoerder : Ina Klaasen
 Onderwerp : Wijziging Huishoudelijk Reglement, Hoofdstuk IX, kandidaatstelling vertegenwoordigende lichamen (Tweede congresdemocraat)

Betreft : Art. 111, lid 6 en 7

VOORSTEL: a. lid 6 schrappen,
 b. in lid 7 het woord "richtlijnen" vervangen door "aanbevelingen"

Toelichting

De formulering in art.111, lid 6 en lid 7, voorzover de term "richtlijnen" het begrip "bindend" impliceert, verdraagt zich niet met art.23 van de Provinciewet, dat luidt: "De leden van Provinciale Staten stemmen zonder last of ruggespraak."

D'66 heeft het wettelijk vastgelegde principe van de eigen verantwoordelijkheid van gekozen volksvertegenwoordigers, altijd hooggehouden. De wet maakt voor Eerste-Kamerverkiezingen geen uitzondering; de partij zou dit misschien wel willen doen, maar kan dit niet. De partij kan niet verder gaan dan haar uitdrukkelijke wensen m.b.t. stemgedrag aan statenleden over te brengen.

Agendapunt 9**KANDIDAATSTELLING VOOR COMMISSIES****GESCHILLENCOMMISSIE**LEGENDA

1. Naam en voornamen
2. Geboorteplaats en -datum
3. Adres en telefoonnummer
4. Opleiding
5. Beroep
6. Huidige functies binnen D'66
7. Vroegere functies binnen D'66
8. Functies in andere maatschappelijke organisaties

1. EMPEL, Martijn van
2. 29-8-1941, Semarang
3. Jul. de Lannoylaan 37, Waalre 04804 - 4607
4. Gymnasium B, rechten
5. Bedrijfsjurist, rechter plv.
6. Lid SWB-bestuur, red.secr. Idee '66
7. Lid Adviesraad
8. Penningmeester Vereniging Europees recht

1. SMIT, Cornelis Thomas
2. Hengelo (Ov.), 25-1-1949
3. J.A. de Gravenlaan 1, Zoeterwoude 01715 - 2864
4. Gymnasium B, Nederlands Recht, R.U. Leiden
5. Jurist: plv. hoofd Externe Veiligheid Ministerie Volksgezondheid en Milieuhygiëne
6. Lid Provinciale Staten Zuid-Holland
7. Lid werkgroep Binnenlandse Zaken, afd. voorzitter Zoeterwoude
8. --

1. WARBURG, Abraham
2. Groningen, 11-2-1929
3. Den Haag, Van der Aastraat 59, 070 - 241396
4. Gymnasium B, Ned. recht
5. Rijksambtenaar, Ministerie Verk. en Waterstaat, Hoofddirectie v/d Waterstaat, hoofd v.d. afd. wetgeving
6. --
7. --
8. Vz. Humanistisch Verbond Gemeenschap Den Haag, lid die gewetensbezwaren immunisatie militairen

1. FERMAN, Barend
2. Cheribon (Ind.), 17-9-1939
3. Burg. de Raadsingel 6, 1398 BE Muiden (02942 - 4749)
4. Gymn. B, rechten
5. Burgemeester van de gemeente Muiden
6. geen
7. op de achtergrond
8. momenteel geen.

1. LEEUW, Maartje de
2. Rhoon, 11 april 1955
3. Obrechtstraat 370, Den Haag, tel. 070-451576
4. rechten
5. advocaat
6. lid Geschillencommissie
7. lid afdelingsbestuur Den Haag medewerkster campagneteam 2e Kamerverkiezingen 1977 assistente 2e Kamerlid
8. -

1. STOLP-KEUZENKAMP, Ivonne
2. Bombay, 13 september 1951
3. Voorschoten, B.J. Gemmekelaan 71, tel. 01717-4854
4. rechten/criminologie
5. unit hoofd Raad van Kinderbescherming
6. -
7. coördinator parlementaire subgroep werkgroep Emancipatie
8. secretaris Stichting Sociale Raadsvrouw Voorschoten

1. RIETDIJK, Jet
2. Den Haag, 19 februari 1951
3. Leiden, Zoeterwoudeesingel 89, tel. 071-142387
4. rechten, notariële richting
5. kandidaat-notaris
6. -
7. lid landelijke Emancipatie werkgroep, lid werkgroep Justitie afd. Leiden
8. -

BEGROTING 1981

DEELBEGROTINGEN POLITIEKE PARTIJ DEMOCRATEN '66 1981

In de Tweede Congressedemocraten zijn op pagina 3 en 4 (congresstuk TCD 2) de hoofdbegroting 1981 van D'66 en de toelichting daarop gepubliceerd.

De navolgende deelbegrotingen zijn bedoeld om een meer gedetailleerd inzicht te verschaffen in de belangrijkste posten van de hoofdbegroting.

1. Personeel
2. Secretariaat
3. Huisvesting
4. Hoofdbestuur
5. Democraat
6. Publiciteit
7. PEAC (Politiek Emancipatie Activeringscentrum)
8. JOAC (Jongeren Activeringscentrum)

1. DEELBEGROTING PERSONEEL

B A T E N	1981	begroting 1980	L A S T E N	1981	begroting 1980
- bijdragen salariskosten . medewerker DIC 1)	38.350	----	- salarissen inkl. vakantietoeslag ⁴⁾	290.000	211.500
- bijdragen salariskosten . receptionist SWB/PSVI 2)	12.500	12.000	- sociale lasten	70.800	57.000
- bijdragen ongevallenverzekering	400	335	- reiskostenvergoedingen	17.900	13.000
- aandeel salarisadministratie	2.500	2.250	- ongevallenverzekering	1.000	750
- bijdrage salariskosten door PEAC	4.000	----	- opleidingskosten	500	500
- ingehouden sociale lasten	20.150	16.000	- werkgeversaandeel pensioen- voorziening	34.800	32.000
- bijdrage uit partijkas	354.800	284.165	- reservering afvloeiingsregeling personeel 3)	17.700	----
TOTAAL	432.700	314.750	TOTAAL	432.700	314.750

1) Verdeelsleutel DIC (Documentatie- en Informatiecentrum)-medewerker 40/20/20/20 (partij, fractie, SWB, PSVI)

2) Verdeelsleutel receptionist/telefonist 70/15/15 (partij, SWB, PSVI)

3) 5% van totale salarissom

4) Exkl. PEAC-medewerker. Zie hiervoor deelbegroting PEAC

2. DEELBEGROTING SECRETARIAAT

B A T E N	1981	bijgestelde begroting 1980	L A S T E N	1981	bijgestelde begroting 1980
- bijdrage uit partijkas	171.350	196.500	- porti ¹⁾	52.000	45.000
			- telefoon	7.000	3.500
			- onderhoud kantoorinventaris	2.000	1.500
			- administratief drukwerk	17.500	15.000
			- kopieerwerk	38.500	10.000
			- kantoorbehoeften	4.000	5.000
			- giro(bank)kosten	350	
			- geautomatiseerde ledenadm. ²⁾	45.000	35.000
			- onvoorzien + diversen	5.000	----
			- diverse hoge kosten (bijstellingen)	----	81.500
TOTAAL	171.350	196.500	TOTAAL	171.350	196.500

- 1) Voor de volgende posten zijn alleen de kosten in de begroting opgenomen die per saldo ten laste van de partij komen: porti, telefoon, administratief drukwerk, kopieerwerk, geautomatiseerde ledenadministratie. Doorberekend worden aan SWB, PSVI en PEAC de werkelijk gemaakte kosten, zodat de partijbegroting hiervan per saldo geen invloed ondervindt. Voor de telefoonkosten is hierbij echter niet aan een schatting te ontkomen. De bedragen die bij SWB en PSVI met de betreffende kostensoorten zijn gemoeid, komen voor op de eigen begrotingen van SWB en PSVI. Voor het PEAC: zie deelbegroting PEAC.
- 2) Voor de geautomatiseerde ledenadministratie vindt in voorkomende gevallen doorberekening plaats aan regio's en afdelingen (voor 1981 geschat op f 8.000).

3. DEELBEGROTING HUISVESTING

B A T E N	1981	bijgestelde begroting 1980	L A S T E N	1981	bijgestelde begroting 1980
- doorberekening exploitatie- lasten pand aan SWB 1)	24.575	20.100	- verwarming, verlichting	5.000	4.000
- doorberekening exploitatie- lasten pand aan PSVI 1)	9.830	12.050	- water	300	300
- doorberekening exploitatie- lasten pand aan PEAC 1)	4.915	P.M.	- verzekeringen	2.500	1.350
- diverse baten 4)	1.180	P.M.	- onderhoud en kleine reparaties	6.000	3.000
- bijdrage uit partijkas	60.550	60.200	- reservering groot onderhoud	10.000	10.000
			- schoonmaakkosten	15.000	12.000
			- onroerend goed belasting en overige belastingen	2.000	1.500
			- interest hypotheek	31.000	31.500
			- afschrijving pand 3)	17.000	9.200
			- huishoudelijke artikelen, etc.	2.750	1.500
			- afschrijving inventaris + stofferings 2)	9.000	13.000
			- onvoorzien/diversen	500	5.000
TOTAAL	101.050	92.350	TOTAAL	101.050	92.350

1) Verdeelsleutel exploitatielasten Bezuidenhoutseweg 195: 60/25/10/5% (partij, SWB/PSVI/PEAC)

2) Waarvan f 1.000 op stoffering, f 4.000 op bestaande inventaris en f 4.000 op aanschaffingen in 1981

3) 4%

4) Doorberekening huishoudelijke artikelen en aanschaffingen van huishoudelijke aard naar rato van aantal personeelsleden (6/15)

26

4. DEELBEGROTING HOOFDBESTUUR (HB) en ADVIESRAAD (AR)

B A T E N	1981	bijgestelde begroting 1980	L A S T E N	1981	bijgestelde begroting 1980
			- vergaderkosten HB 1)	4.000	4.500
			- abonnementen etc. HB	300	200
			- representatiekosten HB	400	1.000
			- buitenlandse kontakten HB (netto)	5.000	2.500
			- HB-weekend vergaderingen	3.000	1.500
			- vergaderingen AR	4.000	4.000
			- agenda's, vergaderstukken AR	7.000	2.500
			- porti AR	4.000	1.500
			- congreskosten (netto) 2)	22.000	26.000
			- vaste commissies	2.500	4.000
			- commissies ad hoc	1.000	---
			- overleg met regio's door HB	1.000	---
			- Statuten en HR 3)	8.000	---
			- schriftelijke stemmingen + presentatie kandidaten 4)	28.000	---
			- PEAC 5)	---	500
			- JOAC 5)	---	500
- bijdrage uit partijkas	94.500	53.200	- diversen/onvoorzien HB en AR 6)	4.300	4.500
TOTAAL	94.500	53.200	TOTAAL	94.500	53.200

1) Inkl. regio-penningmeestersoverleg

2) T/m 1979 zijn de congressen kostendekkend begroot. Het gestegen aantal (deel-)congressen en de toegenomen kosten hiervan maken dit niet meer mogelijk. Voor 1980 is in de bijstelling van de begroting daarom met een partij-bijdrage van f 26.000,-- rekening gehouden. In 1981 kan ten gevolge van strakke kostenbewaking en een toenemend aantal congresgangers met een relatief geringere partij-bijdrage worden volstaan.

3) T/m 1980 ten laste van deelbegroting publiciteit.

4) Presentatie kandidaten eventueel t.l.v. Verkiezingsfonds.

5) M.i.v. 1981 aparte deelbegroting. Zie ook hoofdbegroting.

6. O.a. eventuele onkostenvergoedingen voor HB- en AR-leden.

5. DEELBEGROTING DEMOCRAAT

B A T E N	1981	bijgestelde begroting 1980	L A S T E N	1981	bijgestelde begroting 1980
- abonnementen	5.000	4.500	- drukkosten + verzendgereedmaken ¹⁾	105.300	74.200
- doorberekeningen 2)	37.900	22.500	- porti	54.500	42.000
- bijdrage uit partijkas	120.400	91.700	- onvoorzien/diversen (o.a. honoraria)	3.500	2.500
TOTAAL	163.300	118.700	TOTAAL	163.300	118.700

1) Uitgegaan is van een oplage van 17.500 per nummer en 5 nummers van 24 pagina's, waarvan 8 pagina's per nummer kunnen worden doorberekend en 5 nummers van 20 pagina's, waarvan eveneens 8 pagina's door te berekenen.

2) Advertenties SWB, PSVI, congressen, etc.

6. DEELBEGROTING PUBLICITEIT

B A T E N	1981	bijgestelde begroting 1980	L A S T E N	1981	bijgestelde begroting 1980
- opbrengst beleidsprogramma's	5.000	3.000	- overschrijding radio/tv-subsidie	---	---
- bijdrage uit partijkas	52.500	92.735	- documentatie- en propaganda- materiaal:		
			a. signalement en doelgroep- folders	7.500	8.850
			b. posters + stickers	5.000	2.360
			c. beleidsprogramma's	15.000	4.425
			d. huishoudelijk reglement 1)	----	2.950
			e. interne documentatie 2)	----	2.950
			f. propagandamateriaal 3)	----	1.500
			- porti- en administratiekosten 2)	----	4.000
			- advertentiekosten en ledenwerf- acties 4)	30.000	61.200
			- diversen/onvoorzien 2)		7.500
TOTAAL	57.500	95.735	TOTAAL	57.500	95.735

1) M.i.v. 1981 ten laste van deelbegroting Hoofdbestuur

2) M.i.v. 1981 ten laste van Verkiezingsfonds

3) De aanmaakkosten resp. verkoopopbrengsten van propagandamaterialen zoals vlaggen, lucifers, buttons, tassen, worden niet meer op de partijbegroting geboekt, maar komen ten laste resp. ten gunste van het Verkiezingsfonds (voorzover het te verkopen materialen betreft).

4) Het thans reeds te voteren bedrag. Wanneer de partij-inkomsten meevallen, kan hiervoor b.v. f 40.000 extra worden bestemd. Voorstel: nu voor alsdan deze prioriteit reeds vaststellen.

Het bedrag is gedurende het begrotingsjaar 1980 met f. 30.000,- verhoogd.

7. DEELBEGROTING PEAC

B A T E N	1981	L A S T E N	1981
- bijdragen CRM 3)	42.700	- salariskosten (all-in)	27.785
- inkomsten emancipatiedag	1.000	- reiskostenvergoeding	500
- verkopen PEAC-bulletin	1.000	- kantoorhuur	3.000
		- gas, water, electra, schoonmaken, etc.	1.915
		- telefoon	1.200
		- porti	1.000
		- kopieerwerk	1.800
		- bijdrage receptionist/telefonist	4.000
		- PEAC-bulletin	5.000
		- activiteiten (regulier) 1)	1.400
- bijdrage uit partijkas 3)	3.900	- activiteiten i.v.m. verkiezingen 2)	P.M.
		- diversen/onvoorzien	1.000
TOTAAL	48.600	TOTAAL	48.600

1) Emancipatiedag, coördinatorenoverleg, "D'66 in vertegenwoordigende lichamen"

2) Folder, informatiebijeenkomst, campagneklapper, etc.

3) Hierbij is uitgegaan van bijgestelde subsidieregeling CRM

8. DEELBEGROTING JOAC

B A T E N	1981	L A S T E N	1981
		- publikaties in de Democraat	1.200
		- algemene jongerenvergadering	500
		- contacten met regio's	400
		- studiedag jongeren	300
		- verkiezingsbijeenkomst met kamer- kandidaten	300
- bijdrage van PSVI	P.M.	- scholing en vorming 1)	P.M.
- bijdrage van Verkiezingsfonds	P.M.	- verkiezingsmateriaal t.b.v. eigen doelgroep 2)	P.M.
- bijdrage deelnemers in verblijfskosten weekend	600	- weekend ter voorbereiding van JOAC- jaarprogramma	1.000
- bijdrage leden bestuurscommissie in vervoerskosten 3)	500	- vergaderkosten bestuurscommissie	500
- bijdrage uit partijkas	5.000	- vervoerskosten bestuurscommissie 3)	1.000
		- telefoon, porti, kopieerkosten etc.	500
		- onvoorzien	400
TOTAAL	6.100	TOTAAL	6.100

1) In overleg met het PSVI wordt gestreefd naar de opzet van additionele vormings- en scholingsactiviteiten voor jongeren

2) In het kader van de verkiezingscampagne zal in overleg met de campagnecommissie worden gezien in hoeverre een specifieke doel-
groepbenadering van jongeren mogelijk c.q. wenselijk is.

3) Per saldo wordt een bijdrage van het JOAC in de vervoerskosten van leden van de bestuurscommissie van maximaal f 500 verleend.

AGENDAPUNT 12

ACTUELE POLITIEKE MOTIES

MOTIE 800

Indieners : Herman van Veldhuijzen e.a.
 Woordvoerder : Herman van Veldhuijzen
 Onderwerp : Verkiezingsstrategie

De Algemene Ledenvergadering van D'66, in vergadering
 bijeen te Utrecht op 31 oktober en 1 november 1980,
 overwegende

- dat D'66 bij de komende Tweede-Kamerverkiezingen een duidelijke winst zal boeken;
- dat het regeren van ons land vrijwel onmogelijk wordt zonder steun van D'66
 - a. hetzij door getalsmatige problemen (een duidelijke Kamermeerderheid die de coalitie steunt)
 - b. hetzij door programmatische verschillen tussen mogelijke coalitiepartners (het D'66-programma dient als brugfunctie);
- dat D'66 ook na de komende zittingsperiode van een kabinet als waarachtige politieke partij en zich onderscheidend van andere, de kiezer tegemoet kan treden;

is van oordeel

- dat de zich ontwikkelende krachtverhoudingen in de binnenlandse politiek leiden tot een situatie waarin D'66 op eigen wijze regeringsverantwoordelijkheid niet uit de weg mag gaan;
- dat D'66 het aan de kiezers verplicht zal zijn gebruik te maken van haar sleutelpositie door duidelijk te zijn in haar programmatische opstelling in de formatieperiode;
- dat het verkiezingscongres in 1981 goed dient te zijn voorbereid op de besluitvorming op grond van feitelijke informatie en afgewogen meningsvorming ten aanzien van de onderhandelingsmogelijkheden tussen D'66 en andere coalitie-kandidaten;

sprekt als haar mening uit

- dat D'66 komt met een verkiezingsprogramma dat goed bruikbaar is bij de formatie-onderhandelingen en waarbij op een aantal nader te bepalen bovengeordende punten niet kan worden ingeleverd;
- dat op basis van dat geformuleerde D'66-verkiezingsprogramma eventuele coalitiepartners uitgenodigd dienen te worden zich uit te spreken;
- dat D'66 aangeeft welke personen beschikbaar zijn als potentiële ministers en minister-president, opdat de kiezers van te voren kunnen oordelen over de kwaliteit die D'66 in huis heeft;

draagt het Hoofdbestuur en de Tweede-Kamerfractie op

- in goed overleg al het mogelijke te doen om te komen tot de formulering van een verkiezingsprogramma zonder mooie woorden (maar concreet aangeven: wat willen we; wat kost dat; hoe wordt het betaald en door wie) voor de komende vier jaar;
- het verkiezingscongres 1981 te rapporteren over de uitspraken van coalitiekandidaten t.a.v. het D'66-regeringsbeleid-voorstel en over overeenkomsten tussen onze bovengeordende beleidspunten en die van andere politieke partijen;
- het verkiezingscongres 1981 op basis van voorgenoemde rapportage uit te nodigen tot besluitvorming wat betreft de strategie die D'66 vervolgens dient te kiezen: a. in de formatie-onderhandelingen stappen met coalitiekandidaten;
 - b. besluiten oppositie te gaan voeren;
- het verkiezingscongres 1981 in kennis te stellen van potentiële kandidaten voor de posten van minister en minister-president op basis van voornoemd verkiezingsprogramma van D'66,

en gaat over tot de orde van de dag.

MOTIE 801

Indieners : Afdeling Utrecht
 Woordvoerder : Roel Heskamp
 Onderwerp : Kabinetsformatie

De Algemene Ledenvergadering van D'66, in vergadering
 bijeen te Utrecht op 31 oktober en 1 november 1980,
 overwegende

- dat op het verkiezingscongres van D'66, dat volgens planning zal worden gehouden in februari 1981, de door D'66 te volgen verkiezingsstrategie in concreto en voor een ieder duidelijk zal worden vastgesteld;
- dat derhalve tot na dat congres geen duidelijke en vaste uitspraken over mogelijke regeringskombinaties kunnen worden gedaan;

is van oordeel

- dat een strategiebepaling op dat moment, drie maanden voor de verkiezingen, op zichzelf juist is, echter qua tijdstip wel wat laat;
- dat echter wel reeds nu een uitspraak moet worden gedaan over kombinaties die slechts in theorie tot de mogelijkheden behoren en wel in het bijzonder over de combinatie D'66-huidige regeringspartijen;
- dat de noodzaak tot een vroegtijdiger uitspraak over die combinatie vooral wordt bepaald door de, intussen volstreekte, afwijzing van het door het huidige kabinet gevoerde "beleid", zowel door de kamerfrakties van D'66 als door de partij;

sprekt uit

- dat D'66 niet zal deelnemen aan een kabinet in een CDA-VVD-D'66 combinatie,

en gaat over tot de orde van de dag.

MOTIE 802

Indieners : Afdeling Den Haag
 Woordvoerder : H. Geelen
 Onderwerp : Gezamenlijke Regeringsverantwoordelijkheid

De Algemene Ledenvergadering van D'66, in vergadering
 bijeen te Utrecht op 31 oktober en 1 november 1980,
 van mening

- dat het voor de duidelijkheid gewenst is dat er zo spoedig mogelijk een uitspraak van de ALV komt over de stellingname van D'66 over eventuele regeringsverantwoordelijkheid na de komende Tweede-Kamerverkiezingen en de daartoe noodzakelijke onderhandelingen met andere politieke partijen;

overwegende

- dat de huidige aanhang en positie van D'66 als onafhankelijke politieke partij met eigen identiteit volgens opiniepeilingen aanmerkelijk groter is dan de huidige numerieke vertegenwoordiging in de Tweede Kamer aangeeft,

stelt vast

- dat op dit moment geen zinnige voorspellingen te doen zijn over de onderlinge krachtsverhoudingen na de a.s. verkiezingen,

daarom van mening

- dat onderhandelingen met andere partijen over een eventueel te vormen gezamenlijk kabinet het beste plaats kunnen vinden op de basis van bewezen aanhang,

eraan herinnerend

- dat D'66 al vele malen heeft uitgesproken een progressieve partij te zijn, hetwelk ook in het vernieuwde beleidsprogramma weer duidelijk tot uiting komt,

besluit

1. Pas na de verkiezingen voor de Tweede Kamer met andere politieke partijen te willen onderhandelen over de mogelijkheden samen regeringsverantwoordelijkheid te gaan dragen;
2. Voor deze verkiezingen geen uitspraken te doen over met welke partijen combinaties regeringsverantwoordelijkheid wel dan niet gedragen kan worden;
3. Na de verkiezingen allereerst contact op te nemen met andere progressieve partijen,

en gaat over tot de orde van de dag.

MOTIE 803

Indieners : S.A. Heijn e.a.
Woordvoerder :
Onderwerp :

De Algemene Ledenvergadering van D'66, in vergadering bijeen te Utrecht op 31 oktober en 1 november 1980,

overwegende dat

- in een democratie politie en strijdkrachten een weerspiegeling vormen van de samenleving;
- de verschillende opvattingen binnen die samenleving dan ook aanwezig zullen zijn binnen politie en strijdkrachten;

van oordeel

- dat het ontoelaatbaar moet worden geacht bepaalde politieke of morele opvattingen die binnen ons volk leven in deze organen op straffe van ontslag te verbieden;

besluit

- haar vertegenwoordigers in de Eerste en Tweede Kamer te verzoeken zich overeenkomstig dit standpunt op te stellen,

en gaat over tot de orde van de dag.

MOTIE 804

Indieners : Afdeling Utrecht
Woordvoerder : Jan Schonk
Onderwerp : Aanleg rijksweg 27 door Amelisweerd

De Algemene Ledenvergadering van D'66, in vergadering bijeen te Utrecht op 31 oktober en 1 november 1980,

overwegende

- dat het bos Amelisweerd en omliggend natuurgebied unieke natuurwetenschappelijke waarden heeft en van groot belang is voor de stilte-recreatie van de agglomeratie Utrecht;
- dat het doortrekken van Rijksweg 27 door bovengenoemd natuurgebied onherstelbare schade veroorzaakt en tevens ernstige aantasting betekent aan het woonmilieu en te ontwikkelen woningbouw aan de oostzijde van Utrecht;
- dat niet op basis van een integraal verkeers- en vervoersplan voor de omgeving van Utrecht de noodzaak van de aanleg van dit gedeelte van rijksweg 27 is aangetoond;

- dat te verwachten is dat de aanleg van dit gedeelte van de rijksweg 27 buitensporig hoge kosten met zich meebrengt (4 km = 300 milj);

spreekt als haar mening uit

- dat de geplande doortrekking van Rijksweg 27 niet in uitvoering dient te worden genomen;

en verzoekt de Tweede-Kamerfractie

- te bevorderen dat een nadere discussie over de verkeers- en vervoersproblematiek rond Utrecht zal plaatsvinden op basis van een te ontwikkelen integraal verkeers- en vervoersplan,

en gaat over tot de orde van de dag.

MOTIE 805

Indieners : Regio Gelderland
Woordvoerder : Bert Slingenberg
Onderwerp :

De Algemene Ledenvergadering van D'66, in vergadering bijeen te Utrecht op 31 oktober en 1 november 1980,

overwegende

- dat de belastingmoraal van het Nederlandse volk zich, naar het schijnt gaandeweg in negatieve zin wijzigt;
- dat het onder meer de taak van de overheid is, ten minste te bevorderen dat deze moraal, door het al dan niet nemen van maatregelen door die overheid, niet ongunstig wordt beïnvloed;
- dat behalve de moraal ook sociaal-economische aspecten in dit verband niet mogen worden verwaarloosd;

van mening

- dat door het uitblijven van maatregelen van de overheid het zogenaamde "zwarte geld" met alles wat daarmee verband houdt een negatieve invloed heeft zowel op de moraal van - een deel van - de burgers als op de Nederlandse economie;

besluit

- de fractie van D'66 in de Tweede Kamer te verzoeken, met alle beschikbare middelen te bevorderen en zelf daartoe (zonodig) voorstellen in te dienen dat door de overheid maatregelen worden genomen om het "zwarte geld" terug te dringen;
- in het verkiezingsprogramma van D'66 hieromtrent een duidelijke uitspraak te doen,

en gaat over tot de orde van de dag.

MOTIE 806

Indieners : Subregio Twente
Woordvoerder : Paula Veen
Onderwerp : Energietaarieven

De Algemene Ledenvergadering van D'66, in vergadering bijeen te Utrecht op 31 oktober en 1 november 1980,

overwegende

- dat prijsverhogingen als gevolg van minder water- en/of energieverbruik demotiverend werken, omdat door dit geringere verbruik de milieubewuste gebruiker in veel gevallen de - verhoogde - rekening gepresenteerd krijgt (zie de recente aankondiging van het Utrechtse Waterleidingbedrijf, dat de prijs van het water binnenkort verhoogd zal worden i.v.m. een begrotingstekort, ontstaan door verminderd waterverbruik gedurende de afgelopen zomer);

- dat niet ontkend kan worden dat door minder verbruik de kosten per te leveren eenheid stijgen;
- dat zulks niet ten laste van individuele verbruikers, gemeenten of provincies mag komen, omdat hier sprake is van algemeen belang,

verzoekt

- de Tweede-Kamerfractie van D'66 er bij de regering op aan te dringen een regeling te ontwerpen waardoor de hogere lasten, voortvloeiend uit verminderd water- en/of energieverbruik kunnen worden gefinancierd uit de hogere opbrengsten van te exporteren aardgas, zoals die onlangs zijn bedongen door de Heer Spierenburg,

en gaat over tot de orde van de dag.

MOTIE 807

Indieners : Afdeling Helmond
 Woordvoerder : Lisette Hetteema
 Onderwerp : Dubbele salariering van ambtenaren en gekozenen

De Algemene Ledenvergadering van D'66, in vergadering bijeen te Utrecht op 31 oktober en 1 november 1980,

overwegende

- dat in verband met de moeilijke sociaal-economische situatie mogelijkheden gevonden moeten worden om 's Rijks financiën te saneren;

spreekt als haar mening uit

- dat de regering dringend een diepgaand onderzoek moet verrichten, naar de salariering van ambtenaren en gekozenen, die uit hoofde van hun functie in andere dan dat lichaam waarvoor zij zijn gekozen of in dienst zijn, zitting hebben, en daarvoor een geldelijke beloning ontvangen welke beloning aangemerkt moet worden als dubbele salariering;

verzoekt derhalve de Tweede-Kamerfractie van D'66

- haar invloed aan te wenden om het bedoelde onderzoek te laten plaatsvinden,

en gaat over tot de orde van de dag.

Agendapunt 13

KANDIDATEN DAGELIJKS BESTUUR

LEGENDA

1. Naam en voornamen
2. Geboorteplaats en -datum
3. Adres en telefoonnummer
4. Opleiding
5. Beroep
6. Huidige functies binnen D'66
7. Vroegere functies binnen D'66
8. Functies in andere maatschappelijke organisaties
9. Voor welke functie

VICE-VOORZITTER ORGANISATIE

1. HOLLEMANS, Johannes Adriaan
2. Ridderkerk, 22 januari 1945
3. Massengeweg 24, Rheden 08309 - 2093
4. Akte K X Staathuishoudkunde en statistiek
5. Leraar economie
6. Regio HB lid voor Gelderland
7. Bestuurslid Arnhem en omstreken
lid voorlopige adviesraad
8. Als gevolg van partijactiviteiten geen meer
9. Vice voorzitter organisatie

1. NIEHE, Eric Franciscus Charles
2. Amsterdam, 24-11-1943
3. V. Lennepweg 31, 2597 LG Den Haag, 070 - 503278
4. Rechtenstudie; Leergang Buitenlandse Betrekkingen;
Cours de gestion de l'entreprise
5. Ambtenaar
6. Lid werkgroep Europa
7. --
8. --
9. Vice-voorzitter organisatie

1e PENNINGMEESTER

1. PREV00, Jan Peter
2. Eindhoven, 30-11-1940
3. Fien de la Marlaan 77, Utrecht, 030 - 521127
4. Gym.B., Doct. Economie
5. Wetenschappelijk medewerker. macro economie/geld,
credit en bankwezen
6. 1e penningmeester, bestuurslid SWB en PSVI
7. --
8. Lid faculteitsbestuur, kroonlid Sociale Verzekerings-
raad
9. 1e penningmeester

PUBLICITEITSCOÖRDINATOR

1. TIEL, Adam Franciscus Maria van
2. Breda, 20-1-1934
3. Ilpenstein 17, 1121 GV Landsmeer, 02908 - 3233
4. Mulo, 2 jaar pedagogische akademie, Akademie voor
Beeldende Kunsten St. Joost, Breda
5. Kreatief Directeur
6. --
7. Lid Werkgr. Publiciteit
Voorzitter, Vice-Voorzitter afd. Landsmeer-Watergang
8. Zeilvereniging - Bouwkommissie
9. Publiciteitscoördinator

KANDIDATEN PSVI BESTUUR

LEGENDA

1. Naam en voornamen
2. Geboorteplaats en -datum
3. Adres en telefoonnummer
4. Opleiding
5. Beroep
6. Huidige functies binnen D'66
7. Vroegere functies binnen D'66
8. Functies in andere maatschappelijke organisaties

1. VISCH, Geerling
2. Eysden (L), 20-4-1939
3. Bordine 30, Sneek, 05150 - 16481
4. MTS, HTS, Soc. Academie P.W. + V.O.-Groepsw/opb.werk
5. Vormingswerker t.b.v. groepen uit arbeidsorg. in Internaatvorm. Centrum
6. - secr. afd. Sneek/Z.W.H.
- coörd. werkgr. R.O. Prov. Staten
7. Voorz. afd. Alphen a/d Rijn
8. Lid sectie Vormings- en Ontwikkelingswerk Fryske Kultuerried
Bestuurslid Stichting Maatsch. Dienstverl. Z.W.Hoek
Lid Comm. Ruimt. Ord. Gem. Sneek

1. WEES, Ewald Hadelén Hubert Lucien Marie van
2. 22-12-1960, Den Haag
3. Essesteynstr. 5, 2272 XT Voorburg
4. Economische school
5. --
6. Coördinator SWB werkgroep "Jongeren"
Bestuurslid JOAC
Lid werkgroep "Europa"
7. --
8. --

1. WIJLER, Pierre Joseph Leonard
2. Maastricht, 11-3-1937
3. Wilnis, Burg. v. Baaklaan 10 (02979 - 3537)
4. 5-jarige h.b.s. afd. A, Nederlands MO A
3 Middelbaar Personeelswerk
2 Hoger Personeelswerk
2 Voortgezette opleiding Personeelswerk
7 jaar + diverse opleidingen (individuele) Sociale Vaardigheden
5. Hoofd Personeel- en Organisatie-ontwikkeling
6. Raadslid Progressief Wilnis (coalitie D'66-PvdA-PPR-PSP)
7. --
8. Bestuurslid welzijns-Stichting

1. NIEUWENHOVEN, Rudolph Antonie
2. Den Haag, 12 juli 1944
3. Van Duivenvoordelaan 129, Wassenaar, 01751-16978
4. Algemene Economie, Doctoraal
5. Hoofd personeelszaken Postgiro/Rijkspostspaarbank, postdistrict Zuid Holland
6. Gemeenteraadslid Wassenaar,
Secretaris PSVI D'66 bestuur
7. Voorzitter afdeling Wassenaar
Voorzitter sub-regio Haaglanden
8. --

Agendapunt 15

BELEIDSPROGRAMMA - VREDE EN VEILIGHEID

KERN hoofdstukken 13 en 14

Bewapening is symptoom, kan echter bron van wantrouwen zijn; geen volledige ontwapening zonder wegnemen kwaal: schending gerechtigheid.

Oost-West tegenstelling voornaamste probleem, dialoog moet voortgaan. Doel: collectief veiligheidssysteem (Europees Veiligheids Systeem), opheffing NAVO en WP. Samenhangend beleid nodig, waarvan defensiebeleid slechts onderdeel.

Politieke en culturele gelijkwaardigheid Derde Wereld-landen erkennen; grote welvaartsgeschillen verminderen: streven naar nieuwe economische orde.

Nederland blijft lid van de NAVO, Europese leden meer invloed; nadruk op defensieve wapens en defensieve conceptie.

D'66 wijst militair evenwichtsdenken af, want is belangrijkste oorzaak bewapeningswedloop. Doel veiligheidsbeleid is niet het winnen van oorlog.

Bezit en bereidheid tot gebruik kernwapens zijn zedelijk onaanvaardbaar: daarom beleid dat niet meer steunt op kernwapens.

Nederlandse kerntaken verminderen tot 2 à 3. Geen nieuwe raketten in Nederland, mits aan voorwaarden voldaan. (Variant: onder huidige omstandigheden geen nieuwe raketten in Nederland.)

BESLISPUNTEN hoofdstuk 13

Par.2:

- bijzonder grote aandacht voor non-proliferatie
- industrielanden moeten toepassing kernenergie sterk beperken
- geen grootschalig gebruik plutonium
- controlesysteem I.O.A. universeel toepassen en verbeteren, splijtstofcyclus internationaliseren.

Par.3

- activiteiten VN m.b.t. conflictbeheersing en -oplossing versterken, Nederlandse bijdrage uitbreiden
- niet-traditionele samenwerkingsverbanden positiever tegemoet treden
- voor Nederland geen militaire rol in Derde Wereld
- grotere parlementaire controle in VS en Europa op wapenproductie.

Par.4

- doel beleid in Oost-West tegenstelling het vermijden van gewapend conflict
- ook in tijden van crisis geen confrontatiepolitiek
- geen "ideologische strijd" laten opdringen
- grens "inmenging" m.b.t. mensenrechten laten bepalen door invloed op ontspanningsproces.

BESLISPUNTEN hoofdstuk 14

Par.1

- eventueel met niet-NAVO-landen ontwapeningsvoorstellen ontwikkelen
- tegen uitbreiding NAVO of verdragsgebied
- tegen Europese kernmacht.

Par.2:

- NAVO is defensief, WP is offensief
- NAVO moet zichtbaar lager bewapeningspeil aanhouden dan WP

Par.3

- NAVO en WP moeten kernbewapening op huidige peil bevriezen

- bij SALT III moeten Westeuropese landen ook inbreng hebben
- ook wapenbeheersingsonderhandelingen voor korte afstanden kernwapens
- atoomvrije zone in Europa
- op lange termijn verdrag vereist, dat ontwikkeling, productie en bezit van kernwapens verbiedt
- wapenbeheersing en ontwapening in Europa via MBFR-gesprekken en Europese Ontwapeningsconferentie
- bij MBFR ruimhartige opstelling westerse landen vereist m.b.t. vaststellen plafonds en uitbouw vertrouwenwekkende maatregelen
- voor wapenbeheersing en ontwapening bij BZ aparte directie en bij NAVO speciaal comité
- geen chemische wapens voor NAVO; Nederlandse initiatieven tot totaal-verbod van deze wapens.

Par.4

- afschrikwekkende werking kernwapens belangrijke bijdrage tot voorkoming oorlog
- fundamentele herbezinning op NAVO-strategie vereist
- tegen invoering nieuwe tactische korte-dracht wapens en tegen invoering wapens met atoomdrempel-verlagende werking
- niet automatisch versterking conventionele bewapening
- geleidelijke nucleaire uitdunning in Centraal Europa; kan uitlopen op instelling gedenucleairiseerde zone
- nucleaire NIKE en nucleaire diepzeebommen stoot Nederland eenzijdig af
- 155 mm geschut wordt niet gemoderniseerd
- 8 inch artillerie niet eenzijdig afstoten i.v.m. ter discussie komen gehele Nederlandse deelname aan gemeenschappelijke verdediging.

Par.5

- extra prioriteit voor onderzoek m.b.v. sociale verdediging, meer aandacht voor territoriale verdediging, meer voorlichting over civiele verdediging.

Par.6

- Nederlands Defensie Planningsproces verder uitbouwen
- NAVO-conclusies toetsen aan die van onafhankelijke instituten
- stijging defensieuitgaven telkens beoordelen a.d.h.v. veiligheidssituatie
- bij bezuinigingen doet ook defensie mee.

Par.8

- conventionele wapensystemen ontwikkelen die allereerst defensief zijn
- hechte politieke controle op onderzoeks- en ontwikkelingsactiviteiten.

Par.9

- als militaire activiteiten uit bepaalde gebieden moeten verdwijnen, elders ruimte en middelen beschikbaar stellen.

Par.10

- personeel geen sluitstuk maar integrerend deel krijgsmacht
- STUMIK-aanbevelingen m.b.t. arbeidsvoorwaarden en m.b.t. positie burger-personeel worden onderschreven
- op gewetensbezwaarden moet burgerlijk recht van toepassing zijn
- stakingsrecht militairen afwijzen
- krijgsmacht met dienstplichtigen en beroepskader
- Vredeling-huwelijk-regeling intrekken
- op korte termijn studie m.b.t. maatschappelijke dienstplicht
- vrouwen volledig integreren in de krijgsmacht.

De Congresvoorbereidingscommissie.

MOTIE 900

Indieners : afdeling Schiedam
Woordvoerder: G.H.v.d.Akker-de Jager
Onderwerp : Defensie

De ALV van D'66, in vergadering bijeen te Utrecht op 1 november 1980,

spreekt als haar mening uit dat de door het Hoofdbestuur voorgestelde defensie-paragraaf

- niet strookt met het mens- en maatschappij-beeld van D'66,
- niet strookt met de aangenomen motie-Tommel,

en verzoekt derhalve het Hoofdbestuur op een volgend congres met een nieuw voorstel te komen, waaruit duidelijk blijkt dat D'66 ook hier de moed heeft nieuwe wegen in te slaan en waarin dus én modernisering én plaatsing in Nederland van kernwapens wordt afgewezen, en gaat over tot de orde van de dag.

MOTIE 901

Indieners : F. Baas e.a.
Woordvoerder: F. Baas
Onderwerp : Nieuwe langere-afstands raketten (pag.19 Democraat 7/80)

De ALV van D'66, in vergadering bijeen te Utrecht op 1 november 1980,

overwegende

- dat binnen D'66 een brede discussie over kernwapens heeft plaats gehad vóór het vervolgcongres op 1 december 1979 te Amersfoort,
- dat de voorbereiding van de besluitvorming over dit onderwerp t.b.v. dit congres zeer intensief is geweest,

voorts overwegende

- dat op bovengenoemd congres een voorkeur is uitgesproken voor motie 56 van D. Tommel,

is van oordeel

- dat het Hoofdbestuur een concept-beleidsprogramma-tekst aan de ALV had moeten voorleggen, die aansloot bij bovengenoemde motie,
- dat de mogelijkheid bestaat dat op het congres, waar het verkiezingsprogramma wordt vastgesteld, wederom een discussie ontstaat over dit onderwerp,

besluit

- dat de strekking van de toenmalig aangenomen motie Tommel alsnog wordt vastgelegd in paragraaf 4.4 van het hoofdstuk Vrede en Veiligheid in het Beleidsprogramma,
- dat de aldus bijgestelde beleidsprogramma-tekst de basis vormt voor de tekst van het concept-verkiezingsprogramma (zoals dat voorjaar 1981 zal worden besproken) waar het betreft het onderdeel nieuwe langere-afstands raketten,

en gaat over tot de orde van de dag.

MOTIE 902

Indieners : Rik Hendriks e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Programmavoorstel van het HB van D'66
 t.a.v. nieuwere langere-afstandsraketten
 (hfdst.XIV, 4.4)

De ALV van D'66 in vergadering bijeen te Utrecht op
 1 november 1980,

overwegende dat:

- het congres van 1 december 1979 te Amersfoort de modernisering van kernbewapening categorisch van de hand heeft gewezen door het aannemen van de motie Toimmel c.s.,
- het congres sindsdien geen andere uitspraken hierover heeft gedaan,
- het programmavoorstel hoofdstuk XIV, 4.4, de plaatsing van langere-afstandsraketten niet van de hand wijst,

is van oordeel dat:

- bovengenoemde congres-uitspraak op een niet te accepteren wijze is ontkracht,
- dit niet in overeenstemming is met de democratische geest,

spreekt als haar mening uit dat:

de varianttekst verwoordende, het minderheidsstandpunt van het Hoofdbestuur t.a.v. Vrede en Veiligheid, als uitgangspunt voor verdere discussie dient te worden genomen, met weglating van:

- "in de huidige omstandigheden" (voorlaatste alinea)
- de gehele laatste alinea.

MOTIE 903

Indieners : Peter de Jong e.a.
 Woordvoerder: Peter de Jong
 Onderwerp : kernwapens

De ALV van D'66, in vergadering bijeen te Utrecht op
 31 oktober en 1 november 1980,

in is van mening dat het ontwikkelen, bezitten en de bereidheid tot het gebruik van kernwapens moet worden afgewezen, en dat kernwapens daarom binnen afzienbare termijn uit Nederland dienen te worden verwijderd,

en gaat over tot de orde van de dag.

Toelichting:

Deze uitspraak laat in het midden of de motivering voor een dergelijk maatregel ethisch of praktisch moet zijn. Waar het om gaat is dat het onverantwoord is nog veel langer mee te werken aan een bewapenings systeem die je onaanvaardbaar vindt. Het standpunt van Nederland, zowel binnen de NAVO als naar het WP toe, maar ook naar de niet-gebonden landen zal veel duidelijker en overtuigender overkomen, wanneer men in eigen land geen kernwapens toestaat. Het zou naïef zijn om te veronderstellen dat deze maatregel op zich een wezenlijke bijdrage zou zijn aan de wereldvrede. Het is veel eerder een kwestie van geloofwaardigheid.

MOTIE 904

Indieners : Wim Hebly e.a.
 Woordvoerder: Wim Hebly
 Onderwerp : Concept Beleidsprogramma "Defensie en Ontwapening"

De ALV van D'66 in vergadering bijeen te Utrecht op
 1 november 1980,

overwegende dat:

- de rol van de V.S. in het atlantisch veiligheidsbeleid dominant is t.o.v. die van West-Europa en dat een intensievere samenwerking tussen zowel de negen E.G.-landen als die tussen de grotere groep van Europese NAVO-landen, in het kader van het atlantisch veiligheidsbeleid een goed streven is,

spreekt als haar mening uit:

- dat dit West-Europese streven niet zal mogen gaan ten koste van onze relatie met de V.S. Door ons te veel te isoleren van de V.S. zal voor de V.S. mogelijk de verleiding groter worden om haar verantwoordelijke rol in West-Europa in te perken,

verzoekt het Hoofdbestuur hoofdstuk 14, par.1.2.5 in deze zin te willen herschrijven,

en gaat over tot de orde van de dag.

MOTIE 905

Indieners : Eric de Bruyn e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Vrede en Veiligheid

De ALV van D'66 in vergadering bijeen te Utrecht op
 1 november 1980,

overwegende dat:

- de voortdurende aanmaak van steeds meer massavernietigingswapens, zowel chemische, bacteriologische als nucleaire, een voortdurende bron moet vormen van zeer ernstige bezorgdheid,
- de vermindering van de kernbewapening in de wereld en de uiteindelijke afschaffing daarvan in het voelen en denken van een groot deel van de partij centraal staat
- er verschil van inzicht bestaat over de wijze waarop dit laatste het snelste en met de minste risico's bereikt kan worden,
- dat velen in de partij ervan overtuigd zijn dat eenzijdige stappen van Nederland, door de afwijzing van de plaatsing van middellange afstandsraketten op Nederlands grondgebied, een signaalfunctie zullen hebben die door andere landen zowel van de NAVO als van het Warschau Pact als door Derde-Wereldlanden zullen worden nagevolgd,
- dat anderen bevreemd zijn dat dit Nederland in de op gang komende internationale onderhandelingen buitenspel zal zetten, de geloofwaardigheid van Nederland als NAVO-partner zal aantasten, en ook overigens geen positieve bijdrage zal leveren aan de vermindering van de kernbewapening,

van mening zijnde dat:

- een door Nederland eenzijdig te nemen stap voldoende invloed zou moeten hebben op het ontwapeningsoverleg,
- de voorstanders van onvoorwaardelijke afwijzing het voordeel van de twijfel kan worden gegeven, maar dat
- het effect van een eenzijdige afwijzing t.z.t. beoordeeld zal moeten worden aan de hand van daadwerkelijke resultaten in het terugdringen van de kernbewapening,

besluit:

- de plaatsing van middellange-afstandsraketten op Nederlands grondgebied af te wijzen,

- deze beslissing jaarlijks aan de hand van de volgende criteria te toetsen:

- a) de vraag of de Sovjet Unie of het Warschau Pact zich eveneens bereid hebben getoond tot het doen van relevante eenzijdige stappen of van een constructieve opstelling blijkt hebben gegeven in het op gang komende internationale overleg,
- b) de vraag of er binnen de NAVO duidelijke bereidheid bestaat tot het uitfasen van de nucleaire kortere-afstandwapens en de nucleaire luchtdoelartillerie
- c) de vraag of de internationale politieke situatie een heroriëntatie van het D'66 beleid van vrede en veiligheid nodig maakt,

draagt het Hoofdbestuur op om het beleidsprogramma dienovereenkomstig aan te passen,

verzoekt de fractie de regering ertoe uit te nodigen om de nodige diplomatieke initiatieven te nemen en met kracht te streven naar veelomvattende internationale afspraken over wapenbeheersing,

en gaat over tot de orde van de dag.

AMENDEMENT 1500

Indieners : C.J.C. Goedkoop e.a.
Woordvoerder:
Onderwerp : congresstuk ECD 4.

Voorstel:

In gehele ontwerp tekst komen voor de uitdrukkingen: atoomvrije - zone, atoomdrempel en atoommijnen, hetgeen niet combineert met de term kernwapen.

Derhalve vervangen door: kernwapenvrije - zone,
nucleaire - drempel
en nucleaire - landmijnen.

AMENDEMENT 1501

Indieners : B.R.A. van den Bos
Woordvoerder: B.R.A. van den Bos
Onderwerp : Hoofdstuk 13, par.1.1. t/m 1.5.

Par.1.5. vóór 1.1. (omnummeren) met de volgende nieuwe tekst:

De hoofddoelstellingen voor een beleid gericht op vrede en veiligheid moeten gericht zijn op:

- opbouw van een internationale rechtsorde;
- vermindering van de welvaartsongelijkheid in de wereld
- tegengaan van machtsmisbruik;
- respecteren van mensenrechten;
- bevorderen van wederzijds begrip;
- bereiken van vertrouwen en ontspanning.

AMENDEMENT 1502

Indieners : B.R.A. van den Bos
Woordvoerder: B.R.A. van den Bos
Onderwerp : Hoofdstuk 13, par.1.5.

Achter "mensenrechten" toevoegen:

uitbreiden van samenwerking, waardoor er belangenverstrengelingen tussen staten ontstaan,

AMENDEMENT 1503

Indieners : afdeling Utrecht
Woordvoerder: Jan Rood
Onderwerp : Hoofdstuk 13, par.1 Inleiding.

Voorstel:

Invoegen nieuw punt 1.3.a, luidende:

De voortdurende ontwikkeling van nieuwe wapens en de groeiende export van en handel in wapens vormen naar de mening van D'66 een bedreiging voor de internationale vrede en veiligheid. Nederland heeft hieraan individueel en in bondgenootschappelijk verband (m.n. Europees verband) steeds meegedaan. Naar de mening van D'66 dient deze bijdrage zowel voor wat betreft de export als de ontwikkeling van wapens aan een effectievere nationale en internationale parlementaire controle te worden onderworpen.

AMENDEMENT 1504

Indieners : B.R.A. van den Bos e.a.
Woordvoerder: B.R.A. van den Bos
Onderwerp : Hoofdstuk 13, par.1.7.

"oorlogsvoering" schrappen en vervangen door:
oorlogsvoorkoming.

AMENDEMENT 1505

Indieners : ARV Zeeland
Woordvoerder:
Onderwerp : hoofdstuk 13, par.1.8.

Par.1.8. dient te vervallen.

Toelichting

1.8. dient te vervallen omdat dit reeds verwoord is in de hoofddoelstelling. Bovendien zijn de in oud 1.8. genoemde beleidspunten niet met elkaar in overeenstemming en niet afgestemd op de hoofddoelstelling (verdediging nationale onafhankelijkheid versus opbouw internationale rechtsorde en bevorderen wederzijds begrip, vertrouwen en ontspanning).

AMENDEMENT 1506

Indieners : ARV Zeeland
Woordvoerder:
Onderwerp : hoofdstuk 13, par.2.1.

Paragraaf 2.1. als volgt wijzigen:

Verspreiding van

Toelichting

Niet alleen een verdere verspreiding van kernwapens kan de meest ernstige gevolgen hebben; het huidige arsenaal van kernwapens in de wereld is voldoende om deze vele malen te verwoesten. D'66 moet een duidelijk beeld voorstaan, waarbij het behoort te gaan om afschaffing van kernwapens (wederzijds) en niet om 'verdere verspreiding' en 'terugdringing'.

AMENDEMENT 1507

Indieners : ARV Zeeland
Woordvoerder:
Onderwerp : hoofdstuk 13, par.2.2.

Paragraaf 2.2. als volgt wijzigen:

D'66 is daarom van mening dat aan het streven naar non-proliferatie bijzonder grote aandacht moet worden gegeven. Met kracht moet worden bewerkstelligd dat landen, welke het non-proliferatieverdrag nog niet tekenden, daartoe alsnog zullen overgaan.

AMENDEMENT 1508

Indieners : ARV Zeeland
Woordvoerder:
Onderwerp : Hoofdstuk 13, par.2.4.

Par.2.4. als volgt wijzigen:

Uit oud 2.4. weglaten de volgende zin:
"Op korte termijn is dat echter niet te realiseren."

AMENDEMENT 1509

Indieners : B.R.A. van den Bos e.a.
Woordvoerder: B.R.A. van den Bos
Onderwerp : Hoofdstuk 13, par. 3.1.

In eerste zin par.3.1. tussen "laatste" en "jaren" invoegen: tientallen (zodat er komt: laatste tientallen jaren).

AMENDEMENT 1510

Indieners : Afdeling Utrecht.
Woordvoerder: Jan Rood.
Onderwerp : Hoofdstuk 13, par.3, Vrede en Veiligheid in de derde wereld.

Voorstel: par.3.6. vervangen:

"Nederland dient ook daarom naar de mening van D'66 het initiatief te nemen om hoeven echter niet tot het bondgenootschappelijk verband beperkt te blijven." door het volgende:

Nederland dient naar de mening van D'66 in het kader van het streven naar beperking van de bewapening in de gehele wereld ook terughoudendheid te betrachten bij de levering van wapens aan derde-wereldlanden. Met name waar regionaal gespannen situaties bestaan, zou moeten worden afgezien van levering. Initiatieven hiertoe kunnen in bondgenootschappelijk en Europees verband ontwikkeld worden, maar hoeven (zie amendement 1511) daartoe niet beperkt te blijven; ook individueel optreden is niet uitgesloten.

AMENDEMENT 1511

Indieners : ARV Zeeland
Woordvoerder:
Onderwerp : Hoofdstuk 13, par.3.6.

Voorstel: paragraaf 3.6, laatste zin als volgt te wijzigen:

Nederlandse initiatieven dienen echter niet tot het bondgenootschappelijk verband beperkt te blijven.

Toelichting

In de tekst van oud 3.6. wordt 'hoeven' vervangen door

'dienen'. Het gebruik van 'hoeven' is een te vrijblijvende constructie. Duidelijker moet worden aangegeven dat Nederland haar initiatieven bepaald ook buiten het bondgenootschappelijk verband moet nemen.

(Zie ook amendement 1510.)

AMENDEMENT 1512

Indieners : afdeling Utrecht
Woordvoerder:
Onderwerp : hoofdstuk 13, par.4, De oost-west verhouding

Voorstel: par.4.1.3. de zinsnede:

"Dat er over zaken als mensenrechten en bijv. Afghanistan geen overeenstemming te verwachten valt,"

te vervangen door de volgende:

Het regelmatig voorkomen van incidenten

AMENDEMENT 1513

Indieners : Jan Rood e.a.
Woordvoerder: Jan Rood
Onderwerp : hoofdstuk 13, par.4, De oost-west verhouding

Voorstel: par.4.2., De ideologische tegenstelling, geheel schrappen en vervangen door een nieuw punt 4.1.5., luidende:

De oost-west verhouding wordt voor een groot aantal mensen uit oost en west helaas nog steeds en vaak ook uitsluitend bepaald door echte of vermeende ideologische tegenstellingen. Van vermeende tegenstellingen kan worden gesproken als het gaat om het karikaturale beeld dat de wederzijdse propaganda van de potentiële vijand heeft opgeroepen. Echte tegenstellingen zijn ontstaan daar waar uiteenlopende mens- en maatschappijbeschouwingen hebben geleid tot sterk verschillende economische, sociale en politieke structuren. Deze tegenstellingen worden vaak als bedreigend ervaren. De ideologische verschillen moeten echter worden losgezien van het feit dat ieder land of blok van landen steeds zal streven naar een zodanige machtspositie dat de eigen belangen en invloedssferen zoveel mogelijk worden veiliggesteld. In dat opzicht verschillen oost en west nauwelijks van elkaar. Tenslotte mag niet uit het oog worden verloren, dat het instandhouden van een ideologie meer dient als een samenbindend element binnen een bepaald land of blok van landen dan als een drijfveer voor expansie.

AMENDEMENT 1514

Indieners : ARV Zeeland
Woordvoerder:
Onderwerp : Hoofdstuk 13, paragraaf 4.3.1.

Voorstel: par.4.3.1. te wijzigen als volgt:

Werkelijke ontspanning in Europa kan op den duur alleen tot stand komen als de mensenrechten worden gerespecteerd.

AMENDEMENT 1515

Indieners : B.R.A. van den Bos e.a.
Woordvoerder:
Onderwerp : Hoofdstuk 13, par.4.3.1.

Voorstel: schrappen de zin: "De grens van de westelijke inmenging in Oost-Europa wordt echter bepaald door"

en vervangen door:

Het bevorderen door het Westen van de door de betrokken staten zelf onderschreven mensenrechten in Oost-Europa wordt begrensd door

AMENDEMENT 1516

Indieners : B.R.A. van den Bos e.a.
Woordvoerder:
Onderwerp : Hoofdstuk 13, par.4.3.1.

Voorstel: schrappen 2de alinea par.4.3.1. "Terughoudendheid ... t/m ... voortbestaan."

Vervangen door nieuwe alinea:

Niettemin zullen mensenrechten hoge prioriteit in het Nederlands beleid t.a.v. Oost-Europa moeten blijven krijgen, zolang als de schendingen daar voortduren. Of het opkomen voor de humanitaire rechten openlijk of achter gesloten deuren moet geschieden, dient telkens opnieuw beoordeeld te worden op basis van de te verwachten effectiviteit.

AMENDEMENT 1517

Indieners : N. Wegter e.a.
Woordvoerder:
Onderwerp : Hoofdstuk 13, par.4: De Oost-West verhouding

Voorstel: par.4.3.1. laatste zin (t.w. "Dat neemt ... eigen voortbestaan.") te vervangen door:

Dat neemt niet weg dat de grens van genoemde "inmenging" kan verschillen, afhankelijk van de specifieke situatie in de landen van Oost-Europa zelf. Er dient ruimte te blijven voor een ontwikkeling - mede ten gevolge van impulsen vanuit het westen - die ertoe leidt dat de huidige status quo in het politieke machtsbereik in Europa wordt gewijzigd ten gunste van meer respect voor de mensenrechten.

AMENDEMENT 1518

Indieners : B.R.A. van den Bos e.a.
Woordvoerder: B.R.A. van den Bos
Onderwerp : Hoofdstuk 13, par.4.3.2.

Voorstel: gehele alinea vanaf "E.e.a. ..." t/m "... vormen" schrappen en vervangen door:

E.e.a. betekent dat in de vervolgonferenties op Helsinki de mensenrechten bij de inbreng van westerse zijde minstens zo zwaar moeten wegen als de andere onderdelen van het Slotakkoord.

AMENDEMENT 1519

Indieners : N. Wegter e.a.
Woordvoerder:
Onderwerp : Hoofdstuk 13, par.4: De oost-west verhouding

Voorstel: In par.4.3.2. de zinsnede: "... weliswaar een belangrijk onderdeel, maar niet het hoofdpunt van de agenda." te vervangen door:

... een belangrijk, zij het geen exclusief agendapunt zal moeten vormen.

AMENDEMENT 1520

Indieners : B.R.A. van den Bos
Woordvoerder: B.R.A. van den Bos
Onderwerp : Hoofdstuk 13, par.4.4.2.

Voorstel: par.4.4.2., 7de regel, het woord "collectief" schrappen.

AMENDEMENT 1521

Indieners : ARV Zeeland
Woordvoerder:
Onderwerp : Hoofdstuk 13, par.4.4.4.

Voorstel: laatste zin par.4.4.4. (tussen haakjes) weglaten.

AMENDEMENT 1522

Indieners : afdeling Utrecht
Woordvoerder: Roel Heskamp
Onderwerp: Hoofdstuk 13, par.4: De oost-west verhouding

Voorstel: par.4.4.5, de eerste zin dusdanig wijzigen, dat hij luidt:

Nu een Europees Veiligheids Systeem nog niet is tot stand gekomen, is een voortgezet lidmaatschap van de NAVO voor het Nederlands veiligheidsbelang vooral nog het meest aangewezen.

Toelichting: Zie ook de amendementen op par.1.1.4; 1.1.5.

AMENDEMENT 1523

Indieners : ARV Zeeland
Woordvoerder:
Onderwerp : Hoofdstuk 13, par.4.4.5.

Voorstel: na eerste zin par.4.4.5. toevoegen:

Zodra een Europees Veiligheidssysteem tot stand is gekomen, is zowel de NAVO als het Warschau-pact overbodig geworden.

Tussen de hoofdstukken 13 en 14 zijn enkele amendementnummers overgeslagen als reserve.

AMENDEMENT 1531

Indieners : Bas Beck e.a.
Woordvoerder:
Onderwerp : Hoofdstuk 14, Vrede en Veiligheid.

Voorstel: toevoegen een nieuwe paragraaf, vóór de paragraaf "Bondgenootschappelijke samenwerking":

Inleiding

Het in stand houden van een defensie-apparaat, dat steeds groeit om het evenwicht (of liever nog: overwicht) te bewaren ten opzichte van de 'tegenstander' is een zaak die de hele geschiedenis door speelt. De wapenwedloop die daar een gevolg van is, is het meest gevaarlijke en verspillende dogma. Een dogma dat niet in de laatste plaats door economische belangen intact gelaten wordt. D'66 is een partij die dogma's à priori verwierpt. Zij voert een pragmatisch beleid. Dat betekent, dat zij zich bij alle beslissingen laat leiden door de vraag naar juistheid, wenselijkheid, doelmatigheid en haalbaarheid en de noodzaak ziet van het steeds herhalen van deze vragen en opnieuw beslissen in een zo dynamische maatschappij. Defensie aan deze criteria getoetst geeft op alle fronten een negatief antwoord.

Defensie is niet juist, want het is tegen mensen gericht. Het defensie-systeem is er op gericht leven te vernietigen. Deze gerichtheid acht D'66 onder alle omstandigheden onjuist.

Defensie is niet wenselijk. In een liberaal denken staan vrijheid, menslievendheid en mensenrechten centraal. Defensie is nergens anders op gericht, dan op het schenden van het meest elementaire recht, namelijk dat op leven. In dit gezichtspunt is het onderhouden van een instituut dat slechts gericht is op het vernietigen en doden onwenselijk. Dat defensie het meest niet-mens-

lievende instituut is, behoeft geen verdere toelichting. Het hebben van een instituut voor wapentuig - als defensie - is niet alleen voor degenen tegen wie het gebruikt kan worden een vrijheidsbeperking, het beperkt nog veel meer de vrijheid van de bezitter. Hij onderhoudt een technocratisch systeem, dat hij volstrekt niet kan overzien en kan een deel van zijn bezit (geld, menskracht, grondstoffen, milieu) niet aanwenden voor hem ten dienste staande zaken. Defensie is ook daarom onwenselijk omdat het ten laste en nooit ten gunste van de bezitter is.

Defensie is niet doelmatig, omdat het niet voorziet in welke wens van de mensen dan ook. Zeker niet - zoals wel gesteld wordt - in de wens naar vrede en veiligheid. Onze vrijheid en veiligheid wordt meer nog dan door die van anderen door ons eigen defensie-apparaat bedreigd. Defensie is niet haalbaar. Het doel van defensie, zoals dat - misleidend - wordt gesteld, het afslaan van aanvallen op ons land is in de huidige situatie meer dan ooit onhaalbaar. Het meer reële doel van defensie, gigantische economische voordelen voor enkelen is wel haalbaar, maar zowel onjuist, als onwenselijk en ondoelmatig in de visie van D'66.

De defensie getoetst hebbend aan de verschillende criteria kan D'66 niet tot een andere conclusie komen, dan dat defensie een taak is, waar negatief over geoordeeld moet worden. Dit pragmatisch tot stand gekomen oordeel zal zij dan ook pragmatisch in beleid omzetten. Dit oordeel in beleid omzetten betekent het afbouwen van de defensie. Hierdoor ontvallen ons de lasten van het houden van een defensie-apparaat en krijgen we opnieuw de beschikking over die zaken die de defensie onttrok en kunnen we die inzetten voor nuttiger, menslievender, juister dingen. Dat werkloosheid een gevolg zou zijn is niet juist. Experimenten in het buitenland hebben aangetoond dat de in defensie werkzamen eenvoudig ingezet kunnen worden voor meer nastrevenswaardige doeleinden. De bewering dat veel wetenschappelijke resultaten te danken zijn aan de technische know-how voor defensie-doeleinden is pertinent nonsens. Uit de kennis rond moordtuig en de instantie die dat gebruikt kan niet een maatschappelijk verantwoord resultaat worden geboekt en zelfs als dat zou kunnen, zou het net zo goed (of beter) zonder de omweg rond moordtuig kunnen.

Door de afbouw van defensie herwinnen wij slechts zaken die we er eerst - nodeloos - door kwijt raakten; en daar defensie in geen enkele behoefte voorziet, raken we door het afschaffen ervan niets kwijt. Het maakt onze samenleving veiliger, sterker, vrijer en liefdevoller.

Het Ministerie van Oorlog heet nu het Ministerie van Defensie. Dat geeft aan dat het moordtuig wat dit Ministerie exploiteert slechts bedoeld is om ons te verdedigen. En dus om ons veiliger te maken, onze vrijheid te waarborgen. Dit doel is echter steeds meer en meer een versluiering van het werkelijke doel: de economische voordelen. Want (terzijde gelaten dat Nederland, al zou ze alles inzetten voor defensie, zichzelf nog niet zou kunnen beschermen tegen de supermachten) hebben wij dan te verwachten dat het nodig zou zijn ons te beschermen? Neen! Noch de ons omringende landen, noch een der supermachten heeft er enige baat bij ons aan zich te onderwerpen. Zoals bijvoorbeeld Latijn-Amerikaanse landen als Chili het op de loer liggende communisme als smoes gebruiken om een leger in stand te houden dat er slechts toe dient de positie van de machthebbers te verzekeren, zo kan het gevaar van de (denkbeeldige) vijand gezien worden als excuus om onze defensie in stand te houden, die er feitelijk toe dient enkelen economisch te bevoordelen.

"Dit pragmatisch tot stand gekomen oordeel zal zij dan ook pragmatisch in beleid omzetten" werd hierboven gesteld. "Pragmatisch in beleid omzetten" betekent dat we spreken van 'afbouwen' van de defensie in plaats van 'afschaffen' van de defensie. Van vandaag op morgen zal

het niet gebeuren. D'66 streeft er naar om in ieder geval deze eeuw zonder defensie te beëindigen. Twintig jaar om een miljarden-concern te ontmantelen moet haalbaar zijn, als er ook buiten D'66 mensen zijn, die een menslievend beleid voorstaan.

Amendement 1532 I

Indieners : afdeling Vleuten-De Meern-Haarzuilens
Woordvoerder: Jos Koeleman
Onderwerp : hoofdstuk 14 Bondgenootschappelijke Samenwerking, par.1.1.3 (ECD pag.17)

Voorstel: par.1.1.3 geheel schrappen.

Amendement 1532 II

Indieners : B.R.A. van den Bos
Woordvoerder:
Onderwerp : Hoofdstuk 14, par.1.1.3.

Voorstel: het woord "overeenkomstige" schrappen en vervangen door: " verwante ".

AMENDEMENT 1533

Indieners : Afd. Vleuten-De Meern-Haarzuilens
Woordvoerder : Jos Koeleman
Onderwerp : Defensie en ontwapening, 1. Bondgenootschappelijke samenwerking, 1.1.4. (ECD pag. 17)

Voorstel : 1.1.4. "Wat dit laatste betreft is vooral van belang dat . . . " enz.

1.1.4. "Vooral van belang is dat . . . " enz.

AMENDEMENT 1534 a

Indieners : Harry Bollema e.a.
Woordvoerder:
Onderwerp : Hoofdstuk 14, par.1.Bondgenootschappelijke Samenwerking, par.1.1.4. (ECD pag.17)

Voorstel: in par.1.1.4. de zinsnede "verschillende positie van de US en de Europese NAVO-landen"

vervangen door:

verschillende positie van de VS, Canada en de Europese NAVO-landen.

AMENDEMENT 1534 b

Indieners : Harry Bollema e.a.
Woordvoerder:
Onderwerp : Hoofdstuk 14, par.1 Bondgenootschappelijke Samenwerking, par.1.2.5. (ECD pag.17)

Voorstel: in par.1.2.5. de zinsnede "Het bestaande consultatiemechanisme tussen de VS en de Europese partners" te vervangen door:

"Het bestaande consultatiemechanisme tussen de VS, Canada en de Europese partners

AMENDEMENT 1535

Indieners : afdeling Utrecht
Woordvoerder: Roel Heskamp
Onderwerp : hoofdstuk 14, par.1, Bondgenootschappelijke Samenwerking, par.1.1.4.

Voorstel: in par.1.1.4 in laatste zin invoegen het woord: vooralsnog, zodat de zin: "Zolang een situatie van ontspanning, openheid en wederzijds vertrouwen in de Oost-West verhouding niet is bereikt, is D'66 daarom voorstander van een bondgenootschap met de VS."

wordt:

Zolang een situatie van ontspanning, openheid en wederzijds vertrouwen in de Oost-West verhouding niet is bereikt, is D'66 daarom vooralsnog voorstander van een bondgenootschap met de VS.

Toelichting: Zie ook amendementen op par.4.4.5 Hfdst.13; par.1.1.5 Hfdst.14.

AMENDEMENT 1536

Indieners : afdeling Utrecht
Woordvoerder: Roel Heskamp
Onderwerp : Hoofdstuk 14, par.1, Bondgenootschappelijke Samenwerking.

Voorstel: par.1.1.5, eerste zin: "voortdurend en actief" vervangen door: creatief.

De zin wordt: Dit betekenteen creatief lidmaatschap van de NAVO ...

Toelichting:

Zie ook amendementen van de afdeling Utrecht op par.4.4.5 Hfdst.13 en par.1.1.4 Hfdst.14.

AMENDEMENT 1537

Indieners : B.R.A. van den Bos
Woordvoerder:
Onderwerp : Hoofdstuk 14, par.1.1.5.

Voorstel: schrappen "(Noorwegen t/m België)"

AMENDEMENT 1538

Indieners : B.R.A. van den Bos
Woordvoerder:
Onderwerp : Hoofdstuk 14, par.1.1.6.

Voorstel: schrappen "(Zweden t/m Roemenië)"

AMENDEMENT 1539

Indieners : Peter A.van den Brandhof e.a.
Woordvoerder: Peter A.van den Brandhof
Onderwerp : Defensie en ontwapening, par.1.1.6.

Voorstel: in de zinsnede "... gelijkgezinde landen tot dergelijke voorstellen te komen (Zweden, Joegoslavië, Polen, Roemenië)"
weglaten: "Roemenië"

AMENDEMENT 1540

Indieners : regio Gelderland
Woordvoerder: Tilly Naber-Ten Berge
Onderwerp : Hfdst.14, par.1, Bondgenootschappelijke Samenwerking, par.1.1.6, pag.17 ECD.

Voorstel: eerste zin par.1.1.6 weglaten tot "de Nederlandse regering ...

Punt 1.1.6 wordt dan:

De Nederlandse Regering moet niet schromen, ook buiten het NAVO-verband om, te proberen tezamen met gelijkgezinde landen binnen en buiten Europa tot dergelijke voorstellen te komen.

AMENDEMENT 1541

Indieners : Peter A.van den Brandhof e.a.
Woordvoerder: Peter A.van den Brandhof.
Onderwerp : Hoofdstuk 14, Defensie en Ontwapening, par.1.1.7

Voorstel: in par.1.1.7 de zin "Uitbreiding ... voor." vervangen door:

Uitbreiding van de NAVO met nieuwe leden behoeft daarmee, in de huidige omstandigheden, niet noodzakelijkerwijs in strijd te zijn; eventuele uitbreiding dient echter in elk geval uitsluitend betrekking te hebben op het Europees verdragsgebied.

AMENDEMENT 1542 a

Indieners : B.R.A. van den Bos e.a.
Woordvoerder: B.R.A. van den Bos
Onderwerp : Hoofdstuk 14, par.1.1.7.

Voorstel: par.1.1.7 schrappen de zinsnede: "Uitbreiding van de NAVO met nieuwe leden of"

De nieuwe zin wordt derhalve: Uitbreiding van het verdragsgebied zou hiermee in tegenspraak zijn, en staan wij daarom niet voor.

AMENDEMENT 1542 b

Indieners : Peter A.van den Brandhof e.a.
Woordvoerder: Peter A.van den Brandhof
Onderwerp : Hoofdstuk 14, par.1.1.7.

Voorstel: in par.1.1.7. de zinsnede ".. en staan wij daarom niet voor."

vervangen door: ... en wijzen wij daarom af.

Amendement 1543

Indieners : Peter A. van den Brandhof e.a.
Woordvoerder : Peter A. van den Brandhof
Onderwerp : Defensie en ontwapening, paragraaf 2.2.

Voorstel : D'66 wijst het denken in termen van de noodzaak altijd een militair evenwicht te moeten bereiken, af.

Wijziging : weglaten: altijd.

Amendement 1544

Indieners : Afdeling Utrecht
Woordvoerder : Jan Rood
Onderwerp : Hoofdstuk 14, par. 2, Oorlogsvoorkoming en de bewapeningswedloop

Voorstel : Par. 2.2., schrappen laatste zin in zijn geheel, die luidt:

"Daar komt bij dat in een situatie waar- bij het ene bondgenootschap de militaire krachtsverhouding niet weerspiegelen."

Amendement 1545

Indieners : W.H. Kuiper-Verkuyl e.a.

Onderwerp : Hoofdstuk 14, 2.2.

Voorstel : schrappen "Daar komt bij t/m weerspiegelen" vervangen door:

"Daar komt bij, dat de NAVO een defensieve strategie dient te blijven nastreven. Bovendien weerspiegelen de aantallen manschappen en wapens de militaire krachtsverhoudingen niet."

Amendement 1546

Indieners : B.R.A. van den Bos e.a.

Woordvoerder : B.R.A. van den Bos

Onderwerp : Hoofdstuk 14, 2.8.

Voorstel : Laatste regel: toevoegen achter "militaire" : "en politieke".

Amendement 1547

Indieners : Bas Beck e.a.

Woordvoerder :

Onderwerp : agendapunt 15, Vrede en Veiligheid, H14, 3., Ontwapening en wapenbeheersing

Voorstel : Vóór sub-par. 3.1. Kernwapens: toevoegen: nieuwe sub-par.: "Omschakeling van oorlogs- naar vredes-economie."

"D'66 is van mening, dat de economie tegemoet moet komen aan de behoeften van de mensen. Zo'n economie is gebaseerd op vrede. Er moet dus een reconversie (omschakeling) plaatsvinden waarin de oorlogseconomie, zoals die nu bestaat, omgevormd wordt tot een vredes-economie.

Deze ombouw lijkt onmogelijk binnen de bestaande machtsverhoudingen waarin de belangen van de grote economische (en politieke) machten gebaseerd zijn op deze oorlogseconomie. Een verregaande politieke en economische democratisering, zoals D'66 die altijd heeft voorgestaan, is daarom voorwaarde voor deze reconversie. De enige hinderpalen voor zo'n reconversie zijn economische en politieke, technisch is er geen bezwaar.

Een argument voor instant-houding van de oorlogseconomie zou kunnen zijn, het handhaven van de werkgelegenheid. Het is echter wetenschappelijk aangetoond, dat vrijwel elke industrie meer werk biedt dan militaire industrie. Geld dat wordt geïnvesteerd in onderwijs levert bij voorbeeld twee maal zo veel werk op. Militaire is vaak zeer kapitaalintensief, de materiaal-kosten zijn hoog, er wordt gebruik gemaakt van zeer hoogwaardige technologie en de salarissen zijn zeer hoog (in 1962 bestond 56% van het personeel dat werkzaam was in bedrijven die electronica voor het leger produceerden uit ingenieurs).

Het beste bewijs voor de technische mogelijkheid tot reconversie wordt geleverd door niets of niemand minder dan het Pentagon. In 15 jaar heeft ze bedrijven over heel Amerika voor militaire productie die overbodig waren geworden, omgevormd tot bedrijven voor maatschappelijk nuttiger productie. In deze 15 jaar zijn er bovendien 10.000 arbeidsplaatsen geschapen.

Mogelijkheden tot omvorming van militaire productie liggen er speciaal op het terrein van: openbaar vervoer, huisvesting, zuivering van het water, afvalverwerking, milieubescherming en gezondheidszorg. Alle wetenschappelijk bij militaire productie betrokkenen zouden in anderhalf jaar om- of bijgeschoold kunnen worden voor functies op diverse maatschappelijk nuttige terreinen.

Aantrekkelijk is de oorlogseconomie voor bepaalde groepen bij voorbeeld omdat de productie geen concurrentie in de privé-sector creëert. (Maatschappelijk nuttige productie, zoals goedkope huisvesting, vormt een concurrentie (bedreiging) voor huiseigenaren en bouw-bedrijven.) Ook kan genoemd worden, de vele topfuncties die er in de oorlogseconomie bestaan.

Reconversie is een technische verandering die een om-buiging vormt naar de productie van maatschappelijk nuttige producten en diensten (zoals goede en goedkope huisvesting, alternatieve energie-systemen, recycling, elementaire gezondheidszorg, onderwijs en sociale diensten). Bijkomend voordeel is de creatie van meer arbeidsplaatsen.

Voorwaarde is een verandering van mentaliteit en prioriteiten. D'66 staat pal voor deze verandering en zal met kracht de omschakeling naar een vredes-economie bevorderen."

Amendement 1548

Indieners : ARV-Zeeland

Woordvoerder :

Onderwerp :

Voorstel : 3.1.5. direkt na 3.1.1. invoegen. Verdere nummering aanpassen.

Toelichting

3.1.1. en 3.1.5. zijn te beschouwen als algemene uitgangspunten, 3.1.2. tot en met 3.1.4. is een konkrete uitwerking.

Amendement 1549

Indieners : W.C. Verboog e.a.

Woordvoerder : W.C. Verboog

Onderwerp : Congresstuk ECD 4
Beleidsprogram - Vrede en Veiligheid
Hoofdstuk 14, Defensie en ontwapening
Alinea 3.1.5., eerste drie regels

Voorstel : "Het uiteindelijke doel bij de kernontwapening zou moeten zijn een algemeen aanvaard verdrag dat de . . ."

vervangen door:

"Het uiteindelijke doel bij de kernontwapening moet zijn een algemeen aanvaard verdrag dat de . . ."

Amendement 1550

Indieners : Bas Beck e.a.

Woordvoerder :

Onderwerp : Agendapunt 15, Vrede en veiligheid, H.14, par. 315, Kernwapens, 9e regel

Voorstel : schrappen: " . . . zeer . . ."

Amendement 1551

Indieners : Bas Beck e.a.
 Woordvoerder :
 Onderwerp : Agendapunt 15, Vrede en veiligheid,
 H.15, par. 3.1.5., Kernwapens, 14e regel

Voorstel : schrappen: "... Zolang er ... een wens-
 droom."

Amendement 1552

Indieners : Afdeling Utrecht
 Woordvoerder : Jan Rood
 Onderwerp : Hoofdstuk 14, par. 3, Ontwapening en
 wapenbeheersing.

Voorstel : par. 3.1.2., laatste zin wijzigen:

is: "Zij dienen te streven naar medezeggenschap en
 inbreng in de onderhandelingen".

wordt: "Zij dienen daarom medezeggenschap en inbreng
 in de onderhandelingen te hebben."

Amendement 1553

Indieners : ARV-Zeeland
 Woordvoerder :
 Onderwerp : Paragraaf 3.1.7.

Voorstel : paragraaf 3.1.7. schrappen.

Toelichting

De inhoud van 3.1.7. is uitgebreid aan de orde gekomen
 in 3.1.1. tot en met 3.1.6..

Amendement 1554

Indieners : W.C. Verboog e.a.
 Woordvoerder : W.C. Verboog
 Onderwerp : Congresstuk ECD 4
 Beleidsprogram - Vrede en Veiligheid
 Hoofdstuk 14, Defensie en ontwapening
 Alinea 3.1.7., gehele alinea

Voorstel : "D'66 pretendeert niet een manier te weten
 om de kernwapens definitief de wereld uit
 te krijgen. Dat neemt niet weg, dat wij
 er nadrukkelijk naar streven om het aan-
 tal kernwapens in de wereld en de rol die
 zij spelen terug te dringen."

vervangen door:

"Bovenstaande moeilijkheden mogen ons niet
 verhinderen een totaal-verbod van kern-
 wapens na te streven."

Amendement 1555

Indieners : B.R.A. van den Bos e.a.
 Woordvoerder : B.R.A. van den Bos
 Onderwerp : Hoofdstuk 14, paragraaf 3.2.2.1.

Voorstel : Schrappen: "vanwege de opstelling van de
 NAVO deelnemers, waaronder
 Nederland."

vervangen door: "zowel door toedoen van de NAVO deel-
 nemers als van de Warschau Pact landen"

Amendement 1556

Indieners : Joh. de Jager e.a.
 Woordvoerder : Geerling Visch
 Onderwerp : Ontwapening en wapenbeheersing.
 Bestuurlijke consequenties

Voorstel : Hoofdstuk XIV, 3.2.4.2. aanvullen met:

"Bovendien zullen deze nieuwe wapenaankopen en de plaatsing daarvan dienen te geschieden overeenkomstig de Nederlandse Wet op de Ruimtelijke Ordening, doordat bij besluiten van gemeenteraden de bestemming van de grond wordt aangewezen en, in verband met de bestemming, voorschriften worden gegeven omtrent het gebruik van de grond en de zich daarop bevindende opstallen, zulks met uitsluiting van artikel 66, lid 2, der wet, opdat een ieder gebruik kan maken van zijn bevoegdheid bezwaar te maken tegen bestemmingsplannen waarbij daarin gelegen gronden worden bestemd voor deze nieuwe wapenaankopen en voorschriften, in verband met deze bestemming, worden gegeven omtrent het gebruik van deze grond en de zich daarop bevindende opstallen."

Amendement 1557

Indieners : C.J.C. Goedkoop
 Woordvoerder :
 Onderwerp : Congresstuk ECD 4, e. Ontwapening en wapenbeheersing.
 3.3.1. Chemische en bacteriologische wapens

Voorstel : gehele tekst wijzigen, terminologie, beschrijving en accentlegging kunnen worden verbeterd, als volgt:
 vervangen door:

3.3.1. Chemische en bacteriologische strijdmiddelen

Binnen het Warschau Pact (WP) beschikt de Sovjet-Unie over voorraden moderne chemische strijdmiddelen. De andere WP-strijdkrachten kunnen in tijd van oorlog eveneens daarvan worden voorzien (selectieve bevoorradings), omdat allen zijn uitgerust met een identieke bewapening. Bovendien zijn zij geoefend in het optreden in chemisch besmet terrein. Elk offensief in Europa kan gesteund worden met het gebruik van chemische strijdmiddelen.

Binnen de NAVO bestaan geen voorraden chemische strijdmiddelen, alleen de VS beschikt over een op korte termijn in bedrijf te stellen productie-apparaat. Sommige NAVO strijdkrachten zijn enigszins geoefend in het voeren van het defensief in chemische besmettingen en daarvoor uitgerust met moderne beschermingsmiddelen.

Deze onevenwichtige situatie bestaat sedert het begin van de zeventiger jaren.

Amendement 1558

Indieners : Afd. Vleuten-De Meern-Haarzuilens
 Woordvoerder : Jos Koeleman
 Onderwerp : Defensie en ontwapening, 4. Kernwapens, 4.1.1. (ECD pag. 18)

Voorstel : 4.1.1.: "Dit maakt bezit en de bereidheid tot gebruik van zulke wapens, zelfs voor verdedigingsdoeleinden, zedelijk onaanvaardbaar"
 schrappen.

Toelichting

Dit is een loze kreet, want de afschrikwekkende werking is gebaseerd op de bereidheid eventueel kernwapens in te zetten. Ze om deze reden in bezit hebben en ze tegelijkertijd zedelijk onaanvaardbaar vinden kan niet.

Amendement 1559

Indieners : W.H. Kuiper-Verkuyt e.a.
 Woordvoerder :
 Onderwerp : Hoofdstuk 14, 4.1.1.

Voorstel : schrappen: "dit maakt t/m onaanvaardbaar"
 vervangen door:

"Dit maakt, dat het ontwikkelen, bezitten en de bereidheid tot het gebruiken van kernwapens afgewezen moeten worden als zijnde in strijd met de fundamentele menselijke waardigheid en de rechten van de mens."

Amendement 1560

Indieners : ARV-Zeeland
 Woordvoerder :
 Onderwerp : Paragraaf 4.1.1. van hoofdstuk 14

Voorstel : In paragraaf 4.1.1. het woord "zedelijk" (voorkomend in laatste zin) schrappen.

Toelichting

Bezit en bereidheid tot gebruik van kernwapens is onaanvaardbaar, niet alleen op grond van morele overwegingen.

Amendement 1561

Indieners : W.H. Kuiper-Verkuyt e.a./afd. Utrecht
 Woordvoerder :
 Onderwerp : Hoofdstuk 14, 4.1.2.

Voorstel : schrappen: Anderzijds t/m oorlog.
 vervangen door:

"Anderzijds komt men in onze samenleving de opvatting tegen, dat juist de afschrikwekkende werking van kernwapens een belangrijke bijdrage zou leveren aan de voorkoming van oorlog."

Amendement 1562

Indieners : Afd. Vleuten-De Meern-Haarzuilens
 Woordvoerder : Jos Koeleman
 Onderwerp : Defensie en ontwapening, 4. Kernwapens en 4.1.2. (ECD pag. 18)

Voorstel : "Anderzijds" vervangen door "echter".

Amendement 1563

Indieners : Bas Beck e.a.
Woordvoerder :
Onderwerp : Agendapunt 15, Vrede en veiligheid
h.14, par. 4.1.3. kernwapens en
afschrikking

Voorstel : vervangen door:

"D'66 bepleit een beleid dat niet meer steunt op kernwapens. Daarom pleit zij voor het afschaffen van de kernwapens over de hele wereld. In de komende kabinetsperiode zal Nederland al haar kerntaken afstoten en zal zij in alle daarvoor geëigende lichamen proberen andere landen te bewegen tot het nemen van dezelfde beslissing."

Amendement 1564

Indieners : Wim Hebly e.a.
Woordvoerder : Wim Hebly
Onderwerp : Concept Beleidsprogram "Defensie en Ontwapening"

Voorstel : vervangen pag. 18, 4e kolom, punt 4.1.3.
"de kans op gebruik van de nog niet afgeschafte kernwapens"
door:
"de kans op een gewapend konflikt".

Amendement 1565 I

Indieners : Bas Beck e.a.
Woordvoerder :
Onderwerp : Agendapunt 15, Vrede en veiligheid,
H.14, par. 4.2.1. Terugdringen van
kernwapens

Voorstel : schrappen: "... met een korte dracht of
een atoomdrempel-verlagende
werking ...".

Amendement 1565 II

Indieners : Bas Beck e.a.
Woordvoerder :
Onderwerp : Agendapunt 15, Vrede en veiligheid,
H.14, par. 4.2.1. kernwapens en af-
schrikking, 13e regel

Voorstel : schrappen: "... Een dergelijk ... van
wapenbeheersing."

Amendement 1566

Indieners : Afdeling Utrecht
Woordvoerder : Roel Heskamp
Onderwerp : Hoofdstuk 14, par. 4. Kernwapens

Voorstel : Par. 4.2.1., aan de laatste zin toevoegen:
"waarbij bovendien rekening moet worden gehouden met de
toenemende verschrikkingen en vernietingsmogelijkheden
van een oorlog gevoerd met konventionele wapens."

Amendement 1567

Indieners : Afdeling Utrecht
Woordvoerder : Roel Heskamp
Onderwerp : Hoofdstuk 14, par. 4. Kernwapens

Voorstel : toevoegen een nieuwe paragraaf 4.2.3.:

"Het afleggen van een verklaring om niet als eerste kernwapens te gebruiken kan een belangrijke bijdrage leveren aan het gehele ontwapeningsproces. Nederland moet zich er voor inzetten om de NAVO tot het afleggen van een dergelijke verklaring te bewegen. Hierbij moet het moment waarop de verklaring wordt afgelegd dusdanig worden gekozen dat zij maximaal effect heeft op het ontwapeningsproces."

Amendement 1568

Indieners : Afdeling Vleuten-De Meern-Haarzuilens
Woordvoerder : Jos Koeleman
Onderwerp : Hoofdstuk 14, Defensie en ontwapening
Wijzigingen op par. 4.3. (Nederlandse
kerntaken)

Voorstel : In plaats van 4.3.1.:

"Om de NAVO-bondgenoten duidelijk te maken dat het ons ernst is met het streven naar een gedenucleariseerde zone in Midden-Europa, dient Nederland op korte termijn in ieder geval over te gaan tot desnoods eenzijdige afstoting, niet-vervanging dan wel weigering van de navolgende tactische kernwapentaken: de nucleaire lucht-afweer (Nike), de atoommijnen, de nucleaire bommen voor de onderzeebootbestrijding en de kernkoppen voor het 155-mm geschut."

Amendement 1569

Indieners : Afd. Vleuten-De Meern-Haarzuilens
Woordvoerder : Jos Koeleman
Onderwerp : Defensie en ontwapening, 4. Kernwapens,
4.3.1. (ECD pag. 19)

Voorstel : "... zijn kernwapentaken terugbrengen van
6 naar 2 of 3. Eenzijdig moet Nederland
afstoten, c.q. niet vervangen ..."

vervangen door:

"... de volgende kernwapentaken afstoten ...".

Amendement 1570

Indieners : Bas Beck e.a.
Woordvoerder :
Onderwerp : Agendapunt 15, Vrede en veiligheid,
H.14, par. 4.3.1., Nederlandse kerntaken

Voorstel : vervangen door:
"In de eerste helft van de jaren '80 moet
Nederland zijn kernwapentaken afstoten."

Amendement 1571

Indieners : Harry Bollema e.a.
 Woordvoerder : Harry Bollema
 Onderwerp : Hoofdstuk 14, Defensie en Ontwapening
 paragraaf 4.3.3. en 4.3.4.

Voorstel : Paragrafen 4.3.3. en 4.3.4. wijzigen in:

"Ten aanzien van zowel het 155-mm als het 8-inch geschut geldt dat moet worden afgezien van het gebruik van nucleaire granaten.

Gezien de belangrijke plaats die dit geschut in de NAVO-defensie inneemt, is modernisering wel gewenst."

Amendement 1572

Indieners : Anton Ehren e.a.
 Woordvoerder :
 Onderwerp : Hoofdstuk 14, Defensie en ontwapening,
 Wijziging par. 4.3.

Voorstel : In plaats van 4.3.4. en 4.3.5.:

"D'66 is daarom van mening dat ook deze gevechtswapens moeten worden afgeschaft. Dit houdt in dat Nederland in ieder geval definitief en desnoods eenzijdig besluit tot weigering van kernkoppen voor het 155-mm geschut. Vervolgens dient Nederland zich actief te beijveren de overige bondgenoten van de noodzaak tot afschaffing van alle tactische atoomwapens in Midden-Europa te overtuigen en hen ertoe te brengen daartoe gezamenlijk serieuze onderhandelingen met het Warschau-pakt te openen. Mochten onze bondgenoten daartoe niet bereid zijn, dan dient Nederland vervolgens eveneens over te gaan tot het eenzijdig afstoten van de kernkoppen voor het 8-inch geschut en in het vooruitzicht te stellen dat het bij hardnekkig volhouden van de weigering van de bondgenoten tot afschaffing van tactische kernwapens in Midden-Europa op den duur eveneens tot eenzijdige afstoting van de tactische kerntaak van de luchtmacht zal overgaan. Dat bij eenzijdige afstoting van de nucleaire 8-inch artillerie de Nederlandse deelname aan de gemeenschappelijke verdediging aan de grens tussen West- en Oost-Duitsland door onze bondgenoten ter discussie zal worden gesteld, moet op de koop toe worden genomen. Voor de hier beschreven strategie tot concrete denuclearisatie van Midden-Europa op het terrein van tactische kernwapens dient Nederland allereerst gehoor trachten te vinden bij de kleinere NAVO-bondgenoten, zoals b.v. België.

Amendement 1573

Indieners : Afdeling Utrecht
 Woordvoerder : Roel Heskamp
 Onderwerp : Hoofdstuk 14, par. 4. Kernwapens

Voorstel : Par. 4.3.4., tweede zin, aldus wijzigen, dat hij luidt:

"Dit betekent dat definitief moet worden besloten dat Nederland het 155-mm geschut niet moderniseert en de "8-inch" artillerie denucleariseert."

(Het gedeelte dat begint met: "Bij de "8-inch" artillerie is echter ..." tot: "dat de gehele Nederlandse deelname aan de gemeenschappelijke verdediging ter discussie komt.", vervalt.)

Amendement 1574

Indieners : Jan Jager e.a.
 Woordvoerder :
 Onderwerp : 1e concept hoofdstuk 14 "Vrede en Veiligheid" paragraaf 4.4.

Voorstel : Par. 14.4.4. zoals vermeld in de eerste Congresdemocraat, blz. 19

te vervangen door:

"De NAVO-landen hebben besloten 572 nieuwe lange-afstandswapens te produceren en in Europa te stationeren.

Overwegende, dat het ontwikkelen, bezitten en de bereidheid tot het gebruiken van kernwapens afgewezen moet worden als zijnde in strijd met de fundamentele menselijke waardigheid en de rechten van de mens,

Voorts gelet op het gestelde in o.a. hoofdstuk 13 onder 4.1.2., 4.1.3., 4.1.4.1., 4.4.2. en 4.4.3. en hoofdstuk 14 onder 2.8. en 3.1.1., is D'66 van mening, dat Nederland plaatsing in ons land van deze nieuwe kernwapens moet afwijzen.

D'66 is verder van mening, dat de Nederlandse regering, na deze eerste stap, verder eenzijdig stapsgewijs de kernwapens uit Nederland moet verwijderen en daarbij andere landen, met name die van het Warschau Pact en de NAVO moet uitnodigen op deze eerste en iedere volgende eenzijdige ontwapeningsstap een gepast ontwapeningsantwoord te geven.

Overleg met Noorwegen en Denemarken bij de realisering van deze stapsgewijze benadering acht D'66 daarbij van groot belang."

Amendement 1575

Indieners : Afdeling Utrecht
 Woordvoerder : Roel Heskamp
 Onderwerp : Hoofdstuk 14, par. 4. Kernwapens

Voorstel : schrappen voorgestelde tekst par. 4.4. Nieuwe langere-afstandsraketten.

Vervangen door:

"Nederland dient de produktie en stationering in Europa van nieuwe NAVO langere-afstandswapens af te wijzen. De door de NAVO voorgenomen modernisering is niet doelmatig omdat zij uit militair oogpunt niet noodzakelijk is. Ook levert zij een extra veiligheidsrisiko op, daar het een nieuwe ronde kernbewapeningswedloop betekent. De eurostrategische balans, die het gevolg zal zijn van de 572 nieuwe wapens, is wezenlijk instabiel, omdat het wel Russisch grondgebied in het kernwapenschootsveld brengt, maar geen Amerikaans gebied. Bovendien veroorzaakt het een belangrijk verschil in veiligheidsrisiko tussen de Europese en de Amerikaanse verdragsgenoten. Een Russisch overwicht op het gebied van de eurostrategische wapens dient in dit licht te worden aanvaard. Nederland dient voort te gaan de NAVO-bondgenoten van bovenstaande overwegingen te overtuigen."

Amendement 1576

Indieners : N. Wegter e.a.
 Woordvoerder :
 Onderwerp : Hoofdstuk 14, par. 4. Kernwapens
 Paragraaf 4.4. Nieuwe langere-afstands-
 raketten

Voorstel : Vervang de gehele paragraaf door:

"De NAVO-landen hebben besloten 572 nieuwe lange-afstandswapens te produceren en in Europa te stationeren. Nederland heeft over de opstelling in ons land nog niet besloten. D'66 was en is nog steeds tegenstander van het NAVO-besluit tot modernisering, en zal thans aan een besluit tot plaatsing van de kruisraketten op Nederlands grondgebied geen medewerking kunnen verlenen. D'66 is van oordeel dat slechts onder nauw omschreven voorwaarden in de toekomst nieuwe kerntaken voor Nederland kunnen worden overwogen. Deze voorwaarden zijn:

1. In het overleg met de Sovjet-Unie blijkt geen perspectief mogelijk op afspraken over vermindering van de wederzijdse nucleaire opbouw wat betreft lange-afstandswapens, als gevolg waarvan een niet aanvaardbare, onveiligheid vergrotende achterstand aan westelijke kant zou worden gerisiceerd.
2. Salt-2 dient te zijn geratificeerd.
3. De Europese bondgenoten dienen rechtstreeks bij de voorbereiding van Salt-3 te worden betrokken.
4. De NAVO dient het aantal tactische kernwapens in Europa te verminderen, in welk verband Nederland (zodanig eenzijdig) van zijn huidige zes kerntaken tenminste de helft dient af te stoten."

Amendement 1577

Indieners : Suzan Bischoff e.a.
 Woordvoerder : S.C. Bischoff
 Onderwerp : Programma hoofdstuk 14, paragraaf 4.4.

Voorstel : Vervang gehele tekst van 14.4.4. door:

"De NAVO-landen hebben besloten 572 nieuwe middellange-afstandswapens te produceren en in Europa te stationeren. Dit betekent een kwalitatieve vergroting van de binnen de NAVO beschikbare vernietigingskracht door middel van kernwapens. Weliswaar werd dit besluit mede gemotiveerd door de modernisering van vergelijkbare Sovjet-systemen gericht op West-Europa, doch de NAVO-reactie was overdreven en draagt daardoor bij aan een dreigende nucleaire wapenwedloop in Europa. D'66 is daarom van mening dat plaatsing op Nederlandse bodem van middellange-afstandsraketten in de huidige omstandigheden niet aanvaard kan worden.

Nederland heeft over de opstelling in ons land nog niet besloten. Hiervan moet gebruik worden gemaakt om de rol en het aantal van de kernwapens terug te dringen. Nederland dient daarom te trachten met concrete en geloofwaardige voorstellen de NAVO-bondgenoten te overtuigen dat een beperkte bewapeningsachterstand van de NAVO kan worden geaccepteerd, onder meer teneinde optimale condities te scheppen voor wapenbeperkende overeenkomsten met het Warschau-Pact. Nederland zoekt ook naar andere wegen om de kernbewapening serieus aan de orde te stellen, zoals in de Verenigde Naties en in nieuwe overlegkaders met bepaalde landen in Europa (zoals de Scandinavische landen, Polen en Roemenië).

Aangezien er onzekerheid bestaat zowel over de bereidheid van S.U. en V.S. hun bewapening kwalitatief en kwantitatief terug te brengen, als over de ontwikkeling van de militair-strategische situatie is het noodzakelijk dat D'66 zich regelmatig beraadt over de totale veiligheidssituatie. Bij de beoordeling hiervan kunnen de Nederlandse atoomtaken, de plaatsing van middellange-afstandssystemen in Nederland en het niveau van de conventionele bewapening opnieuw overwogen worden. Dit geschiedt in het licht van o.m. de resultaten van de onderhandelingen tussen NAVO en Warschau-Pact, de stappen die gezet zijn op weg naar een de-nuclearisatie van Centraal Europa en de vermindering van het aantal kernwapens."

Amendement 1578

Indieners : W.H. Kuiper-Verkuyl e.a.
 Woordvoerder :
 Onderwerp : Hoofdstuk 14, paragraaf 4.4.

(deze paragraaf kan beter omgenummerd worden tot 4.3.6.).

Voorstel : schrappen vanaf stationeren:
 "Nederland t/m Europa".

Toevoegen:

". . . stationeren. Dit betekent een vergroting van de binnen de NAVO beschikbare vernietigingskracht d.m.v. kernwapens. Nederland heeft over de opstelling in ons land nog niet besloten. Gelet ook op het gestelde o.a. in hoofdstuk 13 onder 4.1.2., 4.1.3., 4.1.4. + 4.1.4.1., 4.4.2. en 4.4.3., en in hoofdstuk 14 onder 2.8., en 3.1.1. en 4.1.1. is D'66 van mening dat Nederland plaatsing in ons land moet afwijzen. Indien zich ontwikkelingen voordoen die de internationale militair-strategische situatie ingrijpend kunnen veranderen wenst D'66 zich opnieuw te beraden over de Nederlandse veiligheid, waarbij ook de beschikbaarheid van lange-afstandswapens bij de discussie kan worden betrokken.

Amendement 1579

Indieners : Joh. de Jäger e.a.
 Woordvoerder : Geerling Visch
 Onderwerp : Nieuwe lange-afstandsraketten,
 hoofdstuk 14, paragraaf 4.4.

Voorstel : Te beginnen met de zin: "Dit betekent dat Nederland plaatsing in ons land moet afwijzen"

verder weglaten en vervangen door:

"In elk geval zal plaatsing van langere-afstandsraketten alleen kunnen geschieden op grond die daarvoor overeenkomstig de Wet op de Ruimtelijke Ordening bij Gemeenteraadsbesluit is bestemd, opdat een ieder die bezwaar heeft tegen desbetreffende ontwerpen van zijn bevoegdheid gebruik kan maken bezwaar aan te tekenen tegen aanwijzing van grond (bij raadsbesluit) tot lanceerbases en tegen in verband met deze bestemming gegeven voorschriften omtrent het gebruik van de in het plan begrepen grond en de zich daarop bevindende opstellen. Een Koninklijk Besluit als bedoeld in art. 66, lid 2 van de Wet Ruimtelijke Ordening is daarom ongewenst."

Amendement 1580

Indieners : ARV-Zeeland
 Woordvoerder : Wim Ovaa
 Onderwerp : Hoofdstuk 14, paragraaf 4.4.

Voorstel : Variant tekst 4.4. als volgt wijzigen:
 Laatste zin schrappen.

Amendement 1581

Indieners : Wim Hebly e.a.
 Woordvoerder : Wim Hebly
 Onderwerp : Concept Beleidsprogramma "Defensie en Ontwapening".

Voorstel : Hoofdstuk 14, par. 4.4., pag. 19, 2e kolom
 Aan het einde van deze paragraaf toevoegen
 de volgende zin:

"Tevens zal niet tot plaatsing worden overgegaan, wanneer de resultaten van een onderzoek naar de "counter-vailing strategie" van de V.S. tot aanvaarding van deze strategie leiden."

Amendement 1582

Indieners : ARV-Zeeland
 Woordvoerder :
 Onderwerp : Hoofdstuk 14, paragraaf 5.1.

Voorstel : Paragraaf 5.1. als volgt wijzigen:
 "Het streven naar afschaffing heeft . . ."

Toelichting

De oude tekst noemt "het streven naar terugdringing". Dit is in tegenspraak met de eerder geformuleerde hoofddoelstellingen.

Amendement 1583

Indieners : Bas Beck e.a.
 Woordvoerder :
 Onderwerp : Agendapunt 15, Vrede en Veiligheid, H.14, par. 5.1., Nieuwe Strategieën, 3e regel

Voorstel : schrappen: ". . . Daarom acht . . .
 defensieve conceptie."

Amendement 1584

Indieners : M. van Veldhoven e.a.
 Woordvoerder :
 Onderwerp : Vrede en Veiligheidsbeleid, par. 5.4.

Voorstel : 1e alinea, toevoegen na de komma achter gemotiveerdheid:
 "de bescherming en draagkracht".
 laatste alinea laten vervallen:
 "en mag in geen geval leiden tot vijand-gericht denken."

Amendement 1585

Indieners : Bas Beck e.a.
 Woordvoerder :
 Onderwerp : Agendapunt 15, Vrede en Veiligheid, H.14, par. 6.2.1., Omvang defensie-uitgaven, 7e regel

Voorstel : schrappen: ". . in de eerste plaats . . ."

Amendement 1586

Indieners : Hans Minderhoud e.a.
 Woordvoerder : Hans Minderhoud
 Onderwerp : Beleidsprogramma Defensie en Ontwapening

Voorstel : In 6.2.1., laatste zin, invoegen tussen "dringen en" en "hiertoe": "zonodig".

Amendement 1587

Indieners : Bas Beck e.a.
 Woordvoerder :
 Onderwerp : Agendapunt 15, Vrede en Veiligheid, H.14, par. 6.2.2. Omvang Defensie-uitgaven

Voorstel : Tekst vervangen door:

"In het kader van het in de inleiding van dit hoofdstuk gestelde daalt het budget voor defensie jaarlijks, zodanig dat over twintig jaar defensie niet meer op de begroting voorkomt."

Amendement 1588

Indieners : Hans Minderhoud e.a.
 Woordvoerder : Hans Minderhoud
 Onderwerp : Beleidsprogram Defensie en Ontwapening

Voorstel : Pag. 19, 3e kolom, paragraaf 6.2.2.:
 laten vervallen.

Amendement 1589

Indieners : Bas Beck e.a.
 Woordvoerder :
 Onderwerp : Agendapunt 15, Vrede en Veiligheid H.14, par. 6.3.1. Financierings-problematiek

Voorstel : Schrappen.

Amendement 1590

Indieners : Bas Beck e.a.
 Woordvoerder :
 Onderwerp : Agendapunt 15, Vrede en Veiligheid, H.14, par. 6.3.2. Financierings-problematiek, 4e regel

Voorstel : Schrappen: ". . Defensie dient . .
 de geoefendheid."

Amendement 1591

Indieners : Peter A. van den Brandhof e.a.
 Woordvoerder : Peter A. van den Brandhof
 Onderwerp : Defensie en ontwapening, par. 6.3.2.

Voorstel : "In dit licht . . . op de geoefendheid."
 Vervangen door: "Overigens zal de stijging in de energielasten vooral ook moeten worden opgevangen door een meer rationeel gebruik."

Amendement 1592

Indieners : Bas Beck e.a.
 Woordvoerder :
 Onderwerp : Agendapunt 15, Vrede en Veiligheid, H. 14, par. 8.

Voorstel : Tekst vervangen door:
 "Momenteel staat 50% van het wetenschappelijk onderzoek in dienst van defensie. Er is nog genoeg te doen in alle takken van de wetenschap. D'66 streeft er naar dat deze basis voor het opzweepen van de bewapening - de wetenschap, die steeds nieuwer en verfijnder moordtuig ontwerpt, overtroffen wordt en weer wat nieuws ontwerpt - omgebogen wordt. Het wetenschappelijk onderzoek ten dienste van defensie wordt omgebogen tot wetenschappelijk onderzoek ten dienste van meer menslievender en voor de samenleving nuttige doeleinden."

Amendement 1593

Indieners : Bas Beck e.a.
 Woordvoerder :
 Onderwerp : Agendapunt 15, Vrede en Veiligheid, H. 14, par. 9.1., Ruimtelijke ordening en milieu, 2e gedachtenstreeppje

Voorstel : Schrappen: ". . . indien zij . . . ervan verhinderen."

Amendement 1594

Indieners : Peter van den Brandhof e.a.
 Woordvoerder : Peter van den Brandhof
 Onderwerp : Defensie en ontwapening, par. 9.1.

Voorstel : "- het zoveel mogelijk weren van militaire activiteiten in natuur en recreatiegebieden . . . ervan verhinderen."

Vervangen door:

"- het zoveel mogelijk weren van militaire activiteiten in recreatiegebieden, indien ze het recreatief gebruik ervan verhinderen.
 - het weren van militaire activiteiten in natuurgebieden, indien ze de natuur ernstig belasten."

Amendement 1595

Indieners : Bas Beck e.a.
 Woordvoerder :
 Onderwerp : Agendapunt 15, Vrede en Veiligheid, H. 14, par. 9.2., Ruimtelijke ordening en milieu, 1e regel

Voorstel : Schrappen: "Het is . . . de krijgsmacht . . ."

Amendement 1596

Indieners : Hans van Oerle e.a.
 Woordvoerder : Hans van Oerle
 Onderwerp : Hoofdstuk 14, paragraaf 10.4.2.

Voorstel : "de uit . . . teweeg kan brengen."
 Vervangen door:

"Betrekkelijk willekeurige vrijstellingsregelingen, als die voor gehuwden, die voor studenten in de theologie en de zogeheten broederdienstregeling, moeten worden vervangen door een lotingssysteem, dat een rechtvaardiger en een de maatschappelijke verhoudingen meer recht doende oproep van dienstplichtigen waarborgt."

Amendement 1597

Indieners : Gert de Raaff e.a.
 Woordvoerder : Wim Hebly
 Onderwerp : Beleidsprogram Defensie en Ontwapening

Voorstel : In par. 10.4.2. na de derde zin (na . . . te worden beperkt) invoegen:

"Met name uitstel ten behoeve van voortgezette studies (WO en HBO) dient te worden afgeschaft."

Amendement 1598

Indieners : Bas Beck e.a.
 Woordvoerder :
 Onderwerp : Agendapunt 15, Vrede en veiligheid, H. 14, par. 10.4.2., Dienstplichtbeleid

Voorstel : Aanvullen met:

"Voor hen die om welke reden dan ook militaire dienstplicht weigeren moeten adequate alternatieven zijn. Deze alternatieven mogen niet onaantrekkelijk worden gemaakt door bij voorbeeld een langere duur. D'66 onderschrijft het concept universele handvest over gewetensbezwaren van het Internationale Vredesbureau, dat letterlijk de volgende zinsnede bevat:
 "... inclusief een voorziening voor degenen die, op gronden van geweten of diepe overtuiging, de verplichting voelen, elke vorm van alternatieve dienst te weigeren." En onder "een voorziening" verstaat D'66 dan geen gevangenisstraf, zoals nu het geval is."

Amendement 1599

Indieners : Bas Beck e.a.
 Woordvoerder :
 Onderwerp : Agendapunt 15, Vrede en Veiligheid H. 14, par. 10.4.5. Dienstplichtbeleid

Voorstel : Schrappen.

Amendement 1600

Indieners : Emancipatiewerkgroep Haarlem e.o.
 Woordvoerder : Nell Vreugdenhil-Minderhoud
 Onderwerp : Vrouw in de krijgsmacht, 10.5.

Voorstel : "Het aanmoedigen van vrouwen om . . . afgestemd."

Vervangen door:

"Selectie en opleidingseisen voor mannen en vrouwen dienen zo spoedig mogelijk kritisch te worden gezien en op de effectief te verrichten functies en taken afgestemd, zodat vrouwen kunnen worden aangemoedigd dienst te nemen."

Amendement 1601

Indieners : B.R.A. van den Bos
 Woordvoerder :
 Onderwerp : Hoofdstuk 14, paragraaf 10.6.1.

Voorstel : Na "vindt" (5e regel, 1e alinea) komt:
 "D'66 dringt dan ook aan op een meer geschikte verdeling etc. t/m opleidings-activiteiten."

Amendement 1602

Indieners: regio's Groningen, Friesland, Drenthe
 Woordvoerder:
 Onderwerp: minderheidsstandpunt HB

Leden van de regio's Groningen, Friesland en Drenthe in vergadering bijeen op 18 oktober 1980

constateren dat de alternatieve tekst voor hoofdstuk 14 par. 4.4. die door het HB is aangeboden, onvoldoende duidelijk en samenhangend is geformuleerd

verzoeken het hoofdbestuur deze tekst te vervangen door de hierna volgende tekst met dezelfde strekking

4.4. vervangen door:

4.4. De NAVO heeft besloten 572 nieuwe middellange-afstands kernwapens te produceren en in Europa te plaatsen. Nederland heeft over de opstelling hiervan in ons land nog niet besloten.

Deze wapens vormen een kwalitatieve vergroting van de, voor kernoorlogvoering geschikt geachte bewapening. Ze ondersteunen de gevaarlijke illusie van de mogelijkheid van een tot Europa beperkte kernoorlog. Hun aanwezigheid op Europese bodem vormt daardoor een extra veiligheidsrisico en een escalatie van de wapenwedloop. Hun invoering in de NAVO-bewapening draagt niet bij tot de oorlogsvoorkoming. Het ondergraaft het niet-verspreidings-beleid van kernwapens (het "non-proliferatie verdrag") en vergroot zo de onveiligheid in de hele wereld.

Nederland dient voort te gaan, de NAVO bondgenoten duidelijk te maken dat invoering van deze wapens verwerpelijk is en derhalve plaatsing op Nederlandse bodem niet aanvaard kan worden.

Indien zich ontwikkelingen voordoen die de internationale militair-strategische situatie ingrijpend veranderen, zal D'66 zich opnieuw beraden over de Nederlandse veiligheid.

MOTIE 906

Indieners : J. Drenten
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Vrede en Veiligheid.

De ALV van D'66, in vergadering bijeen te Utrecht op 31 oktober en 1 november 1980,

gelezen

de uiteenzetting van de heer C. Slottje en de uiteenzetting van de heer L.J. Brinkhorst, beide in de Democraat van oktober 1980, blz. 8 en 9, en het Concept Beleidsprogramma in de Democraat van aug. 1980,

overwegende

- dat de veiligheid van West-Europa eerst dan optimaal gegarandeerd kan worden als aan de verdediging van Europa eensgezind door de betrokken landen wordt deelgenomen;

- dat de wijze van verdedigen eerst dan door West-Europa zelf kan worden gekozen als alle betrokken landen bereid zijn mee te werken vanuit de actuele situatie,

is van oordeel

dat de intenties van de uiteenzettingen in wezen niet strijdig zijn en dat een beperking, c.q. terugtrekking, van kernwapens in Europa op langere termijn het best is gediend door voorlopig een beperkte nucleaire wapentaak, in onderling overleg tussen de Europese NAVO-partners op ons te nemen, overigens met volledig behoud van de bestaande banden tussen Europa en de VS,

besluit

de D'66-Tweede-Kamerfractie te verzoeken de betreffende paragrafen in de hoofdstukken 13 en 14 van het Beleidsprogramma in die zin te interpreteren en uit te voeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

MOTIE 907

Indieners : Afdeling Capelle a/d IJssel
 Woordvoerder: G.J.M. Derksen
 Onderwerp : Regeringsdeelname: Kernwapens.

De ALV van D'66, in vergadering bijeen te Utrecht op zaterdag 1 november 1980,

overwegende dat

bezit en bereidheid tot gebruik van kernwapens zedelijk onaanvaardbaar is en dat mitsdien Nederland niet alleen de NAVO-bondgenoten dient te overtuigen dat aanschaf en plaatsing van middellange-afstandswapens onjuist is en plaatsing op Nederlandse bodem in elk geval niet aanvaard kan worden, maar ook dat Nederland zich zal verzetten tegen de invoering van nieuwe tactische kernwapens met een korte dracht of een "atoomdrempel"-verlagende werking en in de eerste helft van de jaren tachtig zijn kernwapentaken zal afstoten;

spreekt als haar mening uit dat

bij deelname van D'66 aan een kabinet getracht moet worden tot een regeringsstandpunt ten aanzien van kernwapens te komen, uitgaande van hetgeen hierboven is overwogen; dat, ingeval zodanig resultaat onverhoopt niet wordt bereikt, de D'66-afgevaardigden zich terzake vrijheid van handelen voorbehouden,

en gaat over tot de orde van de dag.

MOTIE 908

Indieners : afdeling Utrecht
 Woordvoerder: Roel Heskamp
 Onderwerp : Vrede en Veiligheid.

De ALV van D'66, in ver-adering bijeen te Utrecht op 1 november 1980,

overwegende

- dat de Verenigde Staten het SALT-II-verdrag nog steeds niet hebben geratificeerd,
- dat de Verenigde Staten zonder vooroverleg met de NAVO-partners hebben besloten tot een wijziging van hun strategie m.b.t. de inzet van kernwapens,
- dat de Verenigde Staten via de voorgenomen introductie van het MX-project een bijdrage aan de bewapeningswedloop dreigen te gaan leveren,

is van oordeel

dat de Verenigde Staten met deze opstelling een negatieve bijdrage leveren aan het proces van ontspanning en aan de veiligheid in de wereld en in het bijzonder in Europa,

spreekt uit

bijzonder verontrust te zijn over deze houding van de Verenigde Staten,

verzoekt de kamerfracties van D'66

zowel in het Nederlandse parlement als bij (vertegenwoordigers van) de Amerikaanse regering, op de daartoe geëigende momenten, van deze verontrusting te laten blijken.

MOTIE 909

Indieners : afdeling Wassenaar
 Woordvoerder: N.J. Prinsen / H. Jongedijk
 ONderwerp : Kernbewapening.

De ALV van D'66 in vergadering bijeen op 31 oktober en 1 november 1980 te Utrecht,

overwegende

1. dat zich geen politieke doorbraak aftekent in de terugdringing van de kernbewapening,
2. dat het afschrikkingsevenwicht erodeert door de ontwikkeling van nieuwe technologie en precisie-wapens,
3. dat er nu dringend behoefte is aan nieuwe initiatieven,
4. dat kleinere landen in en buiten de NAVO hierbij een specifieke rol kunnen vervullen,
5. dat het ethisch uitgangspunt van D'66, verwoord in art.4.1.1, vraagt om meer stappen, binnen het raam van verantwoorde risico's dan tot dusverre door het hoofdbestuur zijn voorgesteld;

spreekt als volgt haar mening uit:

- a. dat Nederland zich actief dient in te zetten om min of meer gelijkgezinde NAVO-bondgenoten te overtuigen dat de in art.4.3. (pag.19) genoemde kerntaken behoren te worden afgestoten en dat van plaatsing van nieuwe langere-afstandsraketten moet worden afgezien,
- b. dat Nederland met deze landen moet trachten tot overeenstemming te komen inzake de afstoting van de resterende taken,
- c. dat Nederland met deze bondgenoten steun moet zoeken bij landen buiten de NAVO, zoals Zweden, Joegoslavië, Roemenië en een aantal Derde Wereldlanden om te komen tot nieuwe initiatieven tot terugdringing van de bewapeningswedloop,

- d. dat Nederland bij onvoldoende ondersteuning van genoemde landen zelf initiatieven binnen de NAVO dient te ontplooiën,
- e. dat Nederland tegen 1984/85 in het geval dat geen gehoor wordt gevonden in NAVO-verband, dient te besluiten zijn kerntaken af te stoten - mits de internationale situatie zulks toelaat - en geen nieuwe kerntaken op zich te nemen. Dit ter voorkoming van een ongewenste euro-strategische wedloop;

verzoekt de Tweede-Kamerfractie van D'66 haar invloed dienovereenkomstig aan te wenden

en gaat over tot de orde van de dag.

Toelichting

- De grote mogendheden USA en Sovjet Unie proberen via SALT-akkoorden tot overeenstemming te komen inzake wapenbeheersing. Door de lange duur van de onderhandelingen ontstaat steeds weer de situatie dat tussentijds nieuwe en meer verfijnde precisiewapens beschikbaar komen. Dit mechanisme leidt tot de zgn. bewapeningsspiraal. Een nieuwe benadering is daarom nodig. Naar ons oordeel bevinden kleinere landen zich in een betere positie de bestaande situatie te doorbreken dan de grote mogendheden.
- Indien enkele NAVO-landen bereid zijn een aantal taken af te stoten, dan verdient dat verre de voorkeur boven eenzijdige stappen door Nederland alleen.
- Bovenstaand voorstel, gebaseerd op het leggen van velerlei kontakten, voorkomt dat Nederland van meet af aan in een geïsoleerde positie terecht komt.
- De voorgestelde aanpak maakt het mogelijk dat D'66 deelneemt aan een coalitie en niet terugvalt op de rol van een "getuigenispartij".

MOTIE 910

Indieners : M.J. Augusteijn-Esser e.a.
 Woordvoerder: M.J. Augusteijn-Esser
 Onderwerp : Motie Tommel.

De ALV van D'66 in vergadering bijeen te Utrecht op 1 november 1980,

overwegende dat

- op 1.12.79 de ALV met grote meerderheid de motie Tommel heeft aangenomen,
- de uitspraak van een ALV voor het Hoofdbestuur bindend moet zijn,
- het Hoofdbestuur daar tot op heden nog geen blijk van heeft gegeven,

draagt het Hoofdbestuur op

de strekking van de motie Tommel alsnog op te nemen in het verkiezingsprogramma,

en gaat over tot de orde van de dag.

MOTIE 911

Indieners : Bas Beck e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : agendapunt 15, Vrede en Veiligheid,
 Hoofdstuk 14.

De ALV van D'66, in vergadering bijeen te Utrecht op 31 oktober en 1 november 1980;

overwegende dat

1. Nederland moet streven naar ontwapening en niet deel dient te nemen aan een in hoog tempo opgezweepte bewapeningswedloop, zoals die door de NATO gevoerd wordt,
2. de invloed van Nederland in de NATO zeer gering is en zeker in geen verhouding staat tot de prijs die ervoor betaald moet worden: het hebben van nucleair en ander moordtuig op ons grondgebied;

van oordeel zijnde dat

1. de NATO niet een club is met dezelfde opvattingen over vrede en veiligheid als D'66, maar eerder een exponent is van oorlog en onveiligheid,
2. de NATO door toedoen van Nederland ook nooit een club zal worden met dezelfde opvattingen over vrede en veiligheid als D'66;

spreekt als haar mening uit

dat Nederland zo spoedig mogelijk uit de NATO moet treden;

verzoekt

1. het Hoofdbestuur het beleidsprogramma in deze zin te willen (laten) wijzigen,
2. de D'66-ers in vertegenwoordigende lichamen dit standpunt uit te willen dragen en in haar stemgedrag over defensiezaken zich te willen laten leiden door dit standpunt;

en gaat over tot de orde van de dag.

BESLUITVORMING CONGRESSEN

Na ieder congres bereiken het hoofdbestuur - veelal terecht - klachten m.b.t. de voorbereidingen op en/of de gang van zaken tijdens het meest recente congres. Al deze kritieken en de daarin verwerkte suggesties tot verbetering van de besluitvorming in de partij worden bekeken in de commissie besluitvorming van het hoofdbestuur, voor velen beter bekend als "de commissie Zeevalking".

Overeenkomstig de toezegging aan de najaars ALV 1979 te Utrecht van onze voorzitter, houdt bedoelde hoofdbestuurscommissie zich bezig met het opstellen van voorstellen tot verbetering van de besluitvorming in de partij, in het bijzonder die voorafgaand aan en tijdens onze Algemene Ledenvergaderingen. Hoewel de commissie nog geen concrete reglementswijzigingen kan voorleggen, heeft zij zich - mede dankzij bovenbedoelde correspondentie van individuele leden en afdelings- cq regiobesturen - al wel een goed beeld kunnen vormen van waar de problemen precies liggen en wat de (tijds-)marges zijn waarbinnen oplossingen of in ieder geval aanmerkelijke verbeteringen mogelijk zijn.

De beoogde verbeteringen vragen - hoe dan ook - een fundamentele aanpassing van het huishoudelijk reglement en waarschijnlijk ook de statuten van de partij. Het zal de leden duidelijk zijn dat dit zorgvuldige voorbereiding vraagt. Het hoofdbestuur is dan ook voornemens de uitgangspunten voor de herziening van de besluitvorming zo spoedig mogelijk aan de ALV voor te leggen; in de eerste daaropvolgende ALV kunnen dan de noodzakelijke reglementswijzigingen aan de ALV ter vaststelling worden aangeboden.

De oplossingen zullen worden gezocht in o.m.; kwaliteitsverbetering van de aan een congres voor te leggen ontwerp-teksten; grotere bevoegdheden voor de program- en rapportage commissie t.a.v. de verwerking van louter redactionele amendementen en/of moties; aanmerkelijke vervroeging van het tijdstip waarop congresagenda's worden vastgesteld en congresstukken in ontwerp (zullen) worden gepubliceerd; verhoging van de drempels voor indiening van amendementen/moties en versterking van de rol van afdelingen en vooral regiovergaderingen bij de voorbereidende besluitvorming op-weg-naar-een-ALV. Het hoofdbestuur hoopt langs deze weg het one-man-one-vote principe in onze besluitvorming zo lang en zuiver mogelijk te handhaven en tegelijkertijd te bewerkstelligen dat de discussies op landelijke congressen kunnen worden toegespitst op de werkelijk belangrijke politieke hoofdzaken en beleidskeuzes.

Jan v.d. Hazel, secr. politiek